

PROGRAMA ELECTORAL

PER CATALUNYA.

JA N'HI HA PROU

Janhiaprou.cat

Índex

PER CATALUNYA.....	4
A què respon el nostre programa electoral? Què hi ha en joc en aquestes eleccions?.....	4
Ja n'hi ha prou.....	4
Per Catalunya.....	5
La candidatura.....	6
1. PER RECUPERAR ELS NOSTRES DRETS POLÍTICS I LLIBERTATS.....	9
a. PERQUÈ JA N'HI HA PROU.....	9
i. Vulneració de drets fonamentals dels catalans.....	9
ii. Diferents governs, els mateixos greuges.....	12
MEMORIAL ACTUALITZAT DE GREUGES EN DIFERENTS ÀMBITS I SECTORS:.....	13
iii. Pèrdua d'autogovern I vulneracions competencials.....	19
b. PERQUÈ CAL FER FRONT A LA REPRESSIÓ POLÍTICO-JUDICIAL I IMPULSAR UNA REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA.....	22
ACCIÓ POLÍTICA I DENÚNCIA.....	22
c. PERQUÈ CAL PERSEVERAR EN L'ACCIÓ EXTERIOR.....	28
Catalunya i la Unió Europea.....	28
Catalunya i l'acció exterior.....	30
2. PER FER RESPECTAR ELS NOSTRES DRETS ECONÒMICS I FISCALS.....	34
a. DÈFICIT FISCAL I DE FINANÇAMENT ESTRUCTURALS.....	34
i. Dèficit fiscal.....	34
ii. Infrafinançament injust de Catalunya.....	35
iii. La trampa del FLA.....	36
b. DÈFICIT ESTRUCTURAL D'INVERSIONS.....	38
i. Incompliment d'execució d'inversions.....	38
ii. Baix pes de la inversió de l'estat a Catalunya.....	38
iii. Impagament disposició addicional 3a de l'EAC.....	40
c. DÈFICIT D'INFRAESTRUCTURES.....	41
i. Aeroports.....	43
ii. Ferrocarrils.....	44
iii. Ports.....	46
iv. Transport.....	46
v. Infraestructures hidràuliques i d'abastament d'aigua.....	47
vi. Xarxa viària.....	48
vii. Tecnologies de la informació i de la comunicació.....	48
d. POSAR L'ECONOMIA I L'OCUPACIÓ AL SERVEI DE CATALUNYA.....	54
I. Política econòmica.....	54

ii. Política fiscal. Estimular l'economia, reduir les desigualtats	58
iii. Política financera. Al costat de l'economia productiva	62
iv. Polítiques d'ocupació i treball autònom	63
v. Polítiques sectorials	75
5. Competitivitat empresarial	83
6. Defensa de la micro, petita i mitjana empresa i dels emprenedors	85

3. PER FER CRÉIXER ELS NOSTRES DRETS SOCIALS, CULTURALS I MEDIAMBIENTALS..... 92

A..... DRETS I POLÍTIQUES SOCIALS 93

i. Pobresa, inclusió social i treball digne	93
ii. Suport a les famílies amb nens	94
iii. Polítiques d'habitatge social	96
iv. Polítiques per als joves	100
v. Pensions	102
vi. Gent gran i persones en situació de dependència	105
vii. Persones amb discapacitat	107
viii. Cooperació amb la iniciativa social del tercer sector i el voluntariat	108
ix. Cooperació al desenvolupament	110
x. Fluxos migratoris i acollida de refugiats	110
xi. Salut	111
xii. Igualtat	113
xiii. Ensenyament	116
xiv. Una administració pública al servei del ciutadà	121
xv. Una Administració de justícia al servei del ciutadà	123
xvi. Seguretat i defensa	131
Actuacions	133

Emergències, protecció civil i resiliència 134

Addicionalment promourem:	135
xvii. Esport	136

B. DRETS I POLÍTIQUES CULTURALS I LINGÜÍSTIQUES..... 139

i. Cultura i llengua	139
ii. Mitjans de comunicació	142

C. DRETS I POLÍTIQUES MEDIAMBIENTALS I ANIMALS 144

i. Natura, medi ambient i canvi climàtic	144
II. Benestar animal	147

PER CATALUNYA.

A què respon el nostre programa electoral? Què està en joc en aquestes eleccions?

- La veritable tria en aquestes eleccions és entre Catalunya i Espanya, no entre dretes i esquerres.
- Ens proposem guanyar perquè no ens rendim. Dir *ja n'hi ha prou* és, sobretot, l'oportunitat d'un nou inici.
- Serem decisius a Madrid, i tothom sap que Junts marcarà la diferència. Tenim l'oportunitat de canviar-ho tot.
- Per Catalunya, combatrem i lluitarem a Madrid per tots els drets i tots els recursos dels catalans.

Per això presentem aquest compromís programàtic: per dir ben alt que *ja n'hi ha prou*, per poder canviar-ho tot, i, sobretot, per Catalunya.

Ja n'hi ha prou

Catalunya mereix ser un país de primera dins la Unió Europea. Ja n'hi ha prou que des de Madrid ens diguin el que ha de passar a Catalunya. El que passa a Catalunya, ho decidim des de Catalunya. Ja n'hi ha prou de l'espoli fiscal que patim els treballadors i ciutadans. Ja n'hi ha prou de prendre'ns el pèl amb Rodalies. Paguem 20.200 milions d'euros que van i no tornen. Això vol dir que cada ciutadà paga 2.700 euros. A Catalunya, volem decidir on i quan ens gastem diners. Som un país de primera, però vivim com un de segona.

A Junts, parlem clar. Continuarem defensant Catalunya com ho hem fet aquests anys. I és el moment de dir que **Ja n'hi ha prou**.

Catalunya no cobra i la ultradreta creix. En un moment de desafecció cap als partits, i en un auge evident de les dretes i l'extrema dreta, a Junts, encarem aquestes eleccions com una oportunitat per reivindicar els drets de Catalunya i de la seva gent.

Som els del no a la humiliació. Som els del sí a la feina i a la negociació en favor de Catalunya.

Catalunya ha perdut competències i recursos econòmics, ha rebut atacs a la llengua i a la cultura catalanes; la taula de diàleg ha estat inútil, i continuem patint la persecució política i ideològica i tenim represaliats, exiliats i presos.

Junts apel·la a la indignació, a través d'una actitud combativa, ferma i compromesa. La base del nostre discurs són les dades, amb les quals denunciem des de l'espoli fiscal fins al dèficit en infraestructures o la persecució política i la vulneració de drets fonamentals per part de l'Estat espanyol.

Apel·lem a aquesta indignació denunciant les mentides, els atacs i la persecució a través de la qual els diferents governs de Madrid (governi qui governi) sotmeten el país.

Ho fem amb la força d'un **Ja n'hi ha prou**. Perquè el **Ja n'hi ha prou** és un punt final, però sobretot és un nou inici.

Per Catalunya.

Des de Junts, el nostre missatge és clar: ni un sol vot a canvi de res. El vot útil **per Catalunya** és el de Junts. En aquestes eleccions, cap vot a ningú que menteixi a la gent de Catalunya i l'espoliï, ni a ningú que negui el dret a l'autodeterminació del nostre poble.

No regalarem els vots a qui no ens paga, a qui ens humilia, menteix i espia, a qui menysté la nostra llengua. En aquest programa, s'explica per què **Ja n'hi ha prou** d'aquest maltractament, per què **tenim l'oportunitat de canviar-ho tot** i què cal fer **per Catalunya** i per la defensa dels seus **drets polítics i llibertats**, dels seus **drets econòmics i fiscals** i dels seus **drets socials, culturals i mediambientals**

La coalició

En aquestes eleccions del 23 de juliol, Junts, Demòcrates de Catalunya i Més Esquerres de Catalunya es presenten en coalició. Representem la transversalitat de Catalunya. Som fidels al país i a l'esperit de Junts pel Sí. Sense deixar de banda les diferents famílies ideològiques, el nostre objectiu és treballar per Catalunya. El país al davant dels partits. El PSOE no defensarà Catalunya, no l'ha defensat mai; no ho farà tampoc el PP, ni cap partit amb seu a Madrid. O ho fem nosaltres, junts, o no ho farà ningú.

La candidatura

Encapçalada per Miriam Nogueras, comptarà amb els caps de llista: Josep Maria Cruset, des de Tarragona; Marta Madrenas, des de Girona, i Isidre Gavín, des de Lleida.

MIRIAM NOGUERAS

Candidata al congrés per Barcelona

JOSEP MARIA CRUSET

Candidat al congrés per Tarragona

MARTA MADRENAS

Candidata al congrés per Girona

ISIDRE GAVÍN

Candidat al congrés per LLeida

Al Senat, la llista del *Ja n'hi ha prou* té els següents caps de llista: Toni Castellà (Barcelona), Josep Andreu (Tarragona), Joan Bagué (Girona) i Maite Rivero (Lleida).

TONI CASTELLÀ

Candidat al Senat per Barcelona

JOAN BAGUÉ

Candidat al Senat per Girona

MARIA TERESA RIVERO

Candidata al Senat per Lleida

JOSEP ANDREU DOMINGO

Candidat al Senat per Tarragona

1. PER RECUPERAR ELS NOSTRES DRETS POLÍTICS I LLIBERTATS

a. PERQUÈ JA N'HI HA PROU.

i. Vulneració de drets fonamentals dels catalans.

ANTECEDENTS

La vulneració dels drets fonamentals dels qui formem part del moviment independentista i, especialment, dels seus representants, ha estat una constant, sobretot des del setembre del 2017 i l'1 d'octubre, quan la Policia Nacional i la Guàrdia Civil van reprimir, amb una violència desproporcionada, la decisió de més de dos milions de catalans d'anar a les urnes.

Posteriorment, s'han vulnerat drets fonamentals amb l'aplicació de l'art. 155; la detenció i condemna de líders civils independentistes; la detenció i exili del Govern de la Generalitat; la presó preventiva durant dos anys; el judici del procés amb denegació de nombroses proves i testimonis durant la vista judicial; la comprovada i reconeguda guerra bruta de les clavegueres de l'Estat, conduïda des del CNI i des del mateix Ministeri de l'Interior; la suspensió dels diputats i senadors electes, amb la consegüent vulneració del dret a ser representats, aplicada a tots els que els vàrem votar; les detencions i l'enjudiciament d'independentistes, a als quals s'acusa de terrorisme, i, més recentment, l'espionatge massiu amb sistemes com Pegasus en el Catalan Gate. I, tot això, en uns anys en què l'independentisme ha demostrat, reiteradament, que és un moviment pacífic i democràtic.

No es pot admetre que l'Estat i els seus aparells normalitzin la vulneració de drets fonamentals quan es tracta de combatre l'independentisme. Això és absolutament incompatible amb la realitat d'una democràcia sòlida i consolidada.

Però, al mateix temps, aquesta actuació de l'Estat ofereix la possibilitat d'enfortir el cas dels catalans davant la comunitat internacional, i posar en evidència les mancances democràtiques, en matèria de drets i llibertats, davant la comunitat internacional.

És per això que el primer dels compromisos a assumir en la legislatura vinent ha de ser acabar amb la vulneració de drets fonamentals a l'Estat espanyol i, molt concretament, amb relació a l'independentisme, i, en el cas que això no s'assoleixi, deixar constància de la nul·la voluntat de l'Estat espanyol de respectar el seu propi dret i el dret internacional i de la Unió Europea en matèria de drets i llibertats.

És un fet que, a Catalunya, no hi ha hagut ni rebel·lions ni sedicions ni terrorisme, el que hi ha, a Catalunya, és un conflicte polític amb l'Estat espanyol i un profund debat sobre el seu futur. L'1 d'octubre, una part molt important dels catalans es va pronunciar massivament per l'autogovern i l'aparell de l'Estat va respondre amb repressió i vulneració de drets fonamentals. En democràcia, aquest no és el camí; el respecte dels drets fonamentals, el debat, el diàleg i les urnes són els únics que ens poden donar resposta al conflicte entre Catalunya i Espanya, en benefici de Catalunya i d'Espanya.

ESTRATÈGIA GENERAL

L'Estat espanyol ha conculcat els drets i les llibertats fonamentals dels catalans i ho ha fet de forma sistemàtica i estratègica. La seva debilitat estructural l'ha abocat a haver de desmantellar el seu propi estat de dret per combatre unes idees legítimes, defensades pacíficament. L'empresonament i exili del Govern de Catalunya i dels dirigents de les entitats amb qui es va fer possible l'1-O; l'espionatge; les retallades a la llibertat d'expressió, al dret de manifestació o al dret de representació política; les causes judicials obertes contra la dissidència política i el *lawfare*; les detencions irregulars, etc., formen part, malauradament, d'una quotidianitat absolutament incompatible amb els paràmetres propis de democràcies europees consolidades. I això no solament interpel·la els independentistes, ha d'interpel·lar tots els demòcrates i ha de generar una estratègia per plantar cara a aquesta repressió i, si és el cas, treure'n un resultat positiu, que enforteixi el cas dels catalans i faciliti el reconeixement internacional del conflicte a l'escenari internacional i, molt concretament, a Europa.

El Regne d'Espanya ha perdut suports, a causa de la seva deriva repressiva, entre la política europea i internacional; tal com es va poder observar a la votació sobre la immunitat del president Puigdemont i els consellers Comín i Ponsatí, en la qual quasi tres-cents eurodiputats van votar qüestionant el

funcionament de l'estat de dret espanyol. També han vist com, en molts dels processos judicials que han arribat a tribunals europeus, s'ha donat la raó a la causa sobiranista, i òrgans com el Consell d'Europa han manifestat la vulneració de drets per part de l'Estat al moviment independentista.

D'acord amb la ponència política, Junts assumeix, plenament, com a estratègia per assolir la plena efectivitat de la independència de Catalunya, l'enfrontament amb l'Estat espanyol. Un enfrontament que ha de tenir caràcter pacífic, democràtic i no violent, amb la determinació d'assumir els riscos de la repressió, i que rebutgi la por amb la qual l'Estat intenta desmobilitzar el procés d'alliberament nacional. Per tant, cal recórrer a totes les accions polítiques necessàries per fer efectiva la independència de Catalunya, sempre que siguin democràtiques i no violentes.

Per altra banda, l'exili encapçalat pel president Puigdemont ha demostrat, dia rere dia, que el problema dels catalans amb l'Estat espanyol no és amb un jutge o amb una jerarquia judicial, sinó amb tot un entramat polític, judicial, mediàtic, judicial i policial, que té com a únic objectiu la venjança contra l'independentisme català i que està disposat a avantposar la unitat d'Espanya a qualsevol dret. Les sentències judicials a Bèlgica, Alemanya, Escòcia, Itàlia o Luxemburg, fins i tot la sentència més recent, del 5 de juliol de 2023, que desestima la demanda del Molt Honorable President Puigdemont i dels consellers Comín i Ponsatí sobre la seva immunitat com a europarlamentaris, posen de manifest l'autoritarisme de l'Estat espanyol i l'atac als drets i a les llibertats fonamentals dels darrers anys, i són una de les bases sobre la qual cal continuar construint la internacionalització del cas català. La lluita i la persistència de l'exili són, doncs, part nuclear d'allò que és Junts per Catalunya.

ESTRATÈGIA A LES CORTS GENERALS

En línia amb el que s'ha comentat anteriorment, les Corts Generals espanyoles són un escenari perfecte per a l'independentisme, per treballar per a la internacionalització del cas català; ja que ofereixen l'oportunitat de posar sobre la taula, amb llums i taquígrafs i amb els paràmetres internacionals i europeus, les contradiccions de l'Estat espanyol en matèria de drets i llibertats.

Posar a treballar el parlament espanyol per la causa independentista, fent que ell mateix caigui en contradiccions que són munició per a la lluita de l'exili, és

una via iniciada en la passada legislatura i que, ara, ha de continuar i, fins i tot, intensificar-se.

L'estat de dret espanyol, especialment amb relació als catalans, no respon als paràmetres de l'estat de dret europeu, i l'acció política a les Corts Generals espanyoles ofereix l'oportunitat de certificar l'abisme que separa el Regne d'Espanya de l'estat de dret europeu.

Per això, cada vegada, no només denunciem els incompliments de l'Estat espanyol, sinó que també el posem davant la disjuntiva d'adequar-se, amb propostes de reforma, als estàndards de l'estat de dret europeu; i es nega a fer-ho. Estem actuant de forma coordinada en la lluita pels drets i llibertats del nostre poble del president Puigdemont i de l'exili. Les Corts Generals espanyoles són claus per a l'acumulació d'evidències que constitueixen un grup objectivament identificable; un pas necessari en el camí del reconeixement polític i jurídic internacional de la nació catalana com a subjecte polític amb dret a exercir l'autodeterminació.

La confrontació amb l'Estat espanyol no es guanya negociant-hi, a la baixa, pressupostos i lleis que, després, a sobre, no compleixen. Aquesta estratègia no fa sinó alimentar el fals relat de la desjudicialització i el retrobament; amagar el conflicte polític nacional, i dificultar la lluita contra la persecució mediàtica, policial i judicial de l'independentisme, que tots els governs espanyols, siguin del color que siguin, duen a terme.

La confrontació amb l'Estat espanyol, amb la seva injustícia, corrupció i dictadura de les togues, es guanya posant-lo davant del mirall dels estàndards de dret internacionals i, molt particularment, davant dels estàndards de l'estat de dret europeu.

ii. Diferents governs, els mateixos greuges.

Les catalanes i els catalans no només pateixen les conseqüències de no tenir un estat propi que vetlli pels seus interessos i el seu benestar, també pateixen les conseqüències de tenir un estat, l'espanyol, que o bé negligència sistemàticament les obligacions que té amb els catalans o bé actua a la contra activament.

El desig d'autodeterminació del poble de Catalunya, expressat de forma majoritària en múltiples ocasions des de 2010, no només emana d'elements com la llengua, la cultura, la història o les tradicions, que són prou rellevants; sinó que també esdevé transversal en la societat catalana i transcendeix la qüestió identitària per l'abús fiscal i econòmic constant que exerceix l'Estat i pel menysteniment, d'aquest, a les necessitats i aspiracions de desenvolupament, prosperitat, benestar i reconeixement dels catalans. A tall de recordatori i sense pretensió d'exhaustivitat ni d'ànim historicista, exposem, a continuació, alguns dels greuges acumulats en els últims 10-15 anys.

MEMORIAL ACTUALITZAT DE GREUGES EN DIFERENTS ÀMBITS I SECTORS:

1. INFRAESTRUCTURES

Any rere any, s'incompleixen les inversions de l'Estat a Catalunya en matèria d'infraestructures. Les promeses dels governs espanyols, tant del PP com del PSOE, no tenen cap credibilitat. Inversions en infraestructures clau per a Catalunya, com el servei de Rodalies; els accessos ferroviaris al port de Barcelona i a l'aeroport del Prat; el Corredor Mediterrani, o la connexió entre l'A-2 i l'AP-7 a Castellbisbal, fa anys que apareixen als pressupostos, però no s'arriben a executar mai.

- **Corredor Mediterrani.** El retard en l'execució, la manca de calendaris clars i la incertesa sobre el projecte comprometen inversions d'escala europea. El Govern espanyol insisteix en una xarxa radial d'infraestructures i prefereix donar prioritat a la construcció de quilòmetres d'AVE malgrat ser el segon país del món, després de la Xina, amb més quilòmetres de via d'alta velocitat.
- **Xarxa de Rodalies i Regionals.** El Pla de Rodalies de Catalunya (2008-2015) havia de suposar una inversió de més de 4.000 milions d'euros, que va incomplir el Govern socialista i que ha incomplert el Govern de Rajoy. Onze anys després, només s'ha executat el 14 %.
- **Model de gestió centralitzat de ports i aeroports.** El model centralitzat dels aeroports és un cas singular a la UE. El monopoli AENA està orientat a afavorir una xarxa amb un gran *hub* a Madrid, en

detriment de Barcelona. Cal destacar que segons les darreres dades, publicades per AENA, d'informació detallada per aeroports (dades de 2014), l'aeroport de Barcelona aporta el 55 % del benefici d'AENA i rep només el 7 % de la inversió. Un altre exemple de mal funcionament del model centralitzat d'aeroports és el de l'aeroport de Girona i el de l'aeroport de Reus, en els quals una gestió descentralitzada permetria la reducció de taxes aeroportuàries i l'aplicació d'estímuls per a un funcionament més competitiu.

- **Els accessos viaris i ferroviaris al port de Barcelona.** Després d'un retard de més d'una dècada, les obres prèvies començaran el 2024 amb una inversió de set-cents milions d'euros. Es construiran 9,6 quilòmetres d'accessos viaris i 3,4 quilòmetres de vies de tren. El projecte de set-cents milions d'euros es començarà, si no sorgeixen nous entrebancs, el 2024.
- **Llançadora a l'aeroport del Prat.** Les obres van començar el juliol de 2015, però encara no ha entrat en servei.

2. ECONOMIA PRODUCTIVA

El món de l'empresa també ha rebut les conseqüències de les ineficiències de l'Estat, sobretot les pimes, que s'han vist perjudicades per un model estatal que només pensa en les empreses de l'IBEX 35.

- **Política estatal per a la deslocalització d'empreses fora de Catalunya.** No només és una de les decisions més escandaloses en política econòmica que pot prendre l'Estat, sinó que, a més a més, vulnera els principis més elementals de defensa de la competència. En plena aplicació del 155 de la CE, el Govern espanyol va aprovar un reial decret llei per facilitar el trasllat de la seu social d'empreses catalanes a altres territoris de l'Estat.
- **Cogeneració, energies renovables i residus.** La reforma del sector elèctric impulsada per l'Estat ha impactat negativament en les instal·lacions de generació d'energia elèctrica a partir de

cogeneració, energies renovables i residus: 3.866 instal·lacions a Catalunya han passat de tenir una prima de 732 milions d'euros a tenir-ne una de 543 milions, cosa que suposa una pèrdua d'incentius de 189 milions d'euros i una pèrdua de retribució de més del 25 %.

- **Indemnització a les elèctriques.** Continuem exigint que ni el consumidor ni el contribuent hagin d'assumir les indemnitzacions que l'Estat ha pagat a les grans empreses elèctriques mentre aquestes han obtingut rècord de beneficis per l'escalada de preus.
- **Recerca i incentius R+D+I.** Catalunya, que equival a un 16 % de la població espanyola, obté el 55 % dels ajuts del Consell Europeu de Recerca i, el 29 %, dels fons del Programa Marc Europeu —ajuts que s'atorguen partint del mèrit científic—; però, en canvi, obté menys del 20 % dels recursos del Pla nacional d'R+D+I. Alhora, la manca d'una política fiscal estatal, pensada per incentivar l'R+D+I, suposa un escull molt important i un element de desavantatge vers altres països que sí que aposten per la recerca i el coneixement.

3. POLÍTIQUES SOCIALS I D'OCUPACIÓ

- **La Llei de la dependència.** El finançament de la Llei de la dependència és absolutament insuficient per atendre les persones en situació de dependència a Catalunya. Segons l'informe anual sobre l'estat dels serveis socials 2019 i 2020, elaborat pel Consell General de Serveis Socials per al finançament de la Llei de la dependència, l'Estat va aportar 196,53 milions d'euros. Amb relació a aquest programa, cal remarcar que l'aportació estatal, el 2011, era del 23 %, mentre que la de la Generalitat se situava en el 77 %; el 2020, aquesta diferència encara es va accentuar més, amb aportacions del 15,2 % i el 84,8 % respectivament.
- **Exclusió residencial i pobresa energètica.** El Parlament de Catalunya ha aprovat diverses lleis per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, amb mesures per solucionar situacions de sobreendeutament i evitar desnonaments. El TC ha anat suspenent, parcialment, algunes de les mesures, fet que

ha complicat la gestió, per part de la Generalitat i els ajuntaments, dels nombrosos casos d'emergència social vinculats als desnonaments.

- **Polítiques actives d'ocupació.** Des de l'any 2011, hi ha hagut una retallada constant, per part del Govern espanyol, dels fons destinats a polítiques actives d'ocupació per a Catalunya. En els darrers dos anys, ha augmentat per la bona gestió del Govern català, però es troba encara un 25 % per sota del 2010. El 2020, l'Estat va retallar vuitanta-sis milions d'euros als fons de polítiques d'ocupació destinats a Catalunya.
- **Centres especials de treball (CET).** Les polítiques actives dels CET es financen a través de l'Estat, però la seva execució correspon a la Generalitat. La subvenció destinada a contractar persones pels centres no cobreix la demanda necessària per cobrir el 50 % del salari mínim interprofessional (SMI), fet que s'ha agreujat recentment per l'increment de l'SMI. Això ha provocat que la Generalitat hagi hagut de sufragar amb recursos propis la cobertura de la demanda existent.
- **Persones refugiades.** La Generalitat té la competència exclusiva en l'acollida i la integració de refugiats. La creixent arribada no s'ha compensat. El Govern del PP va anul·lar el fons estatal d'acollida (FAIRE), que suposava, per a Catalunya, 43,5 milions d'euros. L'executiu espanyol incompleix les sentències que l'obliguen a transferir aquests recursos a la Generalitat.
- **Descentralització del 0,7 % de l'IRPF per a fins socials.** La Generalitat té atribuïdes, amb caràcter exclusiu, les competències en matèria de serveis socials, voluntariat, menors i promoció de les famílies. Amb aquesta finalitat, la gestió i distribució de la recaptació del 0,7 % de la declaració de l'IRPF hauria de correspondre a la Generalitat; però les transferències de l'Estat sempre han estat molt menors del que ha recaptat. Per exemple, el 2017, dels 52,2 milions d'euros recaptats, Catalunya només en va rebre 31,2 milions. L'Estat ha incomplert fins a dotze sentències que l'obliguen a complir amb el

traspàs del 0'7 %. S'estima que el diferencial entre l'aportat i el rebut frega els 35 milions d'euros anuals.

4. ENSENYAMENT

- **Respecte al model d'escola catalana.** L'Estat ha actuat de forma contundent contra Catalunya en aquest àmbit. El més rellevant ha estat l'aprovació de la Llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE), la qual, a més d'introduir canvis profunds en el model de distribució de competències educatives entre l'Estat i les comunitats autònomes, ataca directament la societat catalana, perquè incideix directament en el nostre model educatiu. El PSOE es va comprometre a derogar-la, no ho ha fet, fet que ha aprofitat el Tribunal Constitucional per declarar inconstitucional, partint de la LOMCE, part de la Llei d'educació de Catalunya.
- **Beques universitàries.** El Govern espanyol continua incomplint les sentències del TC que obliguen a transferir la gestió de les beques a Catalunya des de 1994.

5. SALUT

- **Dèficit estructural del finançament del sistema públic de salut.** Els objectius de dèficit van obligar a reduir la despesa sanitària a Catalunya en un 14 % entre 2010 i 2014. Alhora, el Govern estatal ha anat incrementant la despesa que va a càrrec de Catalunya amb l'increment de la cartera bàsica de salut (nous tractaments d'hepatitis o la vacuna del pneumococ); amb l'increment de l'IVA d'alguns productes (instrumental sanitari i productes farmacèutics), passant del 10 % al 21 % a requeriment de la UE, fet que ha suposat sobre costos anuals per a la Generalitat a favor de l'Estat sense contrapartida.
- **Assistència sanitària a desplaçats.** Són pacients residents a altres comunitats autònomes, que han estat atesos a Catalunya i pagats per la Generalitat i pels quals no s'està rebent la compensació

corresponent de la seva comunitat autònoma d'origen. Es valora en un mínim de 18,5 milions d'euros anuals.

6. JUSTÍCIA I SEGURETAT

- **Taxes judicials i assistència jurídica gratuïta.** L'Estat ha recaptat a Catalunya uns 100 milions d'euros anuals, però no els abona a la Generalitat, que té transferides les competències en matèria d'Administració de justícia.
- **Actuació dels Mossos d'Esquadra en l'àmbit internacional.** Indisposició d'equiparar les competències dels Mossos d'Esquadra amb la resta de forces i cossos de seguretat de l'Estat en l'àmbit de les persecucions transfrontereres, regulades al Conveni de Blois.
- **Accés a les bases de dades estatals i internacionals.** L'Estat espanyol no ha facilitat, històricament, als Mossos d'Esquadra, l'accés a les bases de dades estatals i internacionals d'àmbit policial, fet que respon a la necessitat d'afrontar les noves formes de terrorisme internacional i una delinqüència cada vegada més organitzada i estructurada.

7. CULTURA, LLENGUA I ESPORT

- **Menysteniment de la llengua catalana.** Ja fa molts anys que l'Estat espanyol menysté la llengua catalana, i aquesta tendència no ha fet més que agreujar-se, independentment del color polític del Govern espanyol. No es permet l'ús del català al Congrés i al Senat i, tampoc, el seu reconeixement internacional, com per exemple a les institucions de la UE. La presència del català en els mitjans de comunicació d'abast estatal, públics i privats, és escassa o nul·la. El Govern espanyol va reduir l'espai de comunicació català i va restringir les emissions de TV3 i Catalunya Ràdio a l'àmbit de Catalunya, fent-les fora de l'àmbit lingüístic de les terres de llengua i cultura catalanes.

- **Incompliments en matèria cultural.** Des de la Llei de pressupostos de 2011, el Govern de l'Estat ha reduït sistemàticament les seves aportacions pressupostàries vinculades a la cultura i la llengua catalana, així com els seus compromisos en equipaments culturals consorciats, com ara el Liceu, el MNAC i el MACBA.
- **Papers de Salamanca.** El Govern espanyol ha incomplert reiteradament el retorn dels Papers de Salamanca.
- **Esport.** Impediments per al reconeixement de les seleccions esportives catalanes i el veto a participar en competicions esportives internacionals.

8. ACCIÓ EXTERIOR

- El Govern espanyol s'ha dedicat a posar obstacles i impediments continus a l'acció exterior de la Generalitat. Aquesta obstaculització ha vingut tant des de l'acció normativa com des de l'acció diplomàtica (informar dels viatges, visites, intercanvis, acords o convenis amb altres governs); com des de boicots de la diplomàcia espanyola a actes i reunions; com també des de l'entitat *España Global*, que depèn del Ministeri.

iii. Pèrdua d'autogovern i vulneracions competencials

L'Estat espanyol, en lloc de permetre, a Catalunya, avançar cap a un major autogovern —d'acord amb l'Estatut i amb el que hauria estat una resposta lògica al clam de la societat catalana—, ha avançat en direcció contrària amb l'objectiu de centralitzar més poder a les institucions estatals en detriment de les comunitats autònomes, en especial de Catalunya i de l'autonomia local. En aquest afany de laminar l'autogovern català i recentralitzar competències, el Govern de l'Estat ha comptat amb la col·laboració inestimable del Tribunal Constitucional.

En els darrers anys, s'han arribat a portar al Tribunal Constitucional més d'una cinquantena de lleis catalanes.

Per altra banda, ha estat habitual, en la passada legislatura, trobar decrets i projectes de llei que amagaven disposicions que afectaven les competències de

les comunitats autònomes i atorgaven, al Govern de l'Estat, atribucions que no li són pròpies o que són, en el millor dels casos, compartides.

ALGUNS PROJECTES DE LLEI APROVATS AMB AFECTACIÓ COMPETENCIAL AQUESTA PASSADA LEGISLATURA

- Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. (LOMLOE)
Aprovació BOE: 30/12/2020
- Ley Orgánica 3/2022, de 31 de marzo, de ordenación e integración de la Formación Profesional.
Aprovació BOE: 21/12/2021
- Proyecto de Ley por la que se modifica la Ley 23/2011, de 29 de julio, de depósito legal.
Aprovació BOE: 05/05/2022
- Ley 9/2022, de 14 de junio, de Calidad de la Arquitectura.
Aprovació BOE: 05/05/2022
- Ley 11/2022, de 28 de junio, General de Telecomunicaciones.
Aprovació BOE: 29/06/2022
- Llei de l'audiovisual: Ley 13/2022, de 7 de julio, General de Comunicación Audiovisual
Aprovació BOE: 08/07/2022
- Llei de la ciència: Ley 17/2022, de 5 de septiembre, por la que se modifica la Ley 14/2011, de 1 de junio, de la Ciencia, la Tecnología y la Innovación.
Aprovació BOE: 06/09/2022
- Ley 18/2022, de 28 de septiembre, de creación y crecimiento de empresas.
Aprovació BOE: 06/09/2022

- Ley 23/2022, de 2 de noviembre, por la que se modifica la Ley 13/2011, de 27 de mayo, de regulación del juego.
Aprovació BOE: 03/11/2022
- Ley 25/2022, de 1 de diciembre, sobre precursores de explosivos.
Aprovació BOE: 02/12/2022
- Ley 26/2022, de 19 de diciembre, por la que se modifica la Ley 38/2015, de 29 de septiembre, del sector ferroviario.
Aprovació BOE: 20/12/2022
- Ley 27/2022, de 20 de diciembre, de institucionalización de la evaluación de políticas públicas en la Administración General del Estado.
Aprovació BOE: 21/12/2022
- PGE23 - Ley 31/2022, de 23 de diciembre, de Presupuestos Generales del Estado para el año 2023
Aprovació BOE: 24/12/2022
- Ley Orgánica 2/2023, de 22 de marzo, del Sistema Universitario.
Aprovació BOE: 23/03/2023
- Ley de Vivienda
Aprovació BOE: 25/05/2023

Àmbits en què Catalunya ha vist afectada la seva sobirania aquesta passada legislatura:

- Educació
- Habitatge
- Ciència i Innovació
- Infraestructures (com la ferroviària)
- Universitats (LOSU)
- Inversions (PGE23)
- Cultura
- Seguretat
- Creació d'empreses
- Urbanisme

b. PERQUÈ CAL FER FRONT A LA REPRESSIÓ POLITICOJUDICIAL I IMPULSAR UNA REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA

ACCIÓ POLÍTICA I DENÚNCIA

En matèria de drets i llibertats, cal prendre la iniciativa. Aquesta línia d'actuació complementària de la lluita pels drets i llibertats del president Puigdemont i de l'exili, ja es va executar durant la passada legislatura a les Corts Generals en els àmbits materials de justícia, constitucional, interior, exterior i Unió Europea. En la legislatura vinent cal continuar-la i intensificar-la. Per això cal:

- **Denunciar la repressió judicial** atada des de la cúpula judicial amb la col·laboració de tots els ressorts de l'Estat i que es manifesta en l'ús il·legal de tots els instruments de què disposa: euroordres, inhabilitacions, tribunals ordinaris, Tribunal Constitucional, Tribunal de Comptes, Junta Electoral Central, etc.
- **Denunciar la parcialitat i la politització de la justícia i la fiscalia** espanyoles, que resten ancorades en una dreta franquista que redueix la Constitució a la unitat d'Espanya; i no se n'amaguen, sinó que intervenen constantment en política modificant el contingut de les lleis (com hem vist en la reforma de la malversació i dels desordres públics) o, directament, suspent i inhabilitant, mitjançant estratègies de *lawfare*, representants polítics dissidents (independentistes i no independentistes), i fins i tot incidint en el mateix funcionament dels parlaments (tant a Catalunya com, més recentment, a les mateixes Corts espanyoles).
- **Continuar denunciant** sistemàticament amb preguntes orals i escrites, en les compareixences dels mandataris europeus i dels ministres i autoritats espanyoles, **l'incompliment per part de l'Estat espanyol de les resolucions dels diferents organismes internacionals** i de la Unió Europea, entre d'altres:
  - Les recomanacions de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (informe Cilevic) per acabar amb la persecució de polítics per la seva ideologia.

- Les resolucions de l'ONU sobre la detenció il·legal dels presos polítics i la suspensió de representants polítics. La resolució del juliol passat amb relació als diputats i senadors convertits en presos polítics (Junqueras, Rull, Turull, Sánchez, Romeva) i la resolució del mes d'abril passat amb relació al president a l'exili Carles Puigdemont.
- Els informes i resolucions del Parlament Europeu i del Consell d'Europa sobre l'escàndol d'espionatge massiu contra l'independentisme dut a terme per raons polítiques i ideològiques amb el sistema Pegasus.
- L'incompliment sistemàtic (61 %) de les sentències del Tribunal Europeu dels Drets Humans.
- **Denunciar l'anomenat «doble estàndard»**, que consisteix a no aplicar al Regne d'Espanya les mateixes mesures sancionadores que s'apliquen a Polònia i Hongria per l'incompliment de l'estat de dret europeu. Aquests països, precisament, utilitzen el cas espanyol per justificar-se. Aquesta situació suposa un problema greu, que tensa les institucions europees. De moment, el *lobby* jurídic espanyol està tapant aquest problema a Europa. No obstant això, l'estat de dret europeu té uns límits i cal fer tot el possible perquè el Regne d'Espanya assumeixi els seus incompliments.

PRENDRE LA INICIATIVA

No podem quedar-nos en la denúncia, cal passar també a l'ofensiva per posar l'Estat a la defensiva.

L'objectiu és aconseguir que el mateix Estat certifiqui la manca de voluntat, governi qui governi, d'adequar-se als estàndards jurídics internacionals i d'estat de dret europeu.

I en això, tant és el partit que governi. No hi ha ni dretes ni esquerres. El Partit Popular, concretament l'any 2015, va aprovar una sèrie de lleis molt restrictives pel que fa a drets i llibertats (la Llei mordassa, la reforma penal, la Llei del Tribunal Constitucional, etc.); i el PSOE, durant els cinc anys que ha estat governant, ni ha revertit aquestes lleis ni ha impulsat cap reforma institucional que defensés els drets i llibertats, simplement les ha legitimat i, en alguns casos, ha ampliat, fins i tot, el perímetre repressiu.

Per això no podem limitar-nos a reaccionar davant l'actuació de l'Estat, cal passar a l'ofensiva i presentar iniciatives de reforma del dret i de les institucions bàsiques del Regne d'Espanya per adequar-les al dret internacional i de la Unió Europea. És necessari dur a terme aquesta actuació propositiva, no tant per aconseguir la reforma d'aquestes institucions, que s'ha demostrat objectivament que és impossible, sinó per certificar, davant la comunitat internacional, la negativa de l'Estat als estàndards de dret internacionals i europeus.

Aquesta acció es concretarà en propostes, per via d'iniciatives legislatives i no legislatives, davant les quals les formacions polítiques de tot l'Estat s'hauran de posicionar. El resultat final d'aquests posicionaments, previsiblement contrari als estàndards de dret internacionals i europeus, podrà ser utilitzat per justificar l'existència d'un grup objectivament identificable que rep un tracte discriminatori de l'Estat. Alguns exemples d'aquesta acció serien:

- **Reforma de la reforma dels delictes de malversació i sedició.** El Govern espanyol i ERC van acordar la derogació del delicte de sedició a canvi d'una reformulació dels delictes de malversació i desordres públics, allunyada dels paràmetres europeus i internacionals. Al marge de les valoracions polítiques de l'acord (el malbaratament de la legitimitat de l'1-O a canvi d'unes solucions penals individuals que ni tan sols s'han assolit), gràcies a la mala tècnica legislativa de la reforma, la judicatura espanyola, pel que fa a l'aplicació dels delictes de malversació i de desordres públics, continua perseguint la dissidència política, acusant-la de malversació i de reprimir el dret de protesta per la via dels desordres públics. Cal proposar una reforma d'aquests delictes d'acord amb els estàndards europeus en matèria de corrupció (delicte de malversació) i d'ordre públic (delicte de desordres públics).
- **Llei de memòria democràtica.** El Regne d'Espanya ha aprovat una llei de memòria per legitimar el règim del 78 que manté la impunitat dels crims franquistes. Cal posar en evidència aquesta mancança d'origen del règim politicoconstitucional espanyol homologant la llei de memòria espanyola amb lleis d'altres països (Alemanya, Argentina, etc.) amb un passat dictatorial.
- **Llei de secrets oficials.** Continua vigent la llei franquista de secrets oficials. Cal exigir una nova legislació que doni transparència a la corrupció i als crims d'Estat dels darrers decennis.

- **Llei mordassa.** En la passada legislatura, es va posar de manifest la voluntat del Govern espanyol «progressista» de no moure's d'una llei de seguretat ciutadana basada en la sanció i no en els drets. Davant dels interessos i les concepcions autoritàries dels sindicats policials espanyols i del *deep state* del Ministeri de l'Interior, cal continuar mantenint, en la reforma de la Llei mordassa, les línies vermelles de les bales de goma, les devolucions en calent en frontera i l'objectivació de les sancions per desobediència i falta de respecte.
- **Llei d'amnistia.** D'acord amb el mandat del Parlament de Catalunya, la resolució del conflicte amb Espanya implica aconseguir l'amnistia per a tots els represaliats i represaliades. No obstant això, el Govern espanyol s'ha escudat en la suposada inconstitucionalitat de l'amnistia, declarada per la Mesa del Congrés dels Diputats, per impedir fins i tot el debat d'aquesta demanda massiva de la societat catalana.
- **Consell General del Poder Judicial.** Durant la legislatura passada, ha estat recurrent l'encreuament d'acusacions entre els dos grans partits polítics espanyols pel que fa a la politització de la judicatura i l'ús partidista del CGPJ. Cal demostrar que els partits del règim desitgen la politització i l'ús partidista del Poder Judicial. En aquest sentit, Junts ja ha presentat una iniciativa per modificar la LOPJ que forci la renovació del CGPJ i destitueixi els seus membres quan finalitzin el mandat.
- **Tribunal de Comptes.** Junts ja va presentar la passada legislatura una proposició de llei per eliminar les funcions judicials d'aquest òrgan de caràcter administratiu, extern al poder judicial, les sentències del qual ni tan sols són susceptibles de recurs substantiu davant la justícia ordinària. La configuració i les funcions del Tribunal de Comptes són contraris als requisits bàsics del dret internacional i de la Unió Europea; concretament, suposen una vulneració de l'article 6 del Conveni Europeu de Drets Humans en la seva vessant d'accés a una jurisdicció independent. Cal tornar a posar la reforma del Tribunal de Comptes sobre la taula i, davant la previsible negativa, portar la posició de l'Estat espanyol davant dels organismes internacionals i europeus. Així mateix, cal continuar exigint que el Govern incorpori, en l'informe del Ministeri de Justícia sobre l'activitat judicial a l'Estat espanyol, que, anualment, trameti les dades sobre l'activitat judicial del Tribunal de Comptes al grup

GRECO; per tal que les institucions europees tinguin coneixement de l'existència d'aquest òrgan i de la seva activitat.

- **Català a la justícia.** Els drets lingüístics dels catalanoparlants han d'estar garantits en les seves relacions amb l'Administració de justícia. En aquest sentit, cal donar compliment a les repetides resolucions del Comitè de Ministres del Consell d'Europa pel que fa a l'aplicació, per part del Regne d'Espanya, de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries; i, d'acord amb el que, literalment, estableixen aquestes resolucions, modificar l'article 231 de la Llei orgànica del Poder Judicial perquè substitueixi la regulació actual per una altra que prevegi expressament que els procediments judicials hauran de passar a realitzar-se en la llengua oficial i pròpia de la comunitat autònoma quan així ho sol·liciti una de les parts. Aquesta modificació inclourà el deure dels jutges i del personal de l'Administració de justícia d'acreditar una competència lingüística suficient de les llengües oficials dels territoris on desenvolupin la seva activitat, i així es complirà el que estableix l'article 102 de l'EAC.
- **Article 384bis LECRIM.** En la passada legislatura es va presentar una proposició de llei per derogar l'article que permet suspendre els representants polítics mitjançant la simple acusació (sense sentència) de terrorisme o rebel·lió. L'ONU, de forma reiterada (amb relació als presos polítics i, més recentment, al president Puigdemont), ha resultat que vulnera el dret de participació política. Cal tornar a plantejar la derogació d'aquest article i, davant la previsible negativa, portar la posició de l'Estat espanyol davant dels organismes internacionals i europeus.
- **Derogació de la inelegibilitat sobrevinguda.** De conformitat amb el dictamen de la Comissió de Drets Humans de l'ONU, de 30 d'agost de 2022, cal derogar els articles que permeten la inelegibilitat sobrevinguda de representants electes sense sentència ferma (article 6.2 apartat b i 6.4 de la Llei reguladora del règim electoral). Aquests articles que, fins al 2017, només havien tingut aplicació en el context de la lluita contra el terrorisme, preveuen la inelegibilitat dels condemnats per sentència (encara que no sigui ferma) per delictes de rebel·lió o terrorisme, però també de l'Administració pública o de les institucions de l'Estat. La JEC, amb el concurs de la judicatura espanyola, els ha utilitzat sistemàticament com a mecanisme de repressió política, aplicant una

inexistent «inelegibilitat sobrevinguda» a càrrecs electes, amb una clara vulneració dels drets polítics dels electors dels electes, del principi de sobirania parlamentària i del principi de presumpció d'innocència. Cal, per tant, derogar aquest article que permet deixar sense efecte el resultat de les urnes amb una condemna penal no ferma.

- **Tribunal Constitucional.** Cal plantejar la reversió de la reforma de la Llei orgànica del Tribunal Constitucional que va ser aprovada el 2015 per la majoria absoluta del Partit Popular i que va convertir aquest Tribunal en un òrgan judicial amb capacitat per intervenir en el procés polític i executar les seves pròpies resolucions i sentències.
- **Mesa del Congrés dels Diputats.** Aquest òrgan s'ha erigit, basant-se en una excessiva intervenció dels serveis lletrats i en un abandonament de funcions de la presidència de la cambra, com un òrgan que aplica preventivament judicis de constitucionalitat i que impedeix debats perfectament legítims (per exemple, els que estan relacionats amb l'autodeterminació, l'amnistia o la monarquia espanyola). Cal plantejar la reforma del reglament del Congrés per posar en evidència aquesta disfunció de la cambra, que limita els drets polítics dels diputats i de les diputades.

c. PERQUÈ CAL PERSEVERAR EN L'ACCIÓ EXTERIOR

La contribució de Catalunya als grans reptes globals del nostre temps requereix una presència robusta a la comunitat internacional a partir d'una acció exterior amb sentit d'estat. La defensa dels interessos nacionals del país, el de tots els catalans i catalanes, passa també per formar part, de manera activa, de la construcció del projecte europeu. Som una nació fermament europeïsta i això significa que sempre serem al costat de la defensa dels valors de la democràcia, la llibertat i els drets humans arreu. Davant les ingerències i la repressió de l'Estat espanyol contra Catalunya, ara, més que mai, cal una veu forta a les Corts Generals per defensar aquesta visió exterior on Catalunya sigui respectada i, sobretot on pugui aportar tot el seu potencial a les màximes instàncies internacionals.

Catalunya i la Unió Europea

Catalunya, com qualsevol país normal, ha de poder garantir la seva presència al món en tots els àmbits d'actuació —institucional, econòmic, social, cultural, esportiu— per defensar els interessos dels catalans i la nostra participació en la construcció d'una Europa més forta, democràtica, sostenible i amb menys desigualtats.

- Defensarem que una Europa que defensi el dret a l'autodeterminació com a mètode democràtic capaç de resoldre conflictes territorials, serà una Europa més forta en la seva dimensió geopolítica. El suport europeu a l'autodeterminació dels pobles, doncs, és la millor manera de construir un món més democràtic, més pacífic i, per tant, més europeu.
- Ens manifestem per una presència de Catalunya en l'àmbit internacional, caracteritzada pel seu compromís envers un món més lliure, just i en pau i amb els principis democràtics essencials. Per aquest motiu, considerem la defensa, la protecció i la garantia dels drets humans, individuals i col·lectius, com un eix nuclear de la política exterior del nostre país. Compartim els valors fundacionals de la Unió Europea.
- La Unió Europea; els principals països, socis i aliats al món i a Europa; així com el conjunt d'organitzacions internacionals de les quals Catalunya forma part a través d'Espanya, han d'arribar a reconèixer el dret a l'autodeterminació de Catalunya i la seva voluntat d'esdevenir un estat

independent, d'acord amb el mandat expressat per la ciutadania de Catalunya en les eleccions al Parlament de Catalunya.

- Defensem un model d'Europa dels pobles i dels ciutadans, que avanci en el model federal, que afavoreixi una integració democràtica creixent, que parteixi del model comunitari i de les institucions, en particular, de la Comissió Europea i del Parlament Europeu.
- La llengua catalana ha de tenir la consideració de llengua oficial a la UE, i l'Estat espanyol ha de complir amb les disposicions que l'obliguen a treballar-hi segons l'Estatut d'autonomia. Cal recordar, a més, que, per aconseguir-ho, l'estat membre interessat ho ha de demanar de manera explícita al Consell i sotmetre-ho a votació, com bé apunten l'article 290 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea i l'article 8 del Reglament 1/1958.
- Continuarem treballant per una Unió Europea més democràtica i transparent, amb un clar lideratge polític i econòmic al món. Cal complementar el mercat interior de la Unió Europea amb una defensa específica del manteniment i enfortiment de les quatre llibertats que el defineixen.
- Continuarem defensant el respecte per l'espai Schengen, per impedir el tancament de passos fronterers que vulneren la lliure circulació de persones i per exigir responsabilitats als que el vulneren.
- Denunciarem els impediments de pas a les vies que comuniquen amb la Catalunya del Nord com una vulneració de l'espai Schengen.
- Farem el possible per evitar que el Govern espanyol acabi amb l'encriptació d'extrem a extrem a Europa, per impedir així que casos d'espionatge com el de Pegasus o el MoroccoGate es tornin a repetir. Exigirem de nou una comissió que investigui el CatalanGate, així com mesures legals contra els actes d'espionatge, que fins i tot en l'ordenament jurídic espanyol són il·legals.
- Donarem suport a Escòcia en la seva voluntat d'exercir el dret a l'autodeterminació i, al poble irlandès, en la seva reunificació. Reclamarem, també, al Govern espanyol, el respecte permanent per la voluntat democràtica del poble de Gibraltar i que mantingui, amb el seu govern, les millors relacions possibles.
- Continuarem defensant el nostre compromís inequívoc amb la política ambiciosa de veïnatge de la Unió Europea, molt especialment en la seva vessant sud, al Mediterrani. Cal reforçar la Unió per la Mediterrània, que té la seu de la secretaria a Barcelona i l'objectiu d'impulsar projectes d'àmbit regional per tal de millorar les condicions de vida dels ciutadans

de la ribera sud de la Mediterrània, així com acompanyar els processos de transició i democratització d'aquests països.

- Continuarem treballant per reforçar el caràcter comú de la política exterior i de seguretat de la Unió Europea amb l'objectiu que Europa sigui capaç d'actuar al món amb una sola veu, tant diplomàticament com davant d'organismes internacionals. Donarem suport, en aquest sentit, a una reforma del Consell de Seguretat que doni veu als continents que avui no hi tenen una veu permanent.
- Continuarem treballant amb l'objectiu que les institucions europees reforcin la governança econòmica de la Unió; flexibilitzin els objectius del dèficit condicionat a les reformes estructurals i a la participació en el Fons Europeu d'Inversions Estratègiques, i avancin en l'harmonització de les seves polítiques fiscals. Reclamarem que Catalunya tingui interlocució directa amb les institucions europees i que els esforços per contenir el dèficit públic no se centrifuguin cap a les administracions regionals i locals.
- Reclamarem que l'Estat espanyol compleixi, dins el termini i en la forma escaient, les obligacions del dret europeu i internacional. Cal recordar que l'Estat espanyol ha estat, des de fa anys, un dels tres estats que més les ha incomplert, i que, actualment, incompleix el 61 % de les sentències del TEDH. Promourem que tots els nivells de l'administració respectin el principi de primacia del dret de la Unió.

Catalunya i l'acció exterior

- Donarem suport al dret a l'autodeterminació, com el millor sistema de resolució de conflictes territorials.
- Exigirem el compliment de les resolucions de les Nacions Unides i les sentències del TJUE amb relació al Sàhara, que estableixen el respecte pel dret a l'autodeterminació.
- L'Estat espanyol ha de complir tots els seus compromisos internacionals i integrar-los en el seu ordre constitucional, tal com diu el seu article 96.1. Les resolucions dictades pels comitès encarregats del seguiment dels tractats de drets humans ho són. Per tal d'aclarir-ho, apostarem per la inclusió d'un procediment que en clarifiqui la incorporació i aplicació interna a la Ley 25/2014 de Tratados y otros Acuerdos Internacionales.

- Denunciarem l'obsessió de l'Estat espanyol de voler anul·lar la presència exterior de Catalunya al món com a prioritat de la seva política exterior i de les seves ambaixades i reclamarem que siguin públiques.
- Ens manifestem per la urgent necessitat de racionalitzar i donar transparència a la política exterior espanyola. En un estat europeu, la solidesa de la democràcia no es defensa amb dossiers i informes de les ambaixades, ni amb la prohibició de conferències, sinó practicant la democràcia; la independència dels poders judicials no es defensa amb comunicats dels serveis exteriors, sinó amb reformes dràstiques que la facin creïble davant dels altres sistemes judicials que tenen una alta tradició d'independència judicial i de democràcia; el respecte als drets fonamentals no es fa amb argumentaris que contraprogramin les denúncies, sinó amb mesures legislatives que donin resposta a les denúncies d'organismes internacionals.
- Continuarem exigint al Govern espanyol que aturi l'ús de recursos per justificar l'empresonament i l'exili de líders polítics, socials i independentistes, i per desprestigiar les institucions internacionals que han aprovat dictàmens i sentències favorables als drets civils i polítics del nostre poble.
- Proposarem reduir a la meitat el pressupost del cos diplomàtic espanyol pel que fa a la despesa en immobles i a la despesa per a l'ús privat dels seus membres.
- La política exterior ha de donar prioritat a la defensa dels interessos dels ciutadans i de les empreses de l'Estat al món; i, mentre Catalunya continuï pagant impostos a l'Estat, la política exterior d'Espanya també ha de donar ple suport als interessos socials, econòmics, culturals i institucionals de Catalunya, en comptes de combatre'ls.
- Continuarem treballant per fer facilitar i adaptar el vot dels residents a l'exterior amb la utilització dels mitjans tecnològics adequats.
- Defensem la legislació aprovada pel Parlament de Catalunya pel que fa a afers exteriors i relacions amb la UE i rebutgem la vigent llei espanyola del servei exterior.
- Insistirem en el reconeixement dels diferents genocidis, com l'armeni, el uigur, el rohingya i l'Holodomor.
- Declarem el nostre suport a Ucraïna enfront de la invasió il·legal russa i, congruentment, exigim a l'Estat espanyol que compleixi els seus compromisos com a membre de l'OTAN i ofereixi l'ajut corresponent a Ucraïna.

- Defensarem el reconeixement de Kosovo com a estat sobirà i membre de ple dret de la comunitat internacional, i defensarem la seva candidatura a formar part de la Unió Europea.
- Potenciarem que, en els acords amb països del nord d'Àfrica, s'inclogui l'ensenyament no només de l'àrab, sinó també de la llengua amaziga, llengua pròpia de bona part de la diàspora; el mateix farem amb els acords amb països del continent americà: reclamarem que tot acord promogui l'ús de les seves llengües originàries.

En el cas que Catalunya esdevingui un estat independent, en algun moment de la legislatura, ens posarem a les ordres de les institucions catalanes per col·laborar en:

- L'adhesió al sistema de les Nacions Unides, amb l'objectiu de respectar i mantenir tots els compromisos i obligacions internacionals contrets pel Regne d'Espanya i que, actualment, estan en vigor a Catalunya. També donarem suport als procediments apropiats perquè Catalunya s'integri en les principals organitzacions internacionals de les quals és membre, actualment, a través de l'Estat espanyol, prioritzant, entre d'altres, el Consell d'Europa i l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa.
- Les propostes d'adhesió o successió que les institucions catalanes plantegin en la condició de part dels tractats bilaterals i multilaterals celebrats per l'Estat espanyol i que conformen el gruix de dret internacional que els ciutadans de Catalunya volem mantenir.
- Els processos d'adhesió a les principals institucions econòmiques i financeres a escala internacional i regional.
- A les institucions catalanes, en les negociacions amb les institucions espanyoles pel que fa al repartiment d'actius i passius a través de la valoració i quantificació dels béns i serveis de l'Estat a l'exterior.

Mentre els catalans continuem pagant els nostres impostos a l'Estat espanyol:

- Manifestem la necessitat d'intensificar les relacions polítiques, institucionals, comercials, empresarials i culturals amb Amèrica del Nord, Amèrica llatina, Àsia i Àfrica, en especial amb aquells països amb els quals existeixi una major relació per part dels ciutadans i de les empreses de Catalunya.

- Instarem Espanya a fer ús de les possibilitats que ofereix l'article 16 TUE, tal com fan, per exemple, Bèlgica o Alemanya, i que sigui el conseller responsable qui participi a les reunions del Consell de Ministres de la UE i del COREPER, a aquelles reunions que afectin els àmbits competencials de les institucions catalanes.
- Les institucions catalanes han de poder maximitzar la seva participació en tots els fons europeus, inclosos els NGEU, i gestionar-los de manera descentralitzada, al contrari del que passa actualment.
- Continuarem defensant el reconeixement de la delegació de la Generalitat davant la UE i el representant permanent d'aquesta, davant les institucions europees, amb vista a un procés continu de reforçament d'aquesta estructura i amb vista als atacs judicials i polítics perpetrats per l'Estat espanyol. Així mateix, amb la resta de delegacions i oficines de Catalunya a l'exterior.
- Advocarem perquè l'aportació de l'Estat no pugui ser superior al 15 % del pressupost dels centres consorciats i de les fundacions privades de l'Estat, en particular els que estan relacionats amb la política exterior; així com per la rebaixa del pressupost de l'Estat que està relacionat amb aquestes despeses. Alternativament, si no compleix les seves obligacions econòmiques durant tres anys consecutius, cal que l'Estat abandoni la seva participació en les juntes d'aquests centres i fundacions.

2. PER FER RESPECTAR ELS NOSTRES DRETS ECONÒMICS I FISCALS

a. DÈFICIT FISCAL I DE FINANÇAMENT ESTRUCTURALS

El dèficit fiscal de Catalunya respecte de l'Administració central de l'Estat (és a dir, el que Catalunya va pagar a l'Estat espanyol i que aquest no li va retornar) és estructural. S'elevava a 16.500 milions d'euros el 2014 (la darrera balança fiscal publicada pel Ministeri d'Economia està calculada sobre aquesta anualitat), que suposaria un 8 % anual de la riquesa generada a Catalunya des de 1986. Més recentment, el 2020, el Departament d'Economia de la Generalitat va establir aquest dèficit anual en aproximadament 20.200 milions d'euros.

i. Dèficit fiscal

Diverses són les concrecions d'aquesta injustícia: el mal finançament de la Generalitat i els ajuntaments; l'escassa inversió de l'Estat a Catalunya; la retallada de les subvencions que aportava l'Estat en àmbits diversos com educació, dependència, cultura...; la quantitat de peatges que paguem per circular des dels anys setanta, etc. I, en aquests darrers anys de crisi i forta ofensiva dels partits que governen l'Estat —sigui el PP o sigui el PSOE, contra Catalunya i contra l'estat de les autonomies—, la situació s'ha agreujat. S'han reduït els recursos vinculats al model de finançament; s'han reduït les subvencions de l'Estat; s'ha aplicat, a la Generalitat, un ritme de reducció del dèficit molt més exigent que el que ha seguit l'administració central, i, més recentment, amb el PSOE, inclús s'ha intentat ajornar el pagament de bestretes amb l'excusa que un govern en funcions no pot transferir-les. És evident que hi ha hagut una ofensiva premeditada d'ofec financer tant a la Generalitat com a Catalunya.

ii. Infrafinançament injust de Catalunya

L'actual model de finançament és discriminatori per a Catalunya. Catalunya és el tercer territori en capacitat tributària i el desè en recursos rebuts. Si la comparació es fa en termes reals (tenint en compte el cost de la vida), Catalunya seria el penúltim en recursos rebuts. L'actual model és injust i està caducat des de 2014, amb el que això suposa d'infrafinançament, ofec econòmic i endeutament per a la Generalitat.

El sistema vigent és injust. Primer, perquè els ingressos que proporciona a la Generalitat són insuficients per finançar les competències que li corresponen (sanitat, ensenyament, serveis socials, seguretat, bombers...), que són serveis bàsics que requereixen un millor finançament. Segon, perquè Catalunya aporta recursos per sobre de la mitjana i, en canvi, en rep menys que la mitjana. Tercer, perquè en el càlcul de les necessitats de recursos que té la Generalitat, respecte d'altres territoris, mai s'ha tingut en compte la diferència en el cost de la vida, i això no és igualtat. A més, tots aquests anys de retard en l'actualització del sistema han comportat un dèficit i un deute de l'Estat a la Generalitat que s'ha de compensar.

En síntesi, tant pels que som independentistes com pels que no se'n senten, és inadmissible el desequilibri entre el que aportem a l'Estat des de Catalunya i el que Catalunya rep de l'Estat. El desequilibri no és solidaritat, és una injustícia estructural. Hi ha d'haver una redistribució diferent dels impostos i cotitzacions socials que paguem, les necessitats econòmiques de Catalunya són molt superiors a aquelles a què l'Estat ens relega; tenim dèficit en inversions, tenim dèficit en finançament de la Generalitat i dels ajuntaments i, sobretot, tenim dèficit en polítiques socials, polítiques actives i passives d'ocupació, polítiques d'habitatge, pensions, renda bàsica... En canvi, ens sobra burocràcia i intervencionisme estatal. La Generalitat ha de disposar de més recursos i de més competències per exercir la política fiscal i pressupostària.

En aquest context:

- Mentre els ciutadans i les empreses de Catalunya continuem pagant impostos a l'Estat, és imprescindible modificar el sistema de finançament de la Generalitat amb tres objectius:
  - **Aplicar el principi d'ordinalitat** per tal d'invertir la injusta discriminació que el sistema de finançament atorga a Catalunya.

Som el tercer territori que més aporta al finançament de l'Estat i el desè en recursos rebuts (el penúltim si es computa en termes reals, és a dir, tenint en compte el cost de la vida).

- **Compensar la Generalitat per la insuficiència de recursos que ha patit des del 2014.** La unilateral decisió de l'Estat de no revisar el sistema ha comportat que entre 2014 i 2023, nou anys, el finançament de la Generalitat no compleixi amb el principi de suficiència, fet pel qual els ingressos són insuficients per cobrir les despeses corresponents a les seves competències. S'ha generat un deute que l'Estat ha de compensar a la Generalitat.
- **Incorporar la variable *cost de la vida* en el càlcul de les necessitats de recursos de cada territori.** No es pot parlar «d'igualtat» en les prestacions, si no es tenen en compte les diferències de costos en les prestacions de serveis (això és aplicable al cost d'un llit hospitalari, d'una plaça de residència de gent gran o d'una pensió no contributiva).

iii. La trampa del FLA

Amb el pretext de la crisi i amb l'aplicació de la Llei d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, el Govern central ha exercit, els últims anys, un autèntic control i tutela financera sobre la Generalitat de Catalunya, intervenint les finances de la Generalitat.

Catalunya té un deute de 78.500 milions d'euros, 57.500 milions dels quals corresponen a l'Estat espanyol, gairebé el 75 %. D'aquest deute que té amb l'Estat, una gran part prové del FLA (fins que Catalunya va abandonar el FLA el 2019). A més, el 2022, la Generalitat va sol·licitar adherir-se de nou al FLA per aconseguir 12.662 milions d'euros del fons. Per tant, entre els 12.662 milions d'euros del 2022 i els 57.500 milions anteriors, la Generalitat té un deute aproximat amb el FLA de 70.000 milions d'euros.

La paradoxa rau en el fet que l'Estat recapta la major part dels impostos que paguem els catalans i, al mateix temps, controla i regula el finançament de la Generalitat amb unes assignacions insuficients. La conseqüència és que els ingressos de la Generalitat no arriben a cobrir les despeses derivades de les seves obligacions competencials i es veu obligada a demanar préstecs a l'Estat pels quals l'Estat cobra interessos. Potser és legal, però sens dubte no és just. Per aquest motiu:

- Proposem la condonació del FLA. Atenent l'infrafinançament de Catalunya des de fa dècades, considerem que el deute de Catalunya amb el FLA és una mínima part del deute històric que l'Estat té amb Catalunya.

TENS
L'OPORTUNITAT
DE **CANVIAR-HO** TOT

b. DÈFICIT ESTRUCTURAL D'INVERSIONS

i. Incompliment d'execució d'inversions

Les promeses que han fet a Catalunya els diferents governs del PSOE i del PP durant els darrers trenta anys en els pressupostos generals de l'Estat no es compleixen mai. Les xifres més recents són tan clares com les històriques:

- L'any 2021, Catalunya va rebre només el 9 % de la inversió territorialitzada de l'Estat. Amb relació a la inversió de les empreses públiques, que representa una part important de la inversió en infraestructures, s'observa que el grau d'execució real respecte del pressupostat a Catalunya ha estat només del 27,7 %, mentre que, a Madrid, ha estat del 112,3 %.
- Les últimes dades publicades, les del primer semestre de 2022, són encara més esfereïdores: l'execució pressupostària de les inversions a Catalunya va ser de només el 15,7 %.

L'últim capítol d'aquest *modus operandi* de l'Estat amb Catalunya s'ha escrit, una vegada més, instrumentalitzant, d'una manera partidista, els dèficits d'inversió a les portes d'una campanya electoral, amb l'anunci d'un pacte entre el Govern en funcions del PSOE i el Govern de la Generalitat per a transferir (no sabem quan, ni com, ni a compte de què, ni si amb el perill que es comptabilitzi —de forma lesiva pels interessos de Catalunya— com a part de la disposició addicional tercera de l'Estatut) 914 milions d'euros per a finalitzar la ronda Nord de Terrassa i Sabadell.

ii. Baix pes de la inversió de l'Estat a Catalunya

Des de 1981, la inversió pressupostària de l'Estat a Catalunya ha estat sempre per sota del pes de la seva població i de la seva economia. Tot i que Catalunya representa el 16 % de la població del conjunt de l'Estat espanyol, el 19 % del seu PIB, Catalunya suporta al voltant del 22 % de la càrrega fiscal de l'Estat. Els catalans rebem una inversió estatal molt per sota del que ens correspondria, la mitjana dels darrers trenta-dos anys és

del 12 % de la inversió territorialitzada de l'Estat; un percentatge molt inferior al pes de la població catalana en el total espanyol i molt inferior al pes del PIB. Mentre Madrid rebia el 25 % de les inversions executades per l'Estat, Catalunya només en va rebre el 9 % (2021).

Augmentar la inversió efectiva de l'Estat a Catalunya

Tradicionalment la inversió de l'Estat a Catalunya ha estat escassa i lenta d'execució. En els set pressupostos aprovats pel PP (2012-2018), la inversió (pressupostada) de l'Estat a Catalunya va representar només l'11 % del total; un percentatge clarament inferior al pes de la població catalana respecte a la població total de l'Estat (16 %) i inferior al pes del PIB català respecte al PIB estatal (19 %). En els pressupostos aprovats pel PSOE, s'obtenen les següents dades en matèria d'inversions: l'any 2021, Catalunya va rebre només el 9 % de la inversió territorialitzada de l'Estat; amb relació a la inversió de les empreses públiques, que representa una part important de la inversió en infraestructures, s'observa que el grau d'execució real respecte del pressupostat a Catalunya ha estat només del 27,7 %, mentre que a Madrid ha estat del 112,3 %; a Madrid, la liquidació d'inversions va arribar als 2.086 milions d'euros, que representa un 183,9 % del que estableixen els PGE; mentre Madrid rebia el 25 % de les inversions executades per l'Estat, Catalunya només en va rebre el 9 % (2021).

Encara més, durant el període 2015-2018, l'Estat només havia executat, a Catalunya, el 66 % del que contemplaven els pressupostos aprovats; el 34 % restant no es va executar (mitjana del període 2015-2018). La mitjana del període 2019-2021 (a hores d'ara, encara no s'han volgut publicar les dades consolidades de 2022) és encara més impactant, sobretot l'última dada anual disponible, que és la del 2012, amb un escàs 35 % d'execució pressupostària d'inversions de l'Estat a Catalunya; mentre que a Madrid es va executar, en el mateix període, el 184 % de les inversions pressupostades. És a dir, en inversió, Catalunya surt gratis a l'Estat un de cada tres anys. És un menysteniment sistemàtic de l'Estat respecte a Catalunya que afecta el benestar dels ciutadans i la competitivitat del nostre teixit productiu. Traduït en exemples: la poca inversió en Rodalies, en el manteniment de carreteres o ferrocarrils, en la construcció del Corredor Mediterrani, entre molts altres exemples. Per tot això reclamem que:

- L'Estat ha d'invertir a Catalunya en funció del pes del PIB català respecte del PIB estatal (al voltant del 19 %), tal com estableix l'Estatut d'autonomia de Catalunya.
- Si l'Estat no executa les inversions pressupostades a Catalunya, ha d'establir les pertinents compensacions.

iii. Impagament disposició adicional tercera de l'EAC

L'Estatut de 2006 va incorporar la disposició adicional tercera, que establia que, durant set anys (2007-2013), l'Estat invertiria a Catalunya un percentatge equivalent al pes del PIB català en el PIB espanyol, i que, si l'execució efectiva era inferior, l'Estat pagaria a la Generalitat l'import pendent d'executar. Aquest compromís només es va complir en la liquidació del pressupost de 2007.

En el conjunt del període 2008-2013, resten pendents de satisfer 3.710 milions d'euros a la Generalitat, 759 milions dels quals estan avalats per una sentència, de novembre de 2017, del Tribunal Suprem, i l'Estat, tot i haver-ho dictat el Tribunal Suprem, encara no els ha pagat.

- L'Estat ha de pagar, immediatament, el deute que manté amb la Generalitat de 759 milions d'euros, que correspon al que estableix la disposició adicional tercera de l'Estatut aplicat l'any 2008. És un precepte de l'Estatut i hi ha una sentència del Tribunal Suprem, de novembre de 2017, que dona la raó a la Generalitat. Ni el Govern Rajoy, ni el Govern Sánchez han pagat, malgrat ser una sentència ferma dictada fa quasi un any i mig.
- L'Estat ha de pagar també el deute de 3.052 milions d'euros, que correspon a la mateixa disposició aplicada durant el període 2009-2013.

c. DÈFICIT D'INFRAESTRUCTURES

Any rere any, s'incompleixen les inversions de l'Estat a Catalunya en matèria d'infraestructures; les promeses dels governs espanyols, tant del PP com del PSOE, no tenen cap credibilitat. La realitat és que inversions en infraestructures clau per a Catalunya com el servei de Rodalies, els accessos ferroviaris al port de Barcelona i a l'aeroport del Prat, el Corredor Mediterrani o la ronda del Vallès, no s'arriben a executar mai. Els retards són evidents i es veuen en els següents exemples:

- Corredor Mediterrani
- Pla de Rodalies i regionals
- Accessos viaris i ferroviaris al port de Barcelona
- Desdoblament de la línia ferroviària Vandellòs-Tarragona

La Generalitat de Catalunya ha de ser la gestora de les principals infraestructures de titularitat estatals de transport i comunicacions de Catalunya. Un dels elements de la legislatura vinent ha de consistir a negociar el canvi de titularitat de totes elles. És el cas dels aeroports, dels ports, dels ferrocarrils, de les carreteres i de les infraestructures hidràuliques i d'abastament d'aigua.

Cal que Catalunya tingui la capacitat per planificar, construir i gestionar un sistema logístic en xarxa que integri els quatre modes de transport i en el qual predomini l'estructura lineal del Corredor Mediterrani, que ha de connectar els ports, els aeroports, les terminals ferroviàries i àrees d'activitat econòmica de Catalunya. Aquest sistema ha de dotar-se de les infraestructures necessàries per esdevenir el primer *hub* logístic euromediterrani. Malauradament, el Corredor Mediterrani pateix un retard en l'execució, sense calendaris clars. Aquesta incertesa sobre el projecte compromet inversions d'escala europea.

Per tot això, destaquem les següents grans demandes com a compensació per tots els greuges i dèficits d'inversions i infraestructures acumulats per l'Estat amb Catalunya.

1. Traspàs dels aeroports de Barcelona, de Girona, de Reus i de Sabadell: farem un sistema aeroportuari al servei de la gent i de l'economia del

país, amb una gestió descentralitzada i amb la participació dels ajuntaments i de la societat civil.

2. Traspàs dels ports de Barcelona i Tarragona: infraestructures clau per la competitivitat del país que han d'estar plenament gestionades des de Catalunya.
3. Traspàs del Consorci de la Zona Franca: farem una autoritat única per a la gestió del port i de la Zona Franca.
4. Compliment de les inversions al Corredor Mediterrani: mercaderies al tren per a una mobilitat més sostenible.
5. Compliment de les inversions pendents del Pla de Rodalies i traspàs de Rodalies: farem un sistema ferroviari que funcioni!
6. Compliment de les inversions pendents en carreteres i el traspàs de la gestió: farem un sistema viari amb pagament per ús a la xarxa d'alta capacitat, que en garanteixi la millora permanent, el manteniment i la seguretat.
7. Pagament dels imports pendents pel dèficit d'inversions en infraestructures segons el que preveu la disposició addicional tercera de l'Estatut de Catalunya.

Prioritzar la inversió pública sota criteris objectius de productivitat i d'eficiència social

Cal acabar amb la dilapidació de recursos públics destinats a inversions improductives que tenen com a prioritats la centralització de l'Estat i satisfer el clientelisme polític.

L'Estat espanyol és el país europeu amb més línies de tren d'alta velocitat i el que té menys usuaris per quilòmetre. Cap línia no és sostenible, i les que s'estan construint encara menys. A més, en lloc d'afavorir l'equilibri territorial i la generació d'activitat econòmica a les zones menys dinàmiques, l'efecte és tot el contrari. En la XII legislatura, van pressupostar més de 4.000 milions d'euros destinats a construir línies ferroviàries d'alta velocitat insostenibles.

Cal abordar un canvi radical en les prioritats d'inversió de l'Estat, de manera que:

- Es prioritzi la inversió en R+D+I, que és la que realment permet augmentar la productivitat.

- La inversió destinada a infraestructures s'ha de basar en criteris objectius de productivitat i d'eficiència social. Tota nova inversió d'infraestructures ha d'estar acompanyada d'un informe cost/benefici que en garanteixi la contribució a la millora de la productivitat econòmica o social i la sostenibilitat futura. Exemples: el Corredor Mediterrani, per la seva contribució a la millora de la competitivitat, o Rodalies, per la seva contribució social a la millora de l'estat del benestar.
- Al mateix temps, exigir la modificació de la legislació per tal d'impedir les inversions fallides de grans dimensions amb costos milionaris que hem hagut d'assumir tots els ciutadans: el magatzem de gas Castor, les autopistes radials de Madrid, les desviacions pressupostàries en la construcció de l'AVE, les indemnitzacions a les grans elèctriques...; i tot sense assumir les corresponents responsabilitats.
- En el cas de Catalunya, les inversions de l'Estat s'han de situar entre el percentatge de població (prop del 16 %) i el percentatge d'aportació al PIB (19 %), fet que no ha passat en cap exercici de la legislatura passada.

i. Aeroports

- El model centralitzat aeroportuari espanyol és un cas únic als principals països d'Europa i als països anglosaxons com els Estats Units, Canadà o Austràlia. El monopoli d'AENA està orientat a afavorir una xarxa que té un gran i únic *hub* a Madrid —en detriment de la resta d'aeroports, especialment, de l'aeroport de Barcelona-el Prat—, i que no té en compte els criteris de rendibilitat socioeconòmica, des del punt de vista de les inversions, a l'aeroport de Barcelona
- El Prat aporta un 55 % dels beneficis i tan sols en rep un 7 %. Un símptoma d'aquesta falta de voluntat d'arribar a un acord és la nova denominació de l'aeroport del Prat.
- Davant d'aquest fet llargament denunciat proposem:
  - Implantar un model de gestió aeroportuària que sigui propi de Catalunya, amb un impacte més directe sobre l'economia i la població catalana, capaç de potenciar els vols continentals i intercontinentals.

- El nou model aeroportuari cal que estableixi polítiques tarifàries pròpies que afavoreixin una millor gestió comercial dels aeroports, per eliminar les barreres d'entrada de companyies internacionals.
- Ha de ser un model de gestió individualitzada dels quatre aeroports d'interès general amb seu a Catalunya (Barcelona-el Prat, Girona-Costa Brava, Reus i Sabadell); la Generalitat se subrogarà en la posició de l'Estat espanyol en la titularitat dels quatre aeroports i en la posició dels gestors de l'explotació, conservació, direcció i gestió dels serveis aeroportuaris i comercials.
- Mentre aquest model de gestió individualitzada no s'apliqui, exigim millors dotacions per a l'aeroport del Prat, tant per la licitació de contractes de serveis com pels de control i seguretat, com per la dotació de personal, avui dependents del Ministeri de l'Interior pel control de passaports.
- Així mateix, en el cas dels aeroports de Girona i Reus, cal incrementar les inversions i reduir les taxes aeroportuàries amb la finalitat de fer-los més competitius per a la captació de vols.
- L'Estat ha d'accelerar els tràmits perquè l'aeroport d'Andorra-la Seu disposi del sistema de navegació IRF, que permet, als avions, operar amb sistema GPS i, per tant, aterrar en circumstàncies de menys visibilitat. L'aeroport s'ha d'obrir a les operacions d'aeronaus que arriben de fora de l'espai Schengen.
- Assumir les competències estatals en aviació civil, regulació tarifària, navegació i seguretat aèries i crear una nova administració aeroportuària encarregada de gestionar aquestes competències.

ii. Ferrocarrils

- Reclamar la transferència de la titularitat i de l'administració de la totalitat de la xarxa ferroviària que transcorre per Catalunya, conjuntament amb els fons suficients, per poder realitzar les inversions necessàries (que no s'han fet els darrers quaranta anys), amb especial atenció a la xarxa regional i de Rodalies i al Corredor Mediterrani. Tant de la xarxa com del parc mòbil actual, que està obsolet.

- Unificar la gestió de tota la xarxa ferroviària de Catalunya, que serà assumida per l'ens públic Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFERCAT), el qual ha de fer-se càrrec de la titularitat de la infraestructura, de la seguretat ferroviària i de les funcions de regulació del trànsit ferroviari d'assignació de solcs i de control i supervisió.
- Garantir, un cop assumides les competències, uns serveis ferroviaris de qualitat a Rodalies de Catalunya, Mitjana Distància i Alta Velocitat que permeti reduir el temps de viatge, incrementar freqüències, millorar la qualitat i informació.
- Transformar el servei de Rodalies en línies de metro regionals a les comarques del Garraf, Maresme, Bages, Osona i Vallès Oriental i Occidental.
- Exigir el compliment del decret del 2010 sobre el traspàs dels serveis de Rodalies i regionals, perquè la Generalitat pugui finançar el dèficit operatiu anual dels serveis, entre 130 i 170 milions d'euros. Les deficiències a la xarxa són les responsables directes del 51 % de les incidències ferroviàries i motiven el 61 % dels retards.
- Reivindicar el ple compliment del pla acordat el 2004 d'eliminació de passos a nivell a Catalunya i que havia d'estar enllestit el 2010. Exigir una especial prioritat a l'inici de les obres per soterrar les vies a Montcada, a l'Hospitalet i a Sant Feliu de Llobregat, que acumulen un nefast balanç d'accidents mortals.
- Executar l'agenda catalana del Corredor Mediterrani, que inclou els accessos ferroviaris al port de Barcelona; els accessos ferroviaris al port de Tarragona; el tercer fil entre el límit administratiu amb el País Valencià i Castellbisbal; el tercer fil Tarragona-Reus; el tercer fil Figueres-Portbou; les terminals ferroviàries de la llera del riu del port de Barcelona i la de la ZAL del port de Tarragona; la connexió de la terminal de Vilamalla amb l'ample de via UIC, o la connexió de l'autopista ferroviària port de Barcelona amb París, Dortmund i Calais.
- Participar en els òrgans europeus per al desenvolupament del Corredor Mediterrani, des d'una visió global i europeista, en benefici de les economies de tot l'arc mediterrani.
- Finalitzar el projecte de l'estació intermodal de la Sagrera a Barcelona conjuntament amb el projecte de construcció i rehabilitació del seu entorn.
- Impulsar el Pacte per a les infraestructures del Camp de Tarragona, que inclou la millora dels trens regionals, la millora de l'accessibilitat a l'aeroport de Reus, la implantació del tren-tramvia des de Cambrils i

Salou fins a Tarragona i Reus, i l'execució de l'ample internacional des de Vila-seca fins a Reus.

iii. Ports

Catalunya ha d'exercir les plenes competències en matèria de ports i costes, fet que afavorirà l'impuls d'un nou model de gestió portuària i costanera que permeti, d'una banda, captar més inversió estrangera i fidelitzar els fluxos comercials amb la resta del món i, de l'altra, actuar de forma coordinada per a la defensa dels fons marítims i de l'espai costaner.

Actualment, els ports catalans (el de Tarragona i el de Barcelona) estan obligats a realitzar transferències obligatòries a l'organisme Puertos del Estado, que van en detriment de la seva competitivitat. En total aporten gairebé 8 milions d'euros, i només en reben 0,66 milions.

Per aconseguir les plenes competències en matèria de ports, promourem:

- Traspassar la titularitat i gestió dels ports de Barcelona i Tarragona, i que els beneficis que aquests ports generen es quedin al nostre país per millorar la xarxa de ports públics de Catalunya.
- La desreglamentació de la vigent normativa portuària, la qual ha de permetre a les autoritats portuàries tenir autonomia per fixar les taxes.
- La promulgació d'una nova llei de ports que transfereixi a la Generalitat les competències de les capitànies marítimes, de la gestió de la marina mercant, de l'abanderament de vaixells i dels senyals marítims.
- La gestió de la franja costanera i de les actuacions de protecció dins del domini públic maritimoterrestre, tot respectant les concessions existents dins d'aquest domini.
- La conversió de Palamós en port Schengen.

iv. Transport

Tenim un país relativament petit i amb un sistema de ciutats potent. Apostem per una combinació de sistemes de mobilitat amb el transport públic com la quarta pota de l'estat del benestar; ja que ha de ser l'eina garant del dret a

l'accessibilitat dels ciutadans. Aquest model de mobilitat s'ha de basar en una jerarquia de modes que faci prevaler els més sostenibles.

La combinació dels modes de transport ha de tenir en consideració el pes adequat del transport ferroviari, marítim, aeri i del transport per carretera; d'acord amb les necessitats del país.

- Mentre els catalans paguem impostos a l'Estat, reclamar un augment de la contribució de les aportacions de l'Estat a l'Autoritat del Transport Metropolità, per a situar-les, almenys, al mateix nivell que les de la Generalitat; fet que pot incidir en la reducció del preu dels bitllets. Cal recordar que el Ministeri de Foment ha reduït la seva aportació al transport regular de passatgers de l'àrea metropolitana de Barcelona de 173 milions d'euros, l'any 2008, a 109 milions d'euros, l'any 2018; mentre que la Generalitat va augmentar la seva aportació fins a assolir els 385 milions d'euros. Actualment, l'Estat hauria de transferir uns 400 milions d'euros a l'any per finançar el transport públic a Catalunya.
- Reclamar que l'Estat contribueixi al finançament dels consorcis de transports de Girona, Lleida i Tarragona.
- Assumir la competència del transport de viatgers i mercaderies d'abast nacional, internacional i de la Unió Europea, amb adhesió als tractats internacionals vigents.
- Crear nous serveis regionals d'alta velocitat de Catalunya entre les diferents capçaleres de demarcació.
- Revisar el marc normatiu per fomentar els desplaçaments amb bicicleta i per augmentar la seguretat dels ciclistes i de les altres modalitats amables de desplaçament.

v. Infraestructures hidràuliques i d'abastament d'aigua

- Reclamar la promulgació d'una nova llei d'aigües que permeti a la Generalitat la gestió integral de totes les conques de Catalunya, inclòs el tram català de l'Ebre; així com determinar el règim jurídic de les aigües costaneres i continentals.
- Presentar un inventari que contingui les concessions de l'ús de l'aigua i d'obres hidràuliques a assumir.

- Exigir a l'Estat espanyol la derogació del Reial decret que fixa els cabals mínims a la desembocadura de l'Ebre, a fi que aquests permetin la conservació quantitativa i qualitativa del Delta.

vi. Xarxa viària

Assumir la titularitat de la xarxa viària que, avui, gestiona l'Estat espanyol i que presenta una gran varietat de tipologies i formes de gestió (amb peatge o sense; concessionades o de gestió directa; amb contractes de conservació anuals o plurianuals). Per això:

- Implementar el sistema de pagament per ús a totes les vies; un nou sistema de mobilitat intel·ligent i sostenible, tant socialment com ambientalment, que es basa en una directiva europea i en el principi de qui usa i contamina, paga. Aquest sistema ha de servir per evitar greuges. Addicionalment, els recursos obtinguts han de poder ser gestionats per la Generalitat i ser destinats al manteniment de tota la xarxa viària catalana.
- Donar prioritat a la finalització d'obres que s'estan executant des de fa molts anys, com els accessos viaris i ferroviaris al port de Barcelona; la ronda Nord, entre Terrassa i Olesa de Montserrat; el desdoblament de l'N-II a Girona; la millora de l'N-260 al Pirineu i donar continuïtat a l'Eix pirinenc, que només té executat el tram Besalú-Olot, i l'execució de l'A-27, entre Valls i Montblanc.
- Establir un pla d'urgència d'inversions pel manteniment de l'actual xarxa estatal de carreteres, per pal·liar el dèficit d'inversions i de despeses pel manteniment dels darrers anys i conservar la xarxa en uns estàndards mínims de servei i seguretat.

vii. Tecnologies de la informació i de la comunicació

La connectivitat és un motor de desenvolupament econòmic, territorial i de cohesió social per a tots els municipis de Catalunya.

Infraestructures TIC

- La promoció i el desenvolupament d'infraestructures digitals necessàries per al desenvolupament tecnològic ha de ser una prioritat, liderada, conjuntament, per les administracions públiques i pel sector empresarial.
  - Dotar tot el territori de connexió a Internet d'alta velocitat, així com desenvolupar infraestructures per potenciar l'economia del coneixement a qualsevol punt de Catalunya.
  - Traspassar, a la Generalitat de Catalunya, la gestió del Programa d'extensió de la banda ampla de nova generació.
  - Impulsar iniciatives per convertir Catalunya en un referent i en un laboratori d'ús, de desenvolupament i de desplegament de les tecnologies 5G i 6G.

Serveis de telecomunicacions

- Modificar la Llei general de telecomunicacions amb l'objectiu de revertir les mesures recentralitzadores. Entre aquestes, destaquem la necessitat de traspassar, als ajuntaments, les competències del control del desplegament de la xarxa de fibra als exteriors dels edificis.
- Vetllar per millorar la transparència respecte dels serveis de telecomunicacions prestats als consumidors. Per fer-ho, demanem modificar la Llei general de telecomunicacions i traspassar les competències de defensa dels usuaris de telecomunicacions a la Generalitat.
- Aprovar un nou reglament del servei universal i establir un bo social en telecomunicacions. La Llei general de telecomunicacions, aprovada el juliol de 2022, replanteja el servei universal i estableix l'obligació que tots els operadors de telecomunicacions ofereixin un bo social amb l'objectiu de garantir l'accés al servei. En aquest sentit, proposem:
  - Traspassar, a Catalunya, la supervisió del servei universal i del bo social.
  - Establir un bo social destinat a la gent amb discapacitat (per exemple malalts d'ELA), amb l'objectiu de facilitar l'accés d'aquestes persones als recursos digitals. Per exemple, subvencionar l'accés a internet o l'adquisició de material digital com dispositius d'assistència personal.

Serveis de plataformes digitals

La directiva de serveis digitals té com a objectiu protegir els drets dels usuaris dels serveis digitals i lluitar contra els continguts il·lícits que es troben a internet. És a dir, la seva finalitat és crear un entorn digital més segur per a les empreses i pels usuaris.

Una de les figures innovadores que introdueix la DSA és el Digital Services Coordinator, que és el responsable d'aplicar la DSA en l'àmbit estatal. Com a novetat, es permet que els estats membres designin més d'una autoritat com a coordinador. És per això que sol·licitem que Catalunya tingui la capacitat de designar un coordinador amb competències plenes i exclusives a tot el territori català.

- Modificar la Llei general de comunicació audiovisual per modificar els percentatges de la quota europea en llengua catalana i el finançament de l'obra europea. També cal modificar aquesta Llei per ampliar les competències reguladores del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Indústria TIC

- Estimular la implantació, a Catalunya, d'empreses del sector amb la finalitat de configurar clústers potents i dinàmics de la indústria TIC a Catalunya.
- Potenciar la indústria de programari i maquinari d'empreses catalanes, així com la seva internacionalització amb deduccions fiscals pròpies de països avançats i innovadors.
- Aprofitar la situació de Barcelona, com a Mobile World Capital, per impulsar un clúster europeu de tecnologies del mòbil a Barcelona.
- Establir mecanismes de cooperació entre el sector digital i les universitats per retenir talent, augmentar les oportunitats en el món digital i consolidar el sector.
- Donar suport a les pimes amb programes específics per a l'adopció de les noves tecnologies i per a la seva transformació digital. Per fer-ho, és necessari traspasar la gestió del Fons Next Generation; ja que, actualment, aquest fons no arriba a les pimes.
- Potenciar Barcelona com a *hub* de la indústria dels videojocs.
- Promoure les tecnologies habilitadores (intel·ligència artificial, impressió 3D, big data, computació quàntica...) que constitueixen la base imprescindible per a la innovació i l'enfortiment industrial, i sobre

aquesta base estendre l'ús i els beneficis de les tecnologies a totes les capes del teixit productiu.

- Dotar, dels recursos necessaris, els macroprojectes tractors de base tecnològica en àmbits estratègics (sanitat digital, mobilitat sostenible...)
- Difondre, entre les empreses, la importància de la disrupció que pot provocar la indústria del coneixement en el mercat, així com capacitar el capital humà per donar resposta a la demanda de nous perfils i promoure les infraestructures necessàries per al desplegament de la indústria 4.0.
- Promoure les mesures correctores de l'impacte laboral i en l'ocupació industrial de la indústria del coneixement en formació ocupacional, continua, professional i universitària.

Regulació de la intel·ligència artificial

L'aparició, en els darrers anys, d'algunes aplicacions que utilitzen la intel·ligència artificial i que estan a l'abast del gran públic, ha generat un debat sobre l'ús ètic de certes eines informàtiques.

En aquest sentit, des de Junts, som conscients que l'ús d'eines informatitzades per a la presa de decisions no és quelcom tan nou. En el passat, moltes de les iniciatives legislatives associades a l'ús de dades personals (GDPR) ja posaven èmfasi en la necessària aprovació per ser utilitzades en perfilats o anàlisis estadístiques.

En aquest sentit, creiem que cal fer un debat rigorós i amb visió àmplia. Hi ha aplicacions que poden tenir com a resultat una millora de la productivitat de les empreses, però d'altres poden comportar un risc pels drets i per les llibertats dels ciutadans.

En aquesta línia proposem:

- Crear un registre, similar al que estableix GDPR, que obligui, a les empreses, a declarar quins són els sistemes de IA que utilitzen i en quins d'aquests sistemes s'usen les dades personals.
- Crear una regulació que defineixi de forma explícita el tipus de dades que no poden ser utilitzades.
- La dedicació de grups judicials específics i amb la formació necessària per a poder gestionar de forma efectiva els casos derivats de l'ús inadequat de la IA des d'un principi, i evitar jurisprudència contradictòria

en un tema tan complex com aquest (a semblança dels tribunals de violència de gènere).

- Legislar perquè la IA sigui igualitària i no continuem amb el biaix masculista. Les bases de dades amb les quals aprèn la IA no poden ser les actuals, ja que, aleshores, la IA continuarà persistent.

Ciberseguretat

- Transferir totes les competències en matèria de protecció d'infraestructures crítiques; els serveis bàsics i la ciberseguretat de l'administració pública; les empreses; els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.
- Crear un nou marc legal i normatives alineades amb els reglaments de la Unió Europea, prioritzant els drets i la privacitat de les persones.
- Ampliar la capacitat d'intervenció de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i atorgar-li la capacitat d'intervenció en denúncies derivades de conflictes entre privats.

Societat digital

- Impuls i desplegament d'infraestructures tecnològiques per facilitar el desplegament del vot electrònic a Catalunya.
- Impulsar una ciutadania digital plena, apoderada, capacitada i que estigui protegida; així com millorar la governança digital per apoderar la ciutadania amb polítiques de transparència i participació.
- Establir programes específics per reduir l'escletxa digital per raó d'edat i per raons econòmiques.

Administració digital

Defensem un model d'administració que tingui una visió ciutadana i cèntrica, que sigui més oberta i transparent, i que estigui més compromesa a retre comptes davant els ciutadans.

- Desenvolupar estratègies que estiguin orientades cap a una administració innovadora i digital, centrada en les persones, els processos, les dades i la tecnologia.

- Potenciar la interoperabilitat de les administracions amb l'objectiu de reduir el cost administratiu i facilitar els tràmits als ciutadans.

d. POSAR L'ECONOMIA I L'OCUPACIÓ AL SERVEI DE CATALUNYA

I. Política econòmica

Els canvis socials i la incertesa econòmica dels últims temps han d'acomboiar els canvis polítics, fent-ho des de l'esperança en l'esdevenidor i no com una reacció a la por d'encarar un futur que se'ns imposa. Cal ser partícips i actors d'aquest nou demà. Així doncs, les nostres propostes volen impregnar les institucions públiques d'un esperit innovador, just i obert que creu en el desenvolupament econòmic basat en la tecnologia. Els problemes de competitivitat econòmica i el creixement de la desigualtat que la societat està experimentant no es poden abordar des de les receptes que ofereix la vella política econòmica. L'Estat català és l'oportunitat per tenir les eines idònies per fer-ho realitat.

La nostra economia ha de passar de ser una economia internacionalitzada —però massa acomodada en els salaris baixos, en la precarietat laboral, en baixes productivitats, en una insuficient sostenibilitat energètica i mediambiental— a ser una economia més ambiciosa a mitjà i llarg termini, amb activitats industrials, agràries i de serveis que incorporin plenament l'eix de la innovació contínua del coneixement, de la recerca, de la internacionalització, amb activitats d'alt valor afegit, amb salaris més elevats, amb ocupació de qualitat i amb una visió de futur orientada cap a la sostenibilitat, tant pel que fa a una transició energètica basada en energies renovables, més eficients i sense emissions, com pel que fa a un ús dels recursos més respectuós i sostenible respecte al medi ambient.

És evident que la política econòmica que ha practicat l'Estat en les darreres dècades no ha anat en aquesta direcció. Ben al contrari, la sortida de la crisi s'ha fonamentat en la «devaluació interior», és a dir, la reducció dels salaris acompanyada de la destrucció d'ocupació, un model d'escàs recorregut. No s'ha invertit en transformació de l'activitat productiva, no s'ha invertit en innovació, ni en formació, ni en sostenibilitat. De la mateixa manera, amb la sortida de la pandèmia de la covid, amb l'abordament de la reacció als conflictes mundials i amb les seves conseqüències inflacionàries, no hem

pogut veure efectes diferents ni reformes d'especial abast a les conseqüències econòmiques actuals per les polítiques desenvolupades per l'Estat. Avui, tenim una economia amb molt marge de millora, líder en atur a la zona euro (dades de l'Eurostat de l'atur el juny: 12,7 % d'atur al Regne d'Espanya) i en el pòdium de l'atur juvenil (dades de l'Eurostat de l'atur juvenil: 28,4 % al Regne d'Espanya); amb creació d'ocupació de baixa qualitat; amb baixos salaris; amb molta precarietat, i amb insuficient competitivitat. Per exemple, mentre Alemanya ha augmentat un 20 % l'esforç en R+D amb relació al PIB dels últims deu anys i la Xina l'ha augmentat un 50 %; a l'Estat espanyol, l'esforç en R+D és de l'1,43 % del PGE, lluny del 2,3 % de la mitjana de la UE. Urgeix canviar aquest model.

És hora de ser conscients que la inversió en R+D+I que es faci ara és la que permetrà pagar les pensions de demà, és la que possibilitarà un creixement a llarg termini i de major valor afegit, és la que ens permetrà ser competitius amb salaris més alts i és la que ens permetrà pagar les pensions per dues raons: 1) perquè serà l'única manera de ser competitius i 2) perquè, amb una economia basada en salaris baixos, no és possible finançar el cost de l'estat del benestar.

Els temps d'incertesa actuals, l'acció de govern del Govern de l'Estat ha posat la seva prioritats política a continuar la centralització de l'Estat i al desenvolupament a partir d'una política clientelar en determinats àmbits, en lloc de posar èmfasi a la prioritització de polítiques socials i econòmiques pensades holísticament. Tres exemples: 1) mentre Europa invertia en R+D+I, Espanya reduïa aquestes inversions; 2) malgrat la crisi, l'Estat, cada any, ha invertit en centralització: més de 2.000 milions d'euros anuals en trens d'alta velocitat que no es necessiten, la prioritització del vial central del Corredor Mediterrani o més de 1.000 milions d'euros en el rescat d'autopistes privades que van buides, i 3) institucionalment, ha predicat la «unitat de mercat», però ha perseguit de manera sistemàtica l'economia més potent de l'Estat, Catalunya, per deslocalitzar empreses cap a altres territoris.

Fa falta un canvi absolut de prioritats:

1. Apostar per Catalunya i l'economia catalana.
2. Invertir de forma estable i sostinguda en R+D+I.
3. Apostar per la digitalització i la indústria 4.0.

4. Invertir en formació amb un fort contingut ocupacional.
5. Definir una estratègia ambiciosa i alhora realista per a la transició energètica.
6. Adoptar polítiques de minoració de residus i de sostenibilitat mediambiental.
7. Idear una política orientada al nostre teixit productiu, que, bàsicament, està format per pimes, autònoms i els sectors.

Mentrestant, els catalans no disposem de totes les eines d'un estat, però continuem pagant impostos que gestiona l'Administració central. Cal defensar els interessos dels catalans i de l'activitat econòmica catalana davant les institucions de l'Estat, i exigir mesures administratives i pressupostàries que facilitin canvis estructurals en el model econòmic.

En aquest sentit, proposem:

- Derogar la Llei d'unitat de mercat. No és admissible una llei d'unitat de mercat que, al mateix temps, permet que s'articuli un real decret llei i una política concertada de les diferents institucions de l'Estat (Govern, Corts Generals i Monarquia) per a impulsar la sortida exprés i la deslocalització d'empreses catalanes cap a altres territoris de l'Estat.
- Incrementar la inversió pública en R+D en un 10 % anual amb un primer objectiu: destinar-hi, com a mínim, el 3 % del PIB al final de la legislatura; i, un segon objectiu: el compromís d'establir una estratègia per a la recerca a mitjà i llarg termini que contempli destinar-hi el 3 % del PIB en el lapse de temps més breu possible. Tanmateix, per incrementar la sobirania tecnològica i reforçar les posicions dominants en els mercats de les empreses, caldria eliminar les taxes estatals d'aquelles empreses (amb seu operativa a Espanya) que protegeixin les seves innovacions en forma de propietat industrial.
- Prioritzar el finançament de les línies de recerca que contribueixin a la millora de la competitivitat de les empreses industrials, a la generació de treball de qualitat i a projectes empresarials que se sostinguin en la generació de noves capacitats científiques en entorns industrials.
- Desplegar una política de recerca i innovació destinada a construir una nova indústria del coneixement. S'ha de permetre subvencionar

projectes d'alt risc tecnològic empresarial que arrossequin finançament privat i impulsin, amb més intensitat, la creació de *startups* i la transferència tecnològica.

- Posar finançament a disposició dels centres tecnològics, que els permeti disposar d'estabilitat financera, massa crítica i capacitat investigadora per tal d'establir línies d'investigació consorciada i a llarg termini amb les pimes. I també a disposició dels grups d'investigació universitaris que mostrin excel·lència en els seus processos de transferència tecnològica en l'entorn socioeconòmic.
- Establir circuits financers àgils per cobrir les fases primerenques dels projectes emprenedors de base científica i tecnològica.
- Desplegar plans d'adopció accelerada de tecnologies avançades, com la intel·ligència artificial, la nanotecnologia, la biomedicina, les noves fonts d'energia o en general la digitalització de les empreses, entre d'altres.
- Potenciar la formació dual, adaptada a la nostra estructura empresarial, principalment, de pimes i d'activitats industrials i de serveis, per tal d'alinear la formació amb els perfils de formació professionals i de formació universitària que demanden les empreses.
- Establir una estratègia de legislatura de «compra pública innovadora» clara, constant, àgil i consistent, i adaptar-la per a la participació de les pimes innovadores.
- Reforçar el compromís plurianual dels plans estatals de recerca, i avançar, els primers mesos de l'any, les seves convocatòries com a garantia d'execució dels recursos pressupostats. En la darrera dècada, el percentatge d'execució de la despesa estatal en R+D ha estat molt baix, a vegades per sota el 50 %.
- Les polítiques d'R+D+I han de tenir suport pressupostari i fiscal; les deduccions per aquest concepte haurien de considerar-se com a crèdit fiscal quan no hi hagi quota suficient per aplicar-lo. Tanmateix, evitar la persecució constatada de les unitats del Ministeri d'Hisenda de les empreses catalanes innovadores que accedeixen a beneficis fiscals per innovació.
- Dotar corresponentment els projectes previstos a l'estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (RIS3CAT), que es cofinancen amb fons europeus i que promouen la millora de la transferència tecnològica al teixit empresarial i la col·laboració publicoprivada.

- Incentivar la inversió en l'ecoinnovació, entesa com l'evolució dels processos productius de l'organització, dels dissenys i dels materials cap a una millora ambiental del cycle de la vida dels productes finals, contribuint a canviar el model productiu.

ii. Política fiscal. Estimular l'economia, reduir les desigualtats

Catalunya té un pes marginal en la definició de la política fiscal aplicada a persones i empreses de Catalunya, la qual cosa ens impedeix reformar-la adequadament per impulsar la reactivació i la renovació econòmica, el creixement, la creació d'ocupació i per combatre les desigualtats.

Per altra banda, l'infrafinançament de Catalunya, a causa del persistent dèficit fiscal, fa que la Generalitat hagi hagut de situar els impostos, en els quals té competències, en valors superiors als d'altres comunitats; convertint-nos així en un dels territoris que té la fiscalitat més alta. No podem seguir solucionant l'infrafinançament incrementant els impostos per sobre de les comunitats autònomes que no pateixen infrafinançament, i cal explicar a la societat com els afecta l'infrafinançament.

- La política fiscal que avui ens imposa l'Estat està desaproveitada, descansa, principalment, sobre les rendes laborals i pivota, fonamentalment, sobre les classes mitjanes. És una fiscalitat amb una alta càrrega burocràtica, amb tipus impositius elevats i recaptació efectiva baixa. Tenim els tipus més elevats d'Europa en fiscalitat directa i, després d'Irlanda, la recaptació tributària més baixa de la UE. Això significa dues coses: ineficiència del sistema tributari i permissivitat amb el frau fiscal.
- D'altra banda, en els darrers anys, constatem que, a tot el món, les desigualtats tendeixen a créixer i que, a l'Estat espanyol, és a un dels llocs on més han crescut. Els rics són més rics, mentre que les classes mitjanes han avançat cap a la precarietat. En aquest àmbit, sense incrementar la pressió fiscal, caldrà fer ajustos en la política fiscal per corregir-ho i evitar que aquestes situacions de desigualtat es cronifiquin. De la mateixa manera, les polítiques destinades a la sostenibilitat ambiental tenen, en la política fiscal, un dels instruments d'actuació; fet que també implica fer reformes per, sense

incrementar la pressió fiscal, incorporar els criteris de minoració d'emissions i de defensa del medi ambient en la fiscalitat.

- Cal posar la fiscalitat al servei del creixement, de la creació d'ocupació i de la lluita per la minoració de les desigualtats. Promourem una fiscalitat: que estimuli més la creació d'ocupació; que contribueixi a combatre les desigualtats, de manera que aportin més els que més tenen (les rendes més altes) i que, al mateix temps, alliberi pressió sobre les rendes mitjanes; que afavoreixi el creixement econòmic, sabent que tenim un teixit productiu de petites i mitjanes empreses que són motors de generació d'activitat productiva, no és admissible que les petites i mitjanes empreses i els autònoms puguin arribar a pagar tipus impositius efectius superiors als de les grans empreses; que estimuli el canvi de model productiu que volem; que ajudi les pimes a ser competitives, a créixer i redimensionar-se, a internacionalitzar-se i a innovar.
- La política fiscal ha de ser un instrument important d'estímul per facilitar la competitivitat. Per exemple, des del 2013 hi ha vint-i-cinc estats de la UE que han ampliat els seus incentius a l'R+D+I. Un instrument que incorpori criteris mediambientals i de sostenibilitat, avui molt poc desenvolupats a la nostra fiscalitat. La fiscalitat mediambiental ha de promoure l'energia neta i la reducció d'emissions. Caldrà adequar aquesta fiscalitat de la mà de les reformes previstes a la UE, que han de servir per moderar la fiscalitat sobre el treball. També ha de ser un instrument que faci créixer la inversió i la capitalització de les petites i mitjanes empreses —cal reduir el tractament favorable a l'endeutament versus els fons propis a les empreses—; que permeti incrementar els recursos en mans de les famílies, especialment les rendes del treball, facilitant la recuperació de la demanda interna; que gravi més el capital improductiu i menys el capital productiu, i que fomenti la inversió estrangera i no suposi un fet diferencial negatiu en vers altres comunitats autònomes.

En aquest sentit, mentre no esdevinguem un estat amb plenes competències, cal preparar un sistema fiscal propi que maximitzi els resultats. Per tant:

- La Generalitat ha de tenir la titularitat de tots els impostos suportats a Catalunya, subsidiàriament i temporalment. Fins a l'assoliment d'aquest objectiu, l'Estat ha de traspasar o delegar a la Generalitat les competències normatives i de gestió d'aquests.

- L'Agència Tributària de Catalunya ha de poder recaptar, gestionar, liquidar i inspeccionar tots els tributs generats a Catalunya.
- La lluita contra el frau i contra l'economia submergida és una prioritat. La Generalitat ha de disposar de les bases de dades i competències necessàries per a prevenir, detectar i sancionar les conductes fraudulentament.
- Mentre transitem cap a aquest estadi de plena sobirania fiscal, cal introduir modificacions de la fiscalitat estatal que estiguin orientades a definir un sistema més just, més eficient, amb millors capacitats redistributives i, també, més orientades a impulsar el creixement, la creació d'ocupació i la transformació del model productiu. En aquest sentit:
  - Cal revisar la fiscalitat que grava l'ocupació. Ens proposem analitzar, amb els agents socials, la possibilitat de moderar cotitzacions socials de les persones amb baixa ocupabilitat (treballadors amb atur de llarga durada, persones grans, joves a la recerca de la primera feina, persones amb risc social...) per afavorir la seva ocupació.
  - Així mateix, revisar i reequilibrar la fiscalitat que grava les rendes del treball a l'impost sobre la renda, ja que són les que suporten el gruix de la pressió fiscal, amb uns tipus impositius que arriben a ser excessius.
  - Compromís de deflactar les escales impositives de tots els impostos a la inflació; alhora, reformar la tributació dels autònoms eliminant les rigideses actuals amb relació a l'exclusivitat dels actuals.
  - Cal incrementar les deduccions per maternitat a l'IRPF, com a deducció per fill a càrrec fins als divuit anys i com a mesura específica de suport a la família.
  - Reduir la pressió fiscal sobre les empreses catalanes, equiparant-la al que paguen les empreses en altres comunitats autònomes, per evitar el *dumping* fiscal i el greuge competitiu que pateixen actualment.
  - En l'impost sobre societats, el tipus impositiu efectiu de les pimes és molt superior al que, efectivament, paguen les grans empreses. Urgeix corregir-ho, per justícia social i perquè les pimes són les principals generadores d'ocupació.
  - Pel que fa al tipus nominal de l'impost sobre societats per a les pimes, ha de baixar del 25 % al 20 %, compensant així la rebaixa de cinc punts del tipus general aplicada en la darrera reforma fiscal i que s'aplica a les grans empreses.
  - Una assignatura pendent de la fiscalitat és la reforma fiscal en clau verda, de manera que els preus dels productes i serveis reflecteixin millor els

costos mediambientals, tal com recomana la Comissió Europea. Urgeix adaptar la fiscalitat a un model de fiscalitat verda, sense incrementar la pressió fiscal global.

- Cal articular una nova legislació fiscal que aporti transparència a l'activitat de les multinacionals a cada estat. L'objectiu és que les empreses multinacionals tributin pels beneficis reals obtinguts a l'Estat espanyol, com a empreses separades i independents de la matriu, amb la finalitat d'evitar les pràctiques d'elusió fiscal a través de la desviació dels beneficis obtinguts a altres jurisdiccions fiscals amb taxes impositives més baixes.
- Per això, cal aplicar la normativa derivada del programa BEPS (Base Erosion Profit Shifting) de la OCDE, per a donar transparència a les bases fiscals de les grans multinacionals a cada estat i per combatre així la planificació fiscal agressiva i la deslocalització fictícia de les bases imposables dels beneficis. És un esforç conjunt i compartit en el marc de la OCDE que cal integrar sense cap mena de retard a la legislació tributària.
- En aquest context som partidaris de l'articulació de l'anomenada «taxa Google» o taxa digital, un nou impost aplicable sobre la facturació en publicitat de les grans companyies tecnològiques a cada país (Google, Facebook, Amazon...), impost que, preferentment, s'hauria d'implantar amb caràcter global a tota la UE.
- Impulsar també, en el si de la Unió Europea i, preferentment, de manera conjunta per part de tots els estats, l'entrada en vigor de la taxa a les transaccions financeres, amb exempcions per al deute públic i pels mercats especialitzats per a Pimes; tal com ja va acordar el Parlament Europeu l'any 2012 amb l'objectiu de millorar la recaptació fiscal del sistema amb recursos aliens al consum o a l'activitat laboral.
- Apostem per l'establiment d'una base imposable comuna per a l'impost de societats a escala europea per tal de tancar buits legals que evitin la deslocalització per motius fiscals dins mateix de la UE. Cal Restablir una fiscalitat equilibrada entre pimes i multinacionals, i que les primeres no hagin de pagar per compensar les maniobres fiscals de les grans empreses.
- La inversió productiva i sostenible s'ha d'incentivar mitjançant la recuperació de la deducció per inversions amb objectius de millora mediambiental (deducció en la quota del 8 % de la inversió).
- El mecenatge mereix més atenció, és un exemple potent de participació privada en activitats d'interès general com són la cultura, la recerca,

l'àmbit social o l'esport. Proposem incrementar fortament les deduccions aplicables a les donacions de persones físiques a fundacions i entitats sense afany de lucre amb aquesta finalitat.

- Addicionalment, hi ha diverses mesures fiscals puntuals que és necessari adoptar per raons de naturalesa sectorial o perquè afecten col·lectius específics:
- La Llei de l'IVA permet fer ajustos. Per exemple, s'ha d'abaixar l'IVA dels serveis funeraris o l'IVA de la prestació de serveis amb elevada capacitat d'ocupació com són els serveis de perruqueria o els serveis vinculats a la pràctica de l'esport, o reduir al 4 % els de la cultura.
- Així mateix, és necessari aclarir, definitivament, que la percepció de subvencions públiques per part d'entitats culturals o esportives, entitats de recerca o entitats públiques de comunicació no està subjecte a IVA.
- En el cas de la donació d'aliments per part d'empreses, s'ha d'eximir de l'obligació de tributar per IVA, tal com està regulat a diversos estats europeus.
- Cal establir una fiscalitat compensatòria a les famílies que tenen algun membre diagnosticat de celiàquia per compensar, parcialment, els costos més alts que han de suportar. La compensació s'ha de concretar en una desgravació a l'IRPF i en l'aplicació del menor tipus d'IVA als productes bàsics de l'alimentació sense gluten.

iii. Política financera. Al costat de l'economia productiva

Cal defensar un sistema financer que estigui al costat de l'economia productiva, que compleixi la funció de canalització de l'estalvi cap al crèdit i la inversió, i, al mateix temps, que eviti posicions de domini en el mercat de qualsevol entitat i que diversifiqui els canals del crèdit i la inversió, incrementant així la protecció dels consumidors en l'àmbit financer.

- Entre els aspectes a endegar:
- Adoptar les mesures necessàries per fer que l'Institut Català de Finances disposi de la llicència bancària per poder actuar com a entitat de crèdit.
- En el marc de la normativa comunitària, estimular la competència bancària mitjançant la legislació d'entitats de crèdit per evitar posicions de domini i facilitar la diversificació dels tipus d'entitats financeres

(cooperatives de crèdit, caixes populars, banca ètica), mentre es garanteix la solvència del conjunt del sistema i la protecció dels consumidors.

- Millorar la regulació del *crowdlending* i el *crowdfunding*, i regular la resta del micromecenatge i microfinançament amb mesures de declaració responsable per aconseguir el foment de les finances alternatives realitzades a través de les plataformes digitals, i, alhora, garantir la protecció dels consumidors.
- Reestructurar l'ICO perquè aporti més recursos al finançament de pimes i per adaptar-lo a les necessitats actuals, tant per a circulat com per a inversió. No es pot permetre a l'ICO que no executi més que una part reduïda de les seves capacitats de dotació, com ha ocorregut al llarg dels darrers anys.
- Fomentar la inversió en emprenedoria innovadora de base científica i de transferència tecnològica tot fent del país un pol d'atracció de noves empreses i de retenció del talent universitari i investigador local amb nous projectes emprenedors disruptius en l'àmbit tecnològic.
- Adoptar les mesures necessàries per a evitar els sobreendeutaments de les famílies i els tipus d'interès excessius sobre el consum, com pot ser el cas d'allò que s'aplica a les targetes de crèdit.

iv. Polítiques d'ocupació i treball autònom

L'ocupació només es genera fomentant l'activitat econòmica. Descentralització, no només de les polítiques actives d'ocupació, sinó també de les polítiques passives d'ocupació; per poder tractar, de manera global, el treball i incidir en la baixada de l'atur, la formació dels treballadors i millorar el servei d'ocupació per a persones aturades.

En el marc de l'objectiu que tenim com a país, Catalunya ha de ser un territori equiparable, en matèria d'ocupació, als països més avançats socialment de la UE, tant en el sistema d'ocupació com en els subsistemes de relacions laborals, de relacions sindicals i de prestacions socials. L'objectiu i el repte és establir un nou clima laboral que faci de Catalunya un país capdavanter. Aquest fet implica un nou paradigma de corresponsabilitat i de rigor en la definició i l'aplicació de polítiques públiques de l'àmbit laboral, en el qual tots els protagonistes estan implicats.

La política laboral és bàsica per millorar la qualitat de vida de la població, impulsar l'activitat productiva i minorar les desigualtats. És bo fer un breu balanç que ens indiqui d'on venim, on som i on ens proposem anar en aquesta matèria.

La pandèmia i el període de desajustaments posteriors han portat una sèrie de desequilibris a Catalunya i han deixat una taxa d'atur de dues xifres (10,37 % i un total de 407.000 persones a l'atur) que ha augmentat durant els últims temps. Una situació que no és eficient pels ciutadans de Catalunya, és millorable, en tot cas, ja que manté un atur estructural molt lluny de la plena ocupació.

Durant la passada legislatura (2019-2023), es va aprovar la reforma laboral, que no ha servit ni per minorar la precarietat laboral ni per augmentar la qualitat de l'ocupació. Ans al contrari, la taxa d'atur s'ha servit de diferents criteris comptables per tal de ser dissimulada i generar certa desconfiança a les dades proporcionades. La temporalitat i els contractes indefinits s'han precaritzat, en comptes de voler fer reformes adequades per guanyar eficiència en el mercat del treball. Malgrat que podem albirar millores com la reducció de la subcontractació o la implantació dels contractes formatius, són diversos els aspectes que no han millorat o, fins i tot, que han empitjorat.

En el marc de les relacions laborals, introduït per la reforma, tampoc ha estat possible facilitar un marc català, sense prevalença dels convenis col·lectius d'àmbit col·lectiu per sobre dels estatals; ni potenciar els pactes d'empresa, entesos com a eina per adaptar el desenvolupament del conveni col·lectiu a la realitat de cada empresa.

Així doncs, a curt i mitjà termini, ens queda molt per fer: reduir l'atur, minorar la precarietat laboral i augmentar la qualitat de l'ocupació. La nostra referència laboral, en la perspectiva d'una legislatura, són els països socialment més avançats de la UE; almenys situar-nos en la mitjana europea tant en la taxa d'atur com en la taxa de temporalitat. Tenim tres objectius:

- Primer, reduir la taxa d'atur catalana fins a un percentatge semblant al de la UE: 6,3 %. Avui, tenim un atur del 10,37 %, inferior al 13,26 % de mitjana estatal, però superior a la mitjana de la UE. Requereix impulsar el creixement per a crear un mínim de 185.000 llocs de treball a Catalunya, en quatre anys.
- Segon, millorar la qualitat en l'ocupació. Cinc compromisos: més estabilitat en la contractació, millors salaris, més i millor formació, més seguretat per a la reocupació i minorar la bretxa salarial.

- Tercer, incrementar les polítiques actives i de suport a determinats col·lectius: joves, gent gran, aturats de llarga durada, persones amb discapacitats. Polítiques que ha de gestionar la Generalitat.

Polítiques per mantenir i crear llocs de treball, i per millorar-ne la qualitat.

Impuls al creixement competitiu i sostenible com a base de la creació d'ocupació

- Impulsar i revitalitzar l'activitat productiva és la millor política per mantenir l'ocupació i per crear-ne de nova; ser més competitiu és la via més efectiva per crear ocupació i per millorar-ne la qualitat; incorporar el concepte «sostenible» a l'activitat productiva aporta qualitat al creixement i a l'ocupació.

Millorar salaris per dignificar l'ocupació i per ser més competitiu

- Durant aquesta última legislatura hem vetllat per l'augment del salari mínim interprofessional (SMI), dels 900 euros al mes el 2019 als actuals 1.080 euros al mes.
- Malgrat tot, per a Junts per Catalunya, l'actual SMI de 1.080 euros és insuficient per dignificar l'SMI, potenciar la inversió en activitats de més valor afegit i combatre la realitat del treballador «pobre», és a dir, del treballador que no arriba a final de mes malgrat tenir feina. Considerem que un govern català que administrés la totalitat dels recursos fiscals generats a Catalunya hauria de poder determinar un SMI català en funció del nostre cost de la vida. Aquest SMI català podria partir dels 1.319 €/mes, de l'actual salari mitjà europeu, per apropar-se progressivament fins als 1.400, 1500 euros al mes.

Augmentar la seguretat i ocupabilitat dels treballadors: formació i acompanyament

Qualsevol nova reforma laboral ha de venir acompanyada de mesures destinades a reforçar la seguretat del treballador davant la possibilitat de perdre el lloc de treball o davant possibles canvis de feina. Es tracta d'oferir formació i acompanyament per a millorar l'ocupabilitat.

- Impulsar un nou marc de relacions laborals que permeti la creació d'un marc propi de relacions laborals, així com l'impuls de pactes d'empresa.
- Per crear més ocupació estable, proposem articular l'anomenada «motxilla austríaca», regulant:
  - La constitució d'un fons de capitalització per als treballadors que estigui nodrit d'aportacions empresarials mensuals en funció del salari; que el treballador podria fer efectiu en els supòsits d'acomiadament, de canvi d'empresa o de jubilació.
  - Un nou sistema d'indemnitzacions per acomiadament que faci més costoses les extincions a curt termini.
- Serà una prioritat vigilar i sancionar la contractació fraudulenta i l'economia submergida per lluitar contra la precarietat, especialment, entre els joves i la gent que perd la feina. La Inspecció de Treball de Catalunya ha de comptar amb més recursos.

Més recursos per a les polítiques actives d'ocupació

- Necessitem més recursos destinats a polítiques actives d'ocupació (1 % del PIB), i és la Generalitat qui els ha de gestionar. Són imprescindibles per donar suport, assessorament i formació per a l'ocupació, en la requalificació professional i en l'acreditació de competències professionals que necessiten tant les persones a l'atur com les que tenen feina.
- Més recursos per incrementar la plantilla de tutors i orientadors professionals, així com per modernitzar les tècniques i els sistemes d'informació que tenen les administracions per fer més eficient la recerca de feina per qui es queda a l'atur.
- Les polítiques passives (prestacions) han de quedar vinculades amb les accions per a la reincorporació al treball (polítiques actives), la qual cosa generarà un estalvi que ha de revertir en les mateixes polítiques actives.
- Així mateix reivindiquem el traspàs de les polítiques passives a la Generalitat.
- La regulació de les agències globals d'ocupació, en interrelació amb els serveis públics, ha de permetre fer més eficaç la funció de col·locació i recol·locació. En aquest àmbit, cal propiciar la col·laboració publicoprivada.

- Alhora, cal promoure, de manera activa, els plans de recol·locació en els processos d'acomiadament col·lectius sense limitar el nombre mínim de treballadors de l'empresa.

Millor formació per a l'ocupació

Segons l'OCDE, prop del 45 % de la nostra població activa té un baix nivell de qualificació, no supera la qualificació equivalent a l'ensenyament secundari (ISCED 0-2), davant del 24 % de mitjana de la UE21. És un percentatge excessiu de persones no qualificades, que no superen l'educació preescolar, primària i primera etapa de l'educació secundària. És un dels principals problemes que tenim per a millorar l'ocupabilitat, especialment amb els joves.

- Urgeix afrontar una reforma global de la formació per a l'ocupació, amb un major protagonisme de les empreses i els interlocutors socials.
- La formació dels joves requereix canvis per adaptar-la als requisits de l'activitat productiva: més flexibilitat en les titulacions, més formació dual entre empreses i escoles i més formació ocupacional o professional al llarg de la vida laboral.
- La formació ha d'estar orientada a incrementar l'ocupabilitat d'aquells que estan a l'atur i a requalificar els treballadors, especialment els joves i la gent més gran de quaranta-cinc anys. És la Generalitat, com a administració de proximitat, qui ha de gestionar aquests recursos.
- Per reforçar les carreres laborals, s'ha de fer valer més el reconeixement de l'experiència i de les competències laborals adquirides a través de la feina.
- L'accés de les petites i mitjanes empreses a la formació dels seus treballadors és molt insuficient, cal millorar-lo per reforçar el dret individual de tots els treballadors a la formació i per propiciar que les pimes també es beneficiïn de la millor formació dels seus empleats.
- Com a model, cal superar la dualitat entre una formació professional «educativa» i una de «laboral», per avançar cap a una formació professional que vinculi centres de formació i empreses amb l'objectiu de la incorporació laboral. En aquest context ens calen: recursos; una bona prospectiva de mercat per determinar les necessitats laborals i de competències professionals; capacitat per acompanyar i impartir la formació, i una estreta relació amb el teixit empresarial per facilitar les col·locacions. Estendre la formació dual a més empreses i sectors

contribuirà a aquesta finalitat, i fomentarà la creació d'un contracte d'aprenentatge.

Reforçar la protecció dels qui perden la feina

- Cal adequar la regulació de les prestacions per atur a una protecció més efectiva d'aquelles persones amb fills i/o que tinguin a càrrec persones en situació de dependència.
- Ens proposem recuperar el subsidi especial per a majors de quaranta-cinc anys que s'han vist obligats a esgotar la prestació contributiva, com a mesura complementària a l'ampliació del subsidi per a majors de cinquanta-dos anys.
- Cal que l'ingrés mínim vital estigui implantat i arribi a la capilaritat de població pel que s'ha ideat, i entendre'l com una prestació d'ingressos mínims, destinada a la població activa que no pot accedir a un lloc de treball perquè no disposa del nivell d'ingressos mínims familiars o perquè no està cobert pels actuals instruments de protecció social.

Implementar polítiques actives específiques per a l'ocupació de diversos col·lectius

Més ocupacions per als joves

- Donem prioritat a combatre l'atur jove. L'Estat espanyol es troba en el pòdium d'aquesta tipologia d'atur, i cap reforma laboral n'ha entès les causes ni ha posat fil a l'agulla. El sistema de garantia juvenil és un bon instrument per fer-ho, però cal que sigui plenament gestionat per la Generalitat, i, alhora, cal reforçar-lo amb mesures legislatives per facilitar l'entrada dels joves al món laboral. Per això:
  - La primera prioritat del sistema ha de ser augmentar l'ocupabilitat dels joves sense qualificació i sense ocupació (ni-ni) per estimular la seva tornada al sistema educatiu i allunyar-los del risc de marginació laboral de per vida.

- Som partidaris d'impulsar beques remunerades de «segona oportunitat» per a joves sense treball i sense estudis, que estiguin condicionades als resultats acadèmics i que promoguin la tornada al sistema educatiu.
- Cal augmentar els incentius dels contractes en pràctiques i dels contractes de formació i aprenentatge. Per exemple, atorgar una subvenció del 50 % de l'SMI i una bonificació del 100 % de les cotitzacions socials durant dos anys per als nous contractes en pràctiques amb titulats universitaris i per a contractes de formació i aprenentatge amb titulats de formació professional. Alhora, prorrogar dos anys més aquestes condicions per a la conversió d'aquests contractes en indefinits.
- Així mateix, establir beques per a pràctiques no laborals en empreses i entitats sense ànim de lucre per un període màxim de sis mesos (prorrogables per tres més); beques amb remuneracions equivalents al 50 % de l'SMI per a joves amb titulació o sense, i bonificar la conversió de les pràctiques en contractes laborals estables.
- Impulsar una reforma del contracte de relleu, atenent les demandes dels interlocutors socials, amb l'objectiu de facilitar el manteniment dels llocs de treball, el rejueniment de les plantilles de les empreses i l'accés dels joves al mercat de treball, alhora que es possibiliten les jubilacions parcials de forma adequada.
- Ens proposem reforçar la lluita contra el frau laboral, fiscal i el frau a la Seguretat Social, que més afecten els joves. Cal combatre males pràctiques com ara remunerar llocs de treball mitjançant hipotètiques beques, la proliferació de treball informal, els falsos autònoms o les pràctiques que menystenen els drets dels treballadors, tot i tractar-se de relacions laborals.
- S'ha d'actualitzar la normativa que fixa els treballs prohibits a la dona i als menors, adequar-la al marc normatiu actual i als progressos de la tècnica en els diferents sectors i indústries.
- Mitjançant polítiques actives, exigir la regulació, en l'àmbit laboral, dels estudiants en pràctiques d'FP superior, i que aquests puguin formar-se en les empreses durant períodes estivals, per exemple.
- S'han de potenciar els acords entre universitats i empreses (formació dual universitària) per a l'expedició conjunta de títols i pel reconeixement acadèmic de les pràctiques no laborals.

- Són molts els joves amb bona formació que cada any marxen del país per manca d'oportunitats, bona part d'ells dedicats a la recerca. Oferir oportunitats de retorn, recuperant, així, talent que avui marxa és un objectiu que ens proposem.
- S'han de reforçar els serveis d'acompanyament i formació per a l'autoocupació per a joves; al mateix temps, facilitar l'accés dels joves que comencen una activitat pròpia al règim de treballadors autònoms. Per exemple, desenvolupar la figura del treballador autònom a temps parcial, reconeguda a la llei, o bé permetre la cotització al RETA en funció dels ingressos reals, o incentivar la creació d'un abonament de tarifa plana progressiva pels autònoms d'edats més joves.

Atenció als treballadors més grans

- La formació dels treballadors de més de quaranta-cinc anys és una prioritat i una urgència. Si demanem als qui treballen que estiguin actius fins als seixanta-set anys, és obligatori posar en marxa ambiciosos programes de formació i de requalificació professional per a tots els treballadors, però especialment pels més grans de quaranta-cinc anys.
- I per recobrar els més grans de cinquanta-cinc anys que perden la feina, cal reduir els seus costos socials i ampliar els incentius a la recol·locació.
- En la negociació dels convenis col·lectius, de comú acord amb els agents socials, proposem incorporar clàusules de no-discriminació dels treballadors per raó d'edat, tant en els processos de selecció de persones com en el manteniment de l'ocupació; així com l'establiment de mecanismes per tal que es compleixin aquestes clàusules.

Suport a l'emprenedoria i al treball autònom

Durant la passada legislatura, vam contribuir a millorar la regulació del règim especial de treballadors autònoms. Exemples: l'ampliació de la tarifa plana per als treballadors que comencen l'activitat; l'atorgament de més facilitats per conciliar en el cas de maternitat i per retornar a l'activitat laboral; l'ampliació de la cobertura per accidents laborals en el cas d'accidents *in itinere*; l'atorgament de més flexibilitat en les altes i baixes per ajustar les cotitzacions a l'activitat del treballador, o l'admissió dels vals menjador com a despesa

deduïble pel col·lectiu de treballadors per compte propi. Tanmateix, resta molt a fer.

- Promoure un pla estratègic pel treball autònom que determini les principals modificacions a incorporar a l'Estatut del treballador autònom i a la resta de legislació que els afecta, amb l'objectiu de reforçar la seva protecció social i millorar-ne la regulació fiscal i administrativa.
- Regular el treball autònom en tots els seus àmbits, tenint en compte les diferents realitats existents i sense confondre'l amb el sistema RETA, per tal d'adequar les normatives de protecció social i fiscal a cada realitat de treball autònom. Equiparar els drets i prestacions amb el Règim General (encara no existeix, malgrat la reforma del 2022).

Revisió de l'Estatut del treball autònom i de les cotitzacions socials

Entre altres mesures, contemplem:

- Modificar la Llei de reforma del règim especial de treballadors autònoms (RETA) per establir un sistema progressiu de cotitzacions en funció dels ingressos reals, fet que incidirà en una millora de futures prestacions com ara les d'incapacitat o les pensions.
- Establir una tarifa zero per a autònoms no habituals i per aquells que tenen ingressos baixos, per exemple, ingressos inferiors a l'SMI.
- Regular una tarifa plana reduïda durant dos anys per a col·lectius de treballadors autònoms que iniciïn una activitat o bé donin continuïtat a una activitat per successió empresarial, o bé per treballadores autònomes que es reincorporen després de la maternitat.
- Contractar el primer treballador per part d'un autònom sol representar un canvi qualitatiu en la seva activitat, la qual cosa és molt positiva i cal incentivar-la, per exemple, amb una bonificació del 50 % durant dos anys a les seves cotitzacions.
- Mentre no s'articuli una vinculació entre ingressos reals i cotitzacions, permetre que, a finals d'any, l'autònom realitzi aportacions voluntàries, addicionals a les cotitzacions ordinàries, que li computin en un augment de la base per aquell exercici.
- S'ha de revisar la regulació de la prestació per cessament d'activitat perquè doni una cobertura equivalent a les prestacions per atur.
- Al mateix temps, si la prestació s'esgota sense que el beneficiari hagi pogut trobar una nova feina, l'autònom ha de poder accedir al subsidi, almenys durant sis mesos, tal com passa amb els treballadors adscrits al

règim general. I, en el cas de treballadors autònoms a l'atur de més de cinquanta-dos anys que es trobin en situació de recerca activa de feina, el subsidi s'ha de poder allargar fins a la jubilació legal, tal com passa amb els adscrits al règim general de la Seguretat Social.

- La jubilació activa permet treballar i cobrar el 50 % de la pensió. Cal ampliar el dret a practicar-la a tots els treballadors autònoms, també als societaris.
- Urgeix reglamentar de forma immediata la figura del treballador autònom a temps parcial, ja prevista a la llei, però no desenvolupada.
- Cal garantir la presència de representants dels treballadors autònoms en el diàleg social, amb la finalitat que puguin tenir veu pròpia en els àmbits de la seva competència.
- Articular, prèvia consulta amb les organitzacions socials, una regulació específica per a les persones que treballen vinculades a plataformes digitals, garantint-los els drets laborals i, alhora, establint-los un marc jurídic laboral clar que elimini l'actual conflictivitat entre empreses i inspecció del treball.

Apropar la càrrega administrativa i fiscal a la realitat dels treballadors per compte propi

- La càrrega burocràtica que suporta un treballador autònom sol ser molt superior, percentualment, a la seva facturació o a les hores de treball, i molt superior, també, a aquella que suporten les empreses més grans. Cal simplificar-la i atorgar, al treballador autònom, diversos avantatges fiscals i comptables. Proposem:
- Augmentar les despeses que són deduïbles pel treballador autònom, relatives al vehicle o als subministraments i combustible, quan aquestes tinguin la doble utilitat, particular i empresarial.
- Garantir la possibilitat que els treballadors autònoms puguin ajornar el pagament de l'IVA.
- Mantenir els límits vigents de facturació pels treballadors del transport i altres sectors que poden tributar en el règim d'estimació objectiva.
- Revisar el funcionament del SII, en el cas de les empreses que estan obligades a operar amb aquest sistema, quan els seus proveïdors són treballadors autònoms.

- Articular, a l'impost de societats, la possibilitat de deduir les quotes dels autònoms societaris, sempre que hi hagi proporcionalitat entre la seva base de cotització i els rendiments que obté de la societat.

Actualitzar la normativa que regula els TRADEs

- Revisar el marc normatiu dels Treballadors Autònoms Econòmicament Dependents (TRADE) en el si de la Comissió de Seguiment i Avaluació dels Acords del Pacte de Toledo, amb l'objectiu de millorar-ne la protecció social i possibilitar la conciliació de la seva vida familiar i professional.
- Contemplar l'aplicació d'una cotització en els supòsits de treball a temps parcial i durant els períodes de cessament d'activitat programada pels TRADE, en supòsits equivalents als aplicables als fixos discontinus del règim general.
- Eximir de tributació les indemnitzacions per cessament d'activitat satisfetes als TRADE en el cas d'expedients de regulació d'ocupació, tal com passa amb els treballadors del règim general.

Suport a l'emprenedoria, a la solvència i a les segones oportunitats dels autònoms

- Els pressupostos han de contenir dotacions destinades a donar suport financer a l'emprenedoria, que, a Catalunya, s'articularen a través de la Generalitat.
- Reiterem la necessitat d'establir un règim d'infraccions i sancions per a lluitar contra la morositat en les operacions comercials, tal com reclamen, repetidament, les pimes i els autònoms, avui afectats pels llargs terminis de pagament.
- Cal més suport financer als autònoms i emprenedors per expansionar la seva activitat.
- S'ha d'articular un pla de mesures de segona oportunitat per a treballadors per compte propi que emprenguin noves activitats. Inclouran, entre d'altres:
  - Finançar programes per reprendre, gestionats per la Generalitat.

- Establir mecanismes d'alerta i d'ajut a la reestructuració preventiva d'aquelles activitats de treballadors autònoms en les quals es donin indicis de manca de viabilitat.
- Permetre la inclusió dels deutes amb Hisenda i la Seguretat Social en els acords extrajudicials, derivats de processos d'insolvència, i admetre rebaixes en el que és principal i, especialment, en els interessos i recàrrecs.
- Flexibilitzar les moratòries per al pagament de deutes públics, especialment en el cas d'autònoms, persones físiques, que cessin la seva activitat involuntàriament i vulguin iniciar-ne una de nova, per facilitar una segona oportunitat.

Salut en el treball. Prevenció de riscos laborals

- Per evitar els accidents de treball, cal avançar en la salut i en la prevenció laboral, i acostar la definició dels danys i riscos als conceptes i prestacions de la UE.
- S'ha d'avançar en la imputació a les empreses de les despeses derivades de la no-prevenció, premiant les que compleixen i penalitzant les que no ho fan.
- És la Generalitat qui ha de gestionar els fons destinats a la prevenció de riscos laborals, d'acord amb la llei. Cal fer efectiva la corresponent transferència.

Mutualitats laborals

- No té sentit que les mutualitats laborals mantinguin una dependència estatal, cal procedir a traspassar-les a la Generalitat.

Un mercat de treball més inclusiu i socialment responsable

- Donem ple suport a l'economia social i a l'economia solidària, en especial, a les cooperatives, a les societats laborals i a les empreses d'inserció, com a eina per a la integració laboral de les persones amb més dificultats. D'altra banda, l'economia social ha de disposar de millors vies de participació en el desenvolupament de les polítiques públiques.
- En el cas dels centres especials de treball (CET), exigirem a l'Estat que incrementi la subvenció per lloc de treball, amb l'objectiu de compensar

als CET per l'augment de costos que els ha suposat l'increment de l'SMI a 1.080 euros.

- Cal millorar els mecanismes per facilitar la contractació de les persones amb discapacitat en el mercat de treball ordinari i per mantenir les persones amb discapacitat sobrevinguda.
- S'han de garantir els ajuts a la contractació a les empreses d'inserció i actualitzar la normativa que les regula.
- S'ha de modificar la legislació per garantir el reconeixement de les bonificacions als treballadors amb discapacitat en el seu recorregut laboral, sigui en el trànsit que pugui fer d'un centre especial de treball (CET) a l'empresa ordinària, de l'empresa ordinària al CET, entre empreses d'un mateix grup o en funció del caràcter temporal o indefinit del seu contracte.
- Hem d'avançar en l'erradicació de la discriminació per edat i per gènere en l'àmbit laboral.
- L'accés a les subvencions i a la contractació pública ha de quedar condicionat al compliment de la normativa de reserva de llocs de treball per a les persones amb discapacitat.
- Ens proposem vetllar per a l'aplicació efectiva de clàusules socials en la contractació pública (contractes reservats), que es basin en compromisos efectius de creació d'ocupació per a col·lectius amb dificultats, de cohesió social i de responsabilitat social empresarial (RSE).

v. Polítiques sectorials

Catalunya disposa d'un teixit ben diversificat d'activitats industrials, agràries i de serveis, amb potents subsectors com el comerç, el turisme, els serveis digitals i els logístics. Totes aquestes activitats estan sotmeses a una profunda transformació derivada de l'impacte de les noves tecnologies, de la digitalització, de la innovació i de la globalització. Cal donar respostes complexes a aquestes transformacions mitjançant millores permanents de la competitivitat, ja que els guanys conjunturals derivats de les rebaixes salarials aplicades en els anys de crisi són limitats i s'esgoten aviat.

Això requereix polítiques destinades a ajudar a difondre aquests canvis transversals que afecten la totalitat de les activitats productives, però adaptats a les necessitats de cada sector, amb especial atenció a les pimes i als autònoms, sense descuidar que és molt rellevant, també, fer una aposta per al redimensionament.

Correspon a la Generalitat dur a terme aquestes polítiques; tanmateix, com ha passat amb les polítiques socials, l'ofec financer i regulador aplicat per l'Estat, en molts casos, bloqueja o dificulta l'exercici d'aquesta funció. Ens proposem:

- Exigir la retirada de tots els recursos d'inconstitucionalitat presentats pel Govern central contra lleis i decrets llei catalans, com ara els que fan referència als horaris i als equipaments comercials i, si s'escau, derogar la part de la legislació estatal que condiciona la capacitat d'actuació de la Generalitat en aquestes matèries.
- Instar a la restitució de les aportacions pressupostàries de l'Administració central a la Generalitat per al desenvolupament de polítiques sectorials, i exigir que tots els programes de subvencions siguin territorialitzats en funció del pes de la població o de l'aportació de PIB català.
- Vehicular, a través de la Finestreta Única Empresarial de la Generalitat, les relacions administratives de totes les administracions amb l'empresa catalana.

1. Agricultura

- Orientar l'acció política vers la defensa de la nostra agricultura i pesca marítima en aspectes que li estan vinculats, com poden ser: l'aigua, l'energia, el trànsit comercial, la gestió de la plataforma litoral i la seguretat del sector pesquer, sense oblidar la protecció dels boscos.
- Exigir la rectificació del Reial decret que ha aprovat el Pla hidrològic de l'Ebre a la seva desembocadura per garantir el cabal suficient per a la conservació física del delta de l'Ebre, tant qualitativament com quantitativament. Per això, caldrà negociar la gestió de l'aigua a la conca de l'Ebre per garantir la compatibilitat entre els cabals necessaris per a

la conservació del Delta amb l'abastament de les explotacions agràries catalanes i les vinculades al canal d'Aragó i Catalunya.

- Dur a terme la regulació de cabals procedents de la Noguera Ribagorçana, la Noguera Pallaresa i el Segre per permetre una producció agrària de qualitat als sistemes de rec catalans. Eliminar el cànon de control d'abocaments a l'Ebre que cobra, actualment, la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.
- Treballar per a una regionalització efectiva dels fons de la política agrària comuna (PAC 2021-2027), per aconseguir que els plans estratègics s'estableixin en l'àmbit territorial per donar millor resposta a les especificitats del nostre territori i poder definir, des de Catalunya, les polítiques agràries que ens afecten, mantenint les singularitats del model català.
- Exigir que, de cara a la regionalització de la PAC estatal, el Ministeri d'Agricultura respecti el Pla estratègic català en matèria agroalimentària, avalat tant per les organitzacions professionals agràries catalanes com per la Generalitat.
- El Govern espanyol s'ha de fer càrrec del 5 % de reducció del pressupost de la PAC pel període 2021-2027, el qual repercuteix en el Pla de desenvolupament rural. D'aquests recursos, Catalunya ha de recuperar la part corresponent al pes de la nostra indústria agroalimentària respecte del total.
- Addicionalment, el Govern de l'Estat ha de tornar a finançar el 75 % dels fons de la PAC 2014-2020 al Pla de desenvolupament rural de Catalunya, dels quals la Generalitat ha hagut de fer-se'n càrrec.
- Defensar que el pagès genuí, de cara a rebre els ajuts de la UE, sigui aquell que té, com a mínim, un 25 % d'ingressos agraris respecte dels total de l'activitat agrària (treball de la terra, transformació del producte agrari, venda del producte agrari i treball per a altri del mateix sector), ja que, en l'agricultura catalana, és molt habitual que el pagès complementi els seus ingressos en altres sectors.
- Bastir ponts amb les instàncies comunitàries per fer sentir la nostra veu a Europa i poder defensar els interessos del sector agrari català.
- Defensar els interessos del sector agrari català davant de la UE amb relació a les amenaces que representen, per la cabana ramadera i pels cultius catalans, les malalties del bestiar o les plagues importades dels vegetals. Cal garantir més i millor l'entrada, pels punts fronterers, de productes provinents de l'exterior i, especialment, de països tercers.

- Impulsar mesures de suport al sector de la producció de la fruita dolça i cítrica a Catalunya per ajudar a fer front a la crisi de preus que pateix el sector de la fruita i a la viabilitat de les explotacions agràries, cercant el finançament europeu o de l'Estat, tant per a l'arrancada de fruiters com per a la retirada de l'excés de fruita del mercat català.
- Transferir a Catalunya la inspecció sanitària en origen, o en ports i aeroports, ja que ha de ser l'Administració catalana l'encarregada de garantir la seguretat alimentària, la protecció mediambiental i la protecció de la producció agrària en el seu territori, així com l'encarregada de cobrar els aranzels d'entrada a Catalunya.
- Donar suport a les confraries de pescadors i als seus acords de pesca marítima vigents per garantir la sostenibilitat econòmica i mediambiental del sector. Cal negociar el dret a percebre indemnitzacions per aturades biològiques als vaixells catalans de les arts afectades dins la plataforma de pesca.
- En la pesca de proximitat, defensar una nova redistribució dels fons pesquers perquè hi hagi un equilibri major, amb la qual cosa la flota mediterrània de proximitat podrà obtenir més ajudes per portar endavant la seva activitat.
- Establir protocols de coordinació, similars als que hi ha amb França, per mantenir la col·laboració en incendis forestals transfronterers. Mantindrem la capacitat d'acció dels bombers i de les agrupacions de defensa forestal catalans en territori espanyol limítrof, així com dels efectius espanyols, tant civils com militars, en territori català.
- Agilitzar els tràmits i els pagaments de les ajudes concedides als agricultors, ramaders i pescadors, tant en l'àmbit estatal com en l'europeu, per garantir-ne la viabilitat econòmica i social.
- Establir un sistema de devolució trimestral de l'IVA en les explotacions agrícoles, per reduir la càrrega fiscal i millorar la liquiditat dels productors.
- Potenciar la biomassa i el treball als boscos com a font d'energia renovable i de prevenció d'incendis forestals, per fomentar la gestió sostenible dels recursos naturals i la creació d'ocupació rural.
- Imposar una visibilització obligatòria dels productes originaris de la Unió Europea en els punts de venda per diferenciar-los dels productes importats de tercers països i afavorir el consum local i de proximitat.
- Revisar i potenciar la Llei de la cadena alimentària, per garantir un repartiment equitatiu del valor afegit entre els diferents agents del sector i evitar les pràctiques abusives o deslleials.

- Revisar el Pla multi anual (MAP) i el Pla de gestió d'encerclament de les poblacions de peixos amb el consens dels pescadors i la flota pesquera per assegurar una explotació racional i responsable dels recursos marins i fluvials.
- Potenciar els projectes de modernització de regadius, per optimitzar l'ús de l'aigua i augmentar la productivitat i la competitivitat de les explotacions agrícoles.
- Flexibilitzar les normes de les tanques controlades de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) al riu Segre per permetre una millor gestió del cabal.
- Exigir que Espanya compleixi la proposta de resolució (PR) que vam presentar conjuntament amb ERC i la CUP a la Comissió d'Agricultura del Parlament, a instàncies d'Unió de Pagesos, per tal de garantir els drets dels pagesos catalans. Aquesta proposta demana, entre altres coses, el següent:
  - Posposar, gradualment, l'obligació d'haver de presentar el Quadern Integrat d'Explotació (QIE), amb la finalitat de poder acompanyar, adequadament, el sector en la seva adaptació digital i per no carregar-lo, encara més, amb nous tràmits administratius, especialment, en aquests moments de patiment a causa de la sequera.
  - Flexibilitzar els requisits (sobretot ambientals) de la nova política agrària comuna (PAC) dins la forquilla prevista per la Unió Europea (UE) per tal de no dificultar-los, encara més, la lluita contra les conseqüències de la sequera.
  - Impulsar ajuts per al sector que estiguin especialment enfocats a contrarestar les pèrdues de les collites a causa de la situació de sequera i a fomentar la innovació i la sostenibilitat en el camp .

2. Comerç

- Recuperar, per a la Generalitat, les competències exclusives en matèria de comerç interior, equipaments comercials i horaris comercials per preservar el model comercial català.
- Impulsar les modificacions legislatives estatals necessàries per a l'erradicació de la venda ambulants il·legal a l'espai públic, a partir de la coordinació entre administracions i patronals del comerç.

- Promoure la professionalització del teixit associatiu del comerç català, i facilitar, al mateix temps, el desplegament de les àrees de promoció econòmica urbana (APEU) a Catalunya.
- Regular la fiscalitat dels nous canals de venda, sobretot de les plataformes en línia amb seu fiscal fora de l'Estat. Qualsevol transacció econòmica i la seva distribució, independentment del canal emprat i d'on sigui la seu fiscal de l'empresa, ha de tenir la mateixa tributació per tal de mantenir l'equilibri i l'equitat fiscal.
- Promoure una reforma fiscal que tingui en compte les necessitats de les pimes per poder subsistir en un mercat global, i afavorir, al mateix temps, la successió en les empreses familiars. Així com l'exempció de beneficis no distribuïts com a principal forma de tenir un muscle financer de les empreses i no dependre de les entitats financeres.
- Incentivar i ajudar el sector del comerç per a la digitalització dels negocis i per a l'aprofitament de les noves tecnologies, augmentant les línies de subvenció i les inversions en aquesta matèria.
- Promoure campanyes de promoció de l'activitat econòmica i foment del consum amb una col·laboració pública i privada, i posar en relleu el desenvolupament econòmic local i la generació d'ocupació de proximitat.
- Considerar el sector del comerç i el canal d'aprovisionament i subministrament de productes alimentaris, quotidians i de primera necessitat com un sector estratègic que cal preservar en situacions crítiques i donar-los la condició d'essencials.
- Reduir l'IVA del 10 % al 4 % en tots els productes alimentaris per reduir la tensió inflacionària i per ajudar a incentivar el consum del comerç de proximitat.
- Exigir la transferència de recursos suficients per abordar, estratègicament, la problemàtica de la desertització comercial a Catalunya i fomentar l'obertura de comerços en els centres urbans i nuclis rurals del territori.
- Impulsar i garantir el relleu generacional en el sector del comerç a través de la formació d'escoles d'oficis de gremis sectorials.

3. Indústria

- Impulsar la innovació i la internacionalització com a instruments bàsics de la política industrial per a donar resposta a les transformacions d'aquest sector i millorar la competitivitat industrial catalana.
- Continuar impulsant la incorporació de les tecnologies digitals avançades a la indústria, ja que és un dels principals reptes que ha d'abordar la indústria els anys vinents. Per això, mentre continuem pagant impostos a l'Estat, aquest ha de posar recursos econòmics (ajudes per accelerar els desenvolupaments), financers (per incorporar les noves tecnologies de forma ràpida) i fiscals (per refermar el compromís del sistema públic en un model de societat basat en la innovació) a disposició de la indústria catalana que contribueixin a accelerar aquests processos, així com a donar suport a la política industrial de la Generalitat de Catalunya manifestada en el darrer Pacte nacional per a la indústria.
- La indústria està obligada a innovar. Cal destinar recursos públics a subvencionar projectes amb un risc tecnològic empresarial i elevades potencialitats de nova activitat econòmica i ocupació que arrosseguen finançament privat. En concret, caldria transferir recursos per tal de fer més eficient el desenvolupament de noves *startups* industrials, un element complementari i consubstancial a la nova economia mundial.
- Altres reptes importants que la indústria té a davant són tots aquells que deriven de la sostenibilitat econòmica i dels recursos. Impulsar el desenvolupament de l'economia circular a tots els processos productius, fomentant la minoració de residus, l'ecodisseny, l'eficiència energètica i de materials, entre d'altres, representa una missió ineludible per a la indústria. Per fer-ho, es requereix l'ús d'incentius financers per estimular-la i d'instruments econòmics, com la fiscalitat, i, en particular, el retorn, a les empreses, dels recursos recaptats per la fiscalitat verda o ecològica que s'han estat implantant els darrers anys. La via única dels impostos i de les taxes no és la via òptima per assolir de forma ràpida una economia i una indústria neta i sostenible, cal dotar-la de recursos per fer aquest canvi.
- La transformació industrial exigeix, també, dotar i transferir línies d'ajut econòmic i financer a la reindustrialització de zones especialment perjudicades per la crisi, alhora que es potencien aspectes de reequilibri territorial
- Tanmateix, els centres tecnològics de suport a l'empresa industrial necessiten estabilitat financera, assolir massa crítica i tenir capacitat investigadora per tal d'establir línies de recerca consorciada i a llarg termini amb les pimes del país. Cal que l'Estat doni suport amb més

fermesa i recursos als CT en la seva de missió d'impulsar la incorporació de les tecnologies a les empreses

- Hi ha competències en política industrial que corresponen a la Generalitat i que l'Estat mai ha transferit. Mentre l'estatu quo no variï, cal fer la transferència de responsabilitats i recursos en:
  - L'ordenació dels sectors i dels processos industrials.
  - La gestió de la propietat industrial i intel·lectual, derivada de les importants inversions en innovació que estan fent la indústria i afins. En aquest sentit, caldria imposar una moratòria mínima de quatre anys en el pagament de les taxes i els impostos de l'Estat pels registres de la propietat industrial (marques, models, dissenys industrials i patents). Aquesta mesura milloraria de forma directa el posicionament empresarial i la sobirania tecnològica.
  - La seguretat de les activitats de les instal·lacions, dels equips, dels processos i dels productes industrials.
  - Regulació de les activitats industrials que puguin produir impacte en la seguretat o la salut de les persones.
- Cal una aposta decidida pel desplegament territorial de mòduls de càrrega de vehicles elèctrics per satisfer la demanda present i futura d'energia pel vehicle elèctric. En aquest sentit, demanem la transferència del fons Next Generation per poder desplegar aquestes infraestructures d'acord amb les necessitats de la nostra economia i del nostre territori.
- Disposar de facilitats per atreure la indústria de components de cotxe elèctric i donar a Catalunya les mateixes oportunitats per implantar grans inversions en la mobilitat del futur, com són les fàbriques de bateries o de vehicles elèctrics, les quals els xinesos volen implantar a Europa, i Catalunya és un lloc ideal per la logística, pel parc de proveïdors i pel *know-how*. Catalunya va ser específicament exclosa de l'oportunitat de les bateries que volia implantar el Grup Volkswagen a Espanya i que va acabar a Sagunt; i sembla que anem pel mateix camí amb altres oportunitats com la de bateries de Tata i cotxes de Tesla o BYD.

4. Turisme

- Transferir, a la Generalitat, els recursos econòmics, personals i materials, corresponents a l'estructura i al pressupost de l'Administració central en

turisme, en proporció al pes de Catalunya en el turisme estatal, atesa la competència exclusiva de la Generalitat en aquesta matèria.

- Transferir a la Generalitat els establiments existents a Catalunya de paradors nacionals.
- Correspon a la Generalitat impulsar i determinar la senyalització turística a les carreteres de titularitat estatal.
- Impulsar la revisió del Reglament UE 261/2004, sobre els drets dels passatgers aeris, i de la Directiva 2015/2302, de viatges combinats i serveis de viatges vinculats. Pel que fa a aquestes normatives, cal una harmonització de les responsabilitats de les agències de viatges respecte de les responsabilitats de les aerolínies i que, en aquest aspecte, s'ha d'establir una garantia financera per a les aerolínies, així com unes obligacions harmonitzades en cas de pagaments a compte, reemborsaments i drets d'assistència.

5. Competitivitat empresarial

La competitivitat empresarial ha de ser un element clau pel progrés econòmic de Catalunya i cal garantir-la com un tret diferenciador de la indústria i el teixit empresarial del nostre país. Aquesta competitivitat és transversal i afecta tant a les condicions en què han d'operar les empreses (regulacions, infraestructures, fiscalitat, etc.) com a les potencialitats de les mateixes empreses. En aquest sentit, el rol de les administracions ha de ser facilitar i donar suport, però el protagonisme indubtable i insubstituïble és el de l'empresariat.

Parlar de competitivitat també és reconèixer la diversitat de la realitat empresarial pròpia que tenim en contraposició amb la que té l'Estat espanyol. Cal defensar i treballar per polítiques que potenciïn i millorin la productivitat i l'eficiència de les nostres petites i mitjanes empreses, tant dels sectors consolidats com dels sectors emergents, i continuar apostant per les indústries d'alt valor afegit que tenim a Catalunya. Aquest plantejament difereix de la permanent tendència del Govern espanyol de privilegiar les empreses molt grans, les indústries oligopolístiques i, especialment, les derivades d'antics règims de l'Estat espanyol.

Defensar el progrés i les oportunitats de les nostres empreses és defensar Catalunya. Per això, per millorar la competitivitat del teixit productiu defensem:

- Derogar la part que no ha estat declarada inconstitucional de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat. És inconcebible collar la indústria catalana a una unitat de mercat i, alhora, haver dut a terme una política favorable a la deslocalització d'empreses catalanes cap a altres territoris de l'Estat.
- Exigir els recursos necessaris per Catalunya per a l'establiment d'un sistema més eficaç i flexible de crèdits a les exportacions.
- Promoure una fiscalitat més justa i eficient que promogui l'estímul de les exportacions, especialment per a les pimes.
- Exigir al Govern de l'Estat la transferència del 20 % del pressupost de l'ICEX a ACCIÓ, per tal que el suport públic a la internacionalització de les empreses catalanes es pugui vehicular a través d'ACCIÓ.
- Facilitar els visats d'entrada per a inversors, clients, directius i professionals que tinguin relació amb empreses catalanes
- Estendre la creació de bancs de proves o *sandboxes* reguladors que permetin la innovació i el progrés tecnològic en aquells àmbits en què l'activitat innovadora industrial va a davant de la regulació i en què es necessitin parèntesis legals per a la realització de proves i testatge.
- Afavorir la col·laboració pública i privada per a la innovació i la digitalització, i que estigui adreçada a la millora dels processos industrials, l'estalvi energètic, l'optimització del respecte al medi ambient, el foment de l'economia circular i l'impuls de la indústria 4.0.
- Implementar una major celeritat en el retorn de l'IVA.
- Millorar les condicions i els processos d'expatriació i impatriació, especialment quan afecten les pimes.
- Adequar els programes de suport a la internacionalització de les Cambres de Comerç que actuen a Catalunya a les estratègies i prioritats plantejades per la Generalitat de Catalunya.
- Centrar els esforços en R+D+I en projectes orientats al desenvolupament tecnològic i a l'impacte industrial.
- Exigir a l'Estat l'adopció de la patent única europea i la millora general de la protecció de la propietat intel·lectual.
- Millora de criteris fiscals en els projectes d'innovació i recerca i facilitar-ne l'aplicació.
- Estimular l'economia circular mitjançant l'establiment d'incentius i beneficis fiscals per als productors que incorporin materials reciclats en els seus processos, els que implementin l'ecodisseny i els que tinguin en compte l'anàlisi del cicle de vida dels seus productes.

- Eliminar l'impacte negatiu de l'IVA sobre les subvencions que reben els projectes dels centres d'R+D+I.
- Impulsar amb garanties la compra pública innovadora.
- Reformar la legislació sobre empenedoria per a equiparar els incentius als existents a les economies occidentals més avançades.
- Redefinir el marc legal, laboral i fiscal, principalment establert per la Llei 28/2002 sobre l'ecosistema de les empreses emergents, perquè afavoreixi, àmpliament, l'impuls de les empreses emergents, de les empreses derivades de projectes de centres de recerca i dels centres tecnològics i de transferència de coneixement a les empreses.
- Establir circuits financers àgils i d'alt risc per cobrir les fases primerenques dels projectes empenedores de base científica i tecnològica.
- Revisar el marc legal i fiscal i les polítiques instrumentals per a facilitar la segona oportunitat.
- Limitar a un any la durada del conjunt de procediments jurídics de liquidació d'una empresa en cas de fallida no fraudulenta, i garantir que els empresaris que tornin a emprendre gaudeixin del mateix tracte que les noves empreses, d'acord amb el que preveu la Small Business Act de la Comunitat Europea.
- Garantir el finançament bancari de les pimes, inclosos els autònoms, durant la negociació dels acords extrajudicials de pagaments.
- Regular l'accés a l'assistència jurídica gratuïta (advocat d'ofici) per a les persones jurídiques que compleixin la definició de pime i es trobin en dificultats econòmiques.
- Crear un marc administratiu i fiscal favorable per a la captació i la instal·lació de talent forà.

6. Defensa de la micro, petita i mitjana empresa i dels empenedores

La micro, petita i mitjana empresa té un pes principal en el teixit empresarial, en l'ocupació i en l'economia de Catalunya; és per això que és primordial defensar una política econòmica que miri de manera específica cap a les pimes i els autònoms.

Cal evitar i modificar aquelles regulacions que permeten que la gran empresa cometi abús del seu poder, tal com succeeix en àmbits com la subcontractació

o la morositat en els terminis de pagament. Al mateix temps, falta finançament per a les pimes i cal incorporar més sensibilitat a l'administració per abordar una simplificació administrativa que les pimes i els autònoms necessiten per poder competir. La fiscalitat també necessita una regulació específica per a les pimes, ja que avui els tipus efectius que paguen les pimes és molt superior al que paguen les grans empreses. En aquest sentit, defensem:

- Modificar els aspectes legislatius que posen dificultats pràctiques al creixement de les petites empreses (més enllà dels cinquanta treballadors o els deu milions de facturació) per obligacions addicionals.
- Abaratir i millorar l'accés al crèdit a pimes i autònoms. Cal exigir a l'Estat el suport a l'ecosistema català dels recursos crediticis que procedeixen de les institucions europees destinades a les pimes i al finançament alternatiu al sistema bancari: *crowdfunding*, els *business angels*, el Mercat Alternatiu de Renda Fixa (MARF), el Mercat Alternatiu Borsari (MAB), així com mesures normatives i fiscals perquè les pimes puguin finançar-se a través d'ells.
- Orientar el crèdit oficial a la inversió en creixement empresarial a llarg termini.
- Proposar modificacions fiscals, especialment per les pimes, i establir reduccions tributàries a l'impost sobre societats i a l'IRPF per als beneficis reinvertits a l'empresa.
- Modificar la Llei que regula les segones oportunitats per a autònoms i titulars d'activitats empresarials per simplificar i agilitar la seva aplicació.
- Modificar la Llei Concursal per poder aplicar condonacions sobre els deutes públics (Hisenda i Seguretat Social) quan això pugui possibilitar el salvament d'empreses i llocs de treball.
- Establir mesures laborals específiques de suport a la creació d'ocupació en les microempreses per aprofitar el seu potencial en creació de llocs de treball.
- Simplificar i agilitzar els procediments i els tràmits administratius. L'Administració s'ha de dotar de mitjans que facilitin els tràmits administratius de permisos i llicències a les empreses. Potenciar la declaració responsable com a mesura d'eficiència i confiança entre l'Administració i el ciutadà.

7. Model energètic

L'emergència climàtica és, malauradament, una realitat, les evidències de la qual són irrefutables arreu del planeta i, Catalunya, no n'és cap excepció, el cas de la crisi hídrica que estem afrontant, n'és un bon exemple. La lluita contra l'escalfament de la temperatura de la terra i de les seves derivades és una obligació, així com els compromisos adquirits en els acords de la Conferència de París sobre el Clima i el Marc sobre el clima i l'energia per al 2030.

El model energètic desitjable ha de satisfer les tres condicions que ha establert la Unió Europea: proporcionar una energia segura, competitiva i sostenible. El sistema energètic de l'Estat espanyol s'ha allunyat d'aquests objectius. Les principals conseqüències han estat uns preus massa elevats per a les necessitats de les llars i per a la competitivitat de les empreses; una sobre capacitat de producció, i un sistema molt allunyat dels països europeus capdavanters en la lluita pel canvi climàtic, més i tot si es tenen en compte les condicions climàtiques de la península.

Polítiques d'estalvi, eficiència energètica i baixes emissions:

- Establir una estratègia per electrificar la demanda com a mecanisme per arribar a disposar, ràpidament, d'una demanda lliure d'emissions de GEI.
- Donar suport a millores d'eficiència energètica a les llars i empreses. Promoure les rehabilitacions i potenciar la implantació de sistemes d'alta eficiència com ara bombes de calor aerotèrmiques. Les actuals condicions que ha establert l'Estat per accedir a les ajudes provinents del Fons NextGeneration no afavoreixen que les ciutats amb climes temperats com les de la costa catalana puguin accedir a la subvenció.
- Activar un pla de renovació i rehabilitació energètica d'edificis amb especial atenció a les llars on visquin persones vulnerables. El fons d'eficiència energètica ha de destinar un percentatge elevat dels seus recursos a aquestes llars.
- Acompanyar el nostre teixit industrial en la desfossilització com a eina de competitivitat.
- Revertir tarifes d'accés elèctric que penalitzen les nostres pimes i les fàbriques que s'alimenten a una tensió de 25 kV i han de pagar peatges superiors que les empreses d'altres punts de l'Estat que s'alimenten a tensions superiors als 30 kV amb peatges inferiors. Aquesta situació i aquest greuge dura des de l'any 2019 i situa el nostre teixit productiu en

un gran desavantatge competitiu. Acabar, per tant, amb la discriminació a l'alça en el pagament de peatges de les línies que alimenten la xarxa de mitja tensió catalana respecte d'altres xarxes de mitja tensió, ja que suposen un cost més alt per a la indústria catalana.

Augmentar l'ús de les fonts d'energia renovables, fonamentalment les autòctones:

- Promoure la instal·lació massiva de fotovoltaica particular, eliminant les barreres administratives i tècniques.
- Que el MITERD delegui, en les comunitats autònomes que estan per sota els objectius del PNIEC, la capacitat per convocar i celebrar, elles mateixes, subhastes de capacitat sobre nusos de transport dins del seu territori.
- Per a les llars amb plaques solars, calcular el balanç energètic instantani perquè les llars només paguin la diferència entre el que han produït i el que han consumit. Desenvolupar reglamentació que obligui les distribuïdores a fer balanços instantanis en comunitats energètiques.
- Promoure la gran renovable com a vehicle per a substituir sistemes convencionals de producció elèctrica
- Revisar el model d'explotació (concessió, taxes i tràmits) dels petits salts d'aigua (<1 MW) per facilitar el retorn a la producció dels que s'han deixat d'explotar per no ser rendibles. Fomentar-ne l'explotació en l'àmbit municipal i/o cooperatiu i associatiu i prioritzar els models reversibles i el consum en xarxa local.

Potenciar una mobilitat sostenible i el vehicle elèctric:

- Corregir les ineficiències del servei de Rodalies de RENFE exigint la inversió estatal que se'ns ha donat amb comptagotes any rere any. La mobilitat ferroviària de béns i persones és avui la millor eina per reduir la demanda energètica destinada a la mobilitat.
- Crear una indústria nacional al voltant de la mobilitat elèctrica, acompanyant les plantes existents en la reconversió cap a la fabricació de vehicles elèctrics i, tenint en compte la tradició de Catalunya amb SEAT i NISSAN, desenvolupar la fabricació i gestió de bateries estàtiques

i per a l'automoció i el sector edificatori. Establir una estratègia conjuntament amb el sector de l'automòbil i el sector energètic.

- Promoure un pla de reconversió del parc de vehicles de més de deu anys per vehicles menys contaminants i elèctrics. Facilitar, legislativament, la conversió de vehicles de combustió en elèctrics. Això servirà per facilitar la transició als tallers actuals, que es veuran abocats, majoritàriament, al tancament quan es redueixi la presència de vehicles privats i els que quedin siguin elèctrics. Els donaria feina durant uns anys i els coneixements necessaris per poder treballar amb vehicles elèctrics (reparació/substitució de bateries, motors i electrònica de potència).

Democratització de l'energia, participació social en el nou model energètic i lluita contra la pobresa energètica:

- Promoure que els beneficis que derivin de la generació elèctrica renovable s'utilitzin a les comarques on s'implanti aquest model, a través d'un acord amb els representants polítics locals per poder destinar el benefici en el desenvolupament econòmic de la comarca.
- Aprovar, immediatament, la regulació sobre comunitats energètiques sense deixar-se transposar res de la directiva. Han de poder generar, compartir i vendre. Han de poder ser propietàries de línies, gestionar-les o adquirir-les pagant el preu just de l'amortització pendent que els quedi dictaminada per un organisme tercer neutre. Han de poder exercir d'agregadors, de consumidor únic o de grup de consumidors agrupats.
- Promoure les modificacions legals necessàries perquè les comunitats puguin crear fàcilment centralitzacions de compressors a les teulades o, si no fos tècnica o físicament possible (manca d'espai o espai ocupat per PV) que les ordenances municipals contemplin formes d'instal·lació en façana que siguin compatibles amb els requisits urbanístics (actualment, moltes ordenances en prohibeixen directament la instal·lació, sense contemplar elements de disminució de l'impacte visual).
- Establir un preu de l'electricitat no lineal amb tres trams de consum que afavoreixi el dret al subministrament elèctric bàsic a preus assequibles i

penalitzis, per contra, el sobreconsum, amb un primer tram a preu molt baix que faci la funció de servei mínim universal.

- Impulsar el desenvolupament de les xarxes elèctriques de connexió de la generació descentralitzada amb fonts d'energia renovables. Facultar les administracions autonòmiques per fer la funció d'optimització de línies privades fent que s'entenguin o directament executant-les i gestionant-les per compte d'ells.
- Generar instruments selectius d'accés al finançament de les famílies de menor potencial econòmic per a l'execució de millores energètiques i per a la generació renovable amb garantia sobirana, basat en el principi de les garanties recíproques.

Decisió sobre política energètica:

- Recuperar aquelles competències que les successives legislacions energètiques, derivades de la recent crisi energètica, han aprofitat per recentralitzar competències que havien estat cedides des de fa molts anys.
- La Generalitat ha de tenir la plena competència per gestionar amb tots els efectes l'activitat de distribució d'energia al territori i, per tant, ha de ser l'administració última que aprovi els plans inversors que anualment han de presentar les distribuïdores d'energia.
- Atorgar a la Generalitat la plena i única competència en xarxes tancades que estigui íntegrament dins del territori català.
- Atorgar a la Generalitat la capacitat reguladora en matèria d'acumulació de fins a 50 MW.
- Atorgar a la Generalitat el caràcter vinculant en l'aprovació de projectes de demanda, generació i acumulació de més de 50 MW.

Mix elèctric i al tancament de les nuclears:

- Potenciar la implantació renovable **en tots els fonts**: sistemes d'autoproducció per a autoconsum, però també grans renovables per poder donar compliment a la PROENCAT i recuperar concessions hidràuliques que gestiona la CHE per poder tornar-les a potenciar i convertir-les, a través de la gestió pública, en centrals hidroelèctriques reversibles.

- Fomentar el tractament energètic de sistemes del règim especial que faciliten la gestió de residus (gestió de purins, tractament de fangs de depuració d'aigües i valorització de residus urbans).
- Escometre per via pública o en col·laboració pública i privada les inversions en acumulació elèctrica en centrals reversibles partint d'embassaments existents.

Subhasta elèctrica:

- Regular la producció d'energia hidroelèctrica per evitar sequeres posteriors.
- Treure la nuclear i la gran hidràulica de la subhasta elèctrica i tancar contractes a llarg termini.
- Crear un mercat català de contractació d'energia elèctrica a termini.

3. PER FER CRÉIXER ELS NOSTRES DRETS SOCIALS, CULTURALS I MEDIAMBIENTALS

El nostre objectiu és fer progressar l'estat del benestar a Catalunya perquè sigui equiparable al d'aquells països europeus que el tenen més desenvolupat. Els instruments dels quals disposa la Generalitat són limitats, en aquests moments, ja es destina més del 70 % del pressupost català a despesa social, però necessitem més eines i recursos que encara no tenim perquè l'Estat ens els retalla. Per tenir l'estat del benestar que necessiten i mereixen els catalans ens cal un estat que senti com a propis aquestes necessitats i aquests anhels; ens cal, en definitiva, el nostre estat.

Ens cal disposar de més eines legislatives i administratives, de més recursos econòmics orientats a consolidar el benestar; a impulsar el creixement; a crear més ocupació i de més qualitat; a combatre, directament, les desigualtats; a garantir estàndards de vida digna per als més vulnerables... Són eines que tenen els estats i que Catalunya ha de tenir. Aquesta és la via per avançar en la creació d'unes bases sòlides que ens permetin enfortir el nostre estat del benestar, que és el que ens ha de garantir les pensions; la sanitat i l'educació de qualitat; la lluita contra la pobresa i la marginació social, i el que ens ha de permetre reactivar un ascensor social que en els darrers anys no funciona com ho ha de fer. Per això Catalunya vol esdevenir estat.

Mentre aquesta voluntat no es materialitzi i mentre els catalans continuem pagant impostos a l'Estat, treballarem a les Corts Generals en una doble direcció: avançar cap a la consecució d'un estat per a Catalunya i, al mateix temps, incidir en totes aquelles polítiques que afecten la qualitat de vida dels catalans, és a dir, incidir en la reducció de les desigualtats, en l'increment de la cohesió social, en la garantia de la igualtat d'oportunitats, en la millora del benestar i en l'atenció de les situacions d'urgència social de la societat catalana.

A. DRETS I POLÍTIQUES SOCIALS

i. Pobresa, inclusió social i treball digne

Un dels principals reptes que tenim és la lluita contra les desigualtats socials. Cal actuar des de l'arrel, invertint en polítiques predistributives i redistributives que garanteixin la igualtat d'oportunitats, que facin funcionar l'ascensor social, que afavoreixin el desenvolupament del potencial de cada persona i que siguin el motor d'una societat més solidària.

Tot i la recuperació en la creació d'ocupació, els problemes derivats de la configuració del mercat laboral actual continuen. Davant de problemes com la precarietat, els sous baixos, el risc de pobresa; Catalunya vol lluitar per un marc català de relacions laborals que possibiliti una ocupació digna i de qualitat i que apoderi les persones en situació de risc.

Per altra banda, la pretensió del Govern espanyol d'aprovar una llei de serveis socials que podria enviar competències de la Generalitat en aquest àmbit, ens obliga a romandre en alerta en la defensa de les atribucions legislatives i executives del Govern de Catalunya.

Per això:

- El salari mínim interprofessional ha d'augmentar dels 1.080 euros actuals als 1.319 euros del salari mitjà europeu. La Generalitat ha de poder-lo fixar per a Catalunya.
- És imprescindible donar resposta a reptes com evitar l'existència de «treballadors pobres» —aquells que, tot i treballar, necessiten ajuts per arribar a final de mes—; com la reducció de la «bretxa salarial» de gènere, o com millorar la protecció de les persones en situació d'atur, especialment, quan aquest és de llarga durada i quan afecta famílies amb infants o amb persones en situació de dependència a càrrec.
- És una prioritat aconseguir que l'ascensor social funcioni.

Mentre els catalans continuem pagant els impostos a l'Estat i Catalunya es mantingui dins de l'Estat espanyol, considerem que:

- Per dinamitzar l'ocupació, la Generalitat ha de disposar dels recursos necessaris per atendre les persones que ho necessiten, de manera

individualitzada i efectiva, mitjançant polítiques actives d'ocupació. I aquests recursos s'han d'incrementar significativament (el 2012 i el 2013 es van retallar notablement)

- Restablir les competències de l'Administració local en matèria de serveis socials derogant les disposicions de la LRSAL que redistribueixen les competències en matèria de serveis socials que són contràries a l'autonomia local i contràries a l'exercici d'una atenció propera al ciutadà.
- La Generalitat ha de poder fer la gestió, el seguiment i l'avaluació del Fons d'Ajuda Europea per a les Persones més Desafavorides (FEAD 2014-2020).
- L'Estat ha de transferir el 100 % del finançament de les despeses de gestió d'aquelles prestacions que l'Estat ha delegat a la Generalitat (com ara les dues modalitats de pensió no contributiva).
- Vetllar per aconseguir la gestió de l'IMV per part de la Generalitat de Catalunya, per reordenar i integrar així la Renda garantida de ciutadania i l'Ingrés Mínim Vital.
- És imprescindible reforçar l'atenció a les famílies en què cap dels seus membres té feina i ingressos, especialment en aquella situació que hi ha infants i menors.
- Cal donar una resposta per atendre la situació especial de les persones sense llar.
- L'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM) s'ha mantingut fix en els darrers tres anys; s'ha d'actualitzar perquè estigui en consonància amb els llindars de risc de pobresa i, a Catalunya, ajustar-lo al nostre cost de la vida.
- Els ajuts d'urgència destinats a la compra de medicaments, al pagament de rebuts de subministraments, al manteniment de l'habitatge o a menjadors escolars, no han de tributar.

ii. Suport a les famílies amb nens

Els darrers episodis econòmics que ha patit la nostra societat (Ucraïna, la inflació i la crisi energètica) han recaigut sobre una societat que encara arrossegava moltes de les conseqüències dels estralls que ha deixat a moltes comunitats la crisi sanitària de la covid-19.

En el cas de la infància, són molts els estudis que assenyalen la necessitat de dissenyar polítiques públiques adreçades a reduir aquestes desigualtats.

Així doncs, en el context actual, pren una importància cabdal la implementació de polítiques públiques enfocades ja no només a prevenir, sinó que vagin un pas més enllà i s'adrecin a disminuir o a fer desaparèixer la grandària d'aquesta escletxa que marca la diferència entre el desenvolupament adequat d'un infant i el que el situa en una situació evident de manca d'oportunitats.

Considerem prioritària la lluita contra la pobresa infantil i la inversió en el futur dels infants i joves, cal dedicar-hi més esforços i augmentar el suport a les famílies. Les polítiques de suport a la infància són imprescindibles per garantir, des d'un bon principi, aquesta igualtat d'oportunitats. L'Estat espanyol és un dels estats europeus que menys ajuts atorga a la criança de fills, i aquesta situació s'ha de revertir. Des de Catalunya, hi volem donar respostes:

- La quantia de la prestació econòmica de la Seguretat Social per a fills o menors acollits a càrrec és avui de 28,41 euros al mes per famílies amb ingressos inferiors a 12.313 euros anuals (és a dir, amb un màxim d'ingressos mensuals de 880 euros en catorze pagues). És evident que ha de fer un salt significatiu per ser un veritable ajut per a la criança dels fills i, en un futur, tenir caràcter universal.
- Ampliar la deducció a l'IRPF per cada fill a la qual tenen dret les dones.
- Ampliar el suport a les famílies i, en especial, a les famílies nombroses, a les famílies monoparentals, a les famílies que tenen fills menors de tres anys i a aquelles famílies que tenen persones en situació dependència o que pateixen alguna discapacitat.
- Equiparar les mesures en matèria de conciliació de la vida personal, familiar i laboral entre l'àmbit laboral públic i el privat.
- Millorar la protecció social amb relació a l'exercici dels permisos i llicències per a l'atenció de responsabilitats familiars; tals com l'ampliació de la protecció durant els períodes de maternitat i paternitat o l'adopció i l'acolliment, i eliminar el requisit del període mínim de carència de cotització a la Seguretat Social.
- Ampliar els conceptes pels quals contemplar, en l'atenció de responsabilitats familiars, permisos per a l'atenció de fills malalts i per a la protecció en els supòsits de risc per a l'embaràs i risc durant la lactància.

- Propiciar la implantació d'horaris més racionals i beneficiosos per a la conciliació de la vida familiar, personal i laboral.
- Des d'una perspectiva competencial, la Generalitat ha de recuperar les competències per tramitar adopcions internacionals a Catalunya d'acord amb la legislació catalana, tal com va fer fins al 2015, moment en el qual es va centralitzar la competència.
- Avançar en el debat sobre la possibilitat de regulació de la maternitat subrogada. En especial, urgeix clarificar la situació jurídica dels menors concebuts a través de maternitat subrogada a altres països, tenint en compte la necessitat del menor de disposar d'uns pares legals i d'un estatus civil clarament definits, i tenint en compte la igualtat i la llibertat reproductiva.

iii. Polítiques d'habitatge social

L'habitatge és un dret de primera necessitat de tot ésser humà en societat, tal com es recull a la Declaració Universal dels Drets Humans, no obstant això, les polítiques públiques d'habitatge en el nostre país no han comptat ni amb els pressupostos mínims ni amb les estratègies necessàries per fer-hi front. La crisi dels darrers anys, amb fortes conseqüències sobre l'habitatge de moltes famílies, ha posat al descobert els enormes dèficits que tenim en habitatge públic i les dificultats per donar resposta al dret a l'habitatge per a les persones i famílies vulnerables.

Són moltes, les persones, que, amb la crisi, a més de perdre l'habitatge, han quedat endeutats de per vida. La major part d'aquestes persones no podran sortir d'aquesta situació si no es fa una llei de segona oportunitat adequada.

D'altra banda, la crisi ha mostrat també les incoherències del mercat de l'habitatge i de les polítiques d'habitatge a l'Estat espanyol. Un enorme mercat d'habitatge de compra, un reduït mercat de lloguer i unes mínimes polítiques socials d'habitatge per a joves, per a gent gran o per a famílies i persones en situació de vulnerabilitat. Aquesta realitat ha estat un dels aspectes rellevants en l'augment de les desigualtats.

Educació, salut, benestar social, tots ells requereixen recursos públics suficients per dur a terme les seves polítiques; habitatge no n'és cap excepció i, actualment, necessita més recursos públics perquè històricament han estat del tot insuficients. Mentre la mitjana europea de despesa destinada a l'habitatge és del 0,6 % del PIB, a l'Estat espanyol és del 0,2 %. Són molts milions de diferència i encara en són més si s'acumulen en el temps.

A més, en els darrers deu anys, la situació ha empitjorat. La Generalitat rep, ara, la meitat de les transferències per a polítiques d'habitatge que rebia de l'Estat en la passada dècada.

El repte és disminuir l'actual pes del cost de l'habitatge amb relació a la renda disponible de les famílies o, almenys, preveure unes polítiques socials d'habitatge capaces de donar resposta a les famílies vulnerables. Això significa, principalment, articular polítiques per disposar d'habitatge de lloguer — públics o privats— a preus accessibles per als diferents col·lectius que ho necessiten i disposar d'un parc públic d'habitatge per garantir el dret a l'habitatge a les persones més vulnerables.

Malgrat que és la Generalitat qui té la competència en habitatge, és el Govern central qui determina, en gran manera, les polítiques i els recursos que s'hi destinen. Afegir-hi també la deslleialtat que, en els darrers anys, ha mantingut el Govern central amb la Generalitat en impugnar les quatre lleis aprovades pel Parlament pel que fa a l'habitatge o als pisos buits.

Durant el període de transició, cal adoptar amb celeritat mesures de política d'habitatge i contra els desnonaments, que permetin reconduir la situació de moltes persones i famílies amenaçades per la pèrdua de l'habitatge o per les dificultats a accedir-hi. L'Estat avui disposa d'instruments que no utilitza, com per exemple la SAREB, una societat propietària de centenars de pisos buits, procedents dels desnonaments, dels quals només una petita part s'ha posat a disposició d'ajuntaments i de la Generalitat.

Mesures a endegar mentre Catalunya continuï a l'Estat espanyol:

- A curt termini, augmentar la capacitat dels recursos transferits a la Generalitat per a polítiques d'habitatge de manera proporcional per fer front a les necessitats actuals, tenint en compte que avui tenim necessitats noves que no hi havia fa deu anys (desnonaments, ajuts al lloguer, etc.).

- A mitjà termini, augmentar, progressivament, els fons estatals destinats a polítiques d'habitatge per situar-los en la mitjana europea, del 0,6 % del PIB. Transferir aquests recursos a la Generalitat en la part corresponent al pes de la població de Catalunya respecte de l'Estat. Seran destinats a habitatge social i per disposar d'un parc públic de lloguer.
- Els recursos del Pla d'habitatge han de ser transferits a la Generalitat per produir habitatges de lloguer a preu assequible.
- Exigir la transmissió a la Generalitat i als ajuntaments del 30 % dels pisos buits que la SAREB té a Catalunya per reforçar les mesures impulsades per la Generalitat per a ampliar el parc d'habitatge social i aconseguir un parc d'habitatge protegit que perduri en el temps.
- Donar suport econòmic perquè la Generalitat i les administracions locals puguin ampliar les seves possibilitats de fer efectiu el dret de tanteig i retracte en cas d'execucions hipotecàries, amb la finalitat d'incrementar el parc públic d'habitatge.
- Revisar la fiscalitat de les societats anònimes cotitzades d'inversió en el mercat immobiliari amb l'objectiu de vincular-les a la promoció d'habitatges de lloguer assequible per tal de preservar la funció social de l'habitatge.
- Incentivar que els pisos de protecció oficial continuïn complint la seva funció social quan perdin la seva condició perquè hagin de retornar la subvenció i els interessos corresponents en cas de posar-se a la venda o llogar-se a un preu superior al fixat per als habitatges de protecció oficial.
- Protegir-se de possibles recursos d'inconstitucionalitat de les lleis i decrets llei del Parlament de Catalunya relatius a la protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial o a la millora de l'accés a l'habitatge, tenint en compte la competència exclusiva en matèria d'habitatge de la Generalitat, consagrada a l'Estatut vigent.
- Modificar la fiscalitat de l'IVA corresponent a la promoció d'habitatges de lloguer en sòls cedits en dret de superfície.
- Limitar les reduccions dels rendiments del lloguer a l'IRPF quan els lloguers es trobin per sota de l'índex de referència de preus del lloguer que, a Catalunya, determini la Generalitat.
- Impulsar modificacions de l'impost de societats que tendeixin a bonificar fiscalment els rendiments obtinguts per societats a partir de lloguers que es trobin per sota de l'índex de referència de preus del lloguer que, a Catalunya, determini la Generalitat.
- Facilitar que les administracions locals puguin impulsar mesures de fiscalitat que incloguin bonificacions en l'IBI i en altres impostos i taxes

municipals relacionats amb l'habitatge, i que estiguin dirigides a premiar els propietaris que posin els seus habitatges a lloguer per sota de l'índex de referència de preus del lloguer que, a Catalunya, determini la Generalitat.

- Crear un fons estatal territorialitzat per atendre l'especial situació de les persones sense llar, i fomentar, financerament i en matèria de col·laboració entre administracions, el desplegament de mesures com l'Estratègia Integral per a l'Abordatge del Sensellarisme a Catalunya.
- Impulsar un canvi profund de la Llei d'arrendaments urbans (LAU) per superar les mesures del Reial decret llei 7/2019 de mesures urgents en matèria d'habitatge i lloguer, i bastir un marc legal que potenciï el lloguer de manera estructural amb contractes indefinits voluntaris i mesures de transparència en el mercat, i que estableixi els drets i deures d'arrendadors i arrendats perquè doni seguretat jurídica i aporti atractiu al mercat del lloguer. En cas que no s'avanci cap a la modificació profunda de la LAU, exigir la transferència en les competències de legislació sobre el lloguer d'immobles per aprovar una llei pròpia d'arrendaments urbans a Catalunya, en la línia dels textos més avançats existents als països del nostre entorn.
- Posar la rehabilitació d'edificis i l'eficiència energètica en el centre de les polítiques públiques en matèria d'habitatge; promoure la transferència de recursos estatals i europeus en l'impuls dels programes que en aquest àmbit la Generalitat tingui en marxa o decideixi crear, i obrir línies massives de finançament per a la rehabilitació.
- Impulsar la cessió de les casernes de la Guàrdia Civil en desús a la Generalitat, així com altres immobles que són propietat de l'Estat que puguin ser destinats a habitatges de lloguer social.
- Modificar la Llei que regula els mecanismes de segona oportunitat perquè pugui ser aplicable a totes aquelles persones que es troben en una situació crònica d'endeutament, fonamentalment a causa del sobreendeutament hipotecari o d'un fracàs empresarial, com a autònom o com a pime. Cal modificar els mecanismes per condonar els deutes i començar de nou.
- La política energètica dirigida al consumidor s'ha de modificar per impedir que el cost dels serveis energètics bàsics s'incrementi molt per sobre dels salaris.
- Crear un fons de garantia per a la protecció dels consumidors vulnerables amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat i transferir-ne la gestió a la Generalitat perquè pugui evitar que es produeixin talls

de subministrament elèctric o de gas a les persones amb vulnerabilitat energètica.

iv. Polítiques per als joves

Els joves catalans ni volem ni podem renunciar a res mentre assolim el nostre principal objectiu nacional: la independència de Catalunya. En un context com l'actual, en el qual l'emancipació juvenil persisteix com un dels principals dèficits de la nostra societat, i que engloba mancances tant en la formació, com en l'habitatge, com en l'àmbit laboral, no podem restar immòbils.

És en aquest sentit que presentem les següents propostes, executives i efectives, pensades per als joves del nostre país, que sempre han estat conscients de la manca de diàleg, de negociació i de compliment per part del «Gobierno», encapçalat per qui sigui, quan es tracta d'afavorir i millorar la vida dels catalans i, en concret, dels joves.

- Formació:
  - Exigim, de nou, al Govern de l'Estat espanyol, el traspàs de la competència i els fons de les beques i ajuts a l'estudi per tal de revisar el conjunt del sistema de beques i ajuts de l'educació superior, amb l'objectiu de potenciar l'accés dels estudiants que es troben en una situació de vulnerabilitat mitjançant la implementació progressiva d'un sistema de beques salari.
  - Garantir i promoure l'FP dual a tot el territori català. Cal que l'Estat espanyol garanteixi els fons suficients per incentivar, tant el sector educatiu com el sector empresarial, a implementar aquesta formació com a model d'èxit oblidada en l'última llei d'FP aprovada recentment.
  - Incloure la llengua catalana a la plataforma OLS (*Online Lingüístic Support*) per tal de garantir que els estudiants universitaris puguin dur a terme els seus projectes de mobilitat internacional en la llengua pròpia del país.

- Accés a l'habitatge i polítiques d'emancipació
  - Exigim el traspàs anunciat dels habitatges propietat de la SAREB a Catalunya per tal d'incentivar l'emancipació dels joves a través de

la seva incorporació al parc de lloguer assequible, juntament amb el finançament necessari per condicionar-los i fer-los habitables, ja que una quantitat important d'aquests es troben en males condicions o en un estat incomplet de construcció.

- Transformar el «Bono Joven» en una veritable renda per a l'emancipació juvenil, que garanteixi l'accés a l'habitatge a tots els joves que tenen dret a acollir-s'hi, incrementant-ne el pressupost i ajustant-se a la realitat socioeconòmica de Catalunya.
  - Adaptar, des de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO), les condicions de finançament hipotecari per a joves de fins a trenta-cinc anys per accedir al seu primer habitatge, impulsant un programa d'aval a l'entrada hipotecària.
  - Instar a l'Estat espanyol a recuperar la deducció estatal de la quota d'IRPF per a lloguer d'habitatge habitual per als joves menors de trenta anys com una de les eines que incentivi el lloguer i, per tant, l'accés a l'habitatge i l'emancipació dels joves.
- Accés a l'ocupació:
    - Ateses les males dades registrades els últims anys envers l'atur juvenil, cal incentivar la contractació de joves a través de bonificacions fiscals a les empreses, sempre i que es garanteixin les condicions pertinents tant en l'àmbit salarial com en les tasques que s'assignen a aquell lloc de treball.
    - Garantir que l'Estatut del becari, aprovat recentment, esdevingui una cobertura real i efectiva per als joves, que garanteixi una remuneració digna per tots aquells alumnes en pràctiques laborals i formatives. No podem desapropiar aquest moment per blindar, definitivament, els drets dels estudiants en pràctiques de Catalunya.
    - Millorar l'accés dels joves a una informació assequible, innovadora i incentivadora sobre el mercat de treball i la seva prospectiva ocupacional. Incloure la formació per a l'autoocupació i l'activitat emprenedora des dels nivells educatius més bàsics.
    - Potenciar els serveis d'acompanyament i de formació per a joves en el marc del programa de Garantia Juvenil, així com per a l'autoocupació.
  - Salut:

- Garantir l'accés gratuït universal a productes d'higiene menstrual, anticonceptius hormonals i preservatius, entre altres, per a les persones de fins a trenta anys, per tal de millorar la salut sexual i reproductiva entre els joves.
- Exigir al Govern espanyol el pagament del telèfon d'atenció a la salut mental, a través del CatSalut, com a eina imprescindible per revertir l'actual problemàtica entre els joves després de la pandèmia de la covid.
- Drets:
  - Avançar cap al reconeixement del dret de vot a setze anys. Instem el Govern a exigir a l'Estat una reforma de la LOREG per fer realitat una equiparació justa dels drets i deures de les persones joves d'entre setze i divuit anys, estenent el dret a sufragi a aquesta edat.
  - Incorporar la perspectiva juvenil a totes les polítiques i normatives de l'Estat per tal d'avaluar l'impacte, d'una manera transversal, que aquestes polítiques i normatives tenen sobre els joves.

v. Pensions

El compromís de mantenir el poder adquisitiu de les pensions i de garantir la viabilitat del sistema de pensions per poder assegurar el pagament de les futures pensions, constitueix un dels eixos bàsics del nostre estat del benestar i de la nostra força política.

Les pensions no poden modificar-se de manera conjuntural, depenent de quina força política governi, sinó que requereixen amplis acords polítics i amb els agents socials i una visió intergeneracional, és a dir, amb compromisos de curt, mitjà i llarg termini i una voluntat de generar un sistema de pensions sostenible en el temps i d'adequar i de modular el sistema en funció de les vicissituds que sorgeixen en el temps.

En el cas de Catalunya, la relació d'ingressos i despeses de la Seguretat Social catalana, tradicionalment, ha mostrat un balanç millor que el de l'Estat espanyol en conjunt; i, per tant, si Catalunya esdevé un estat, tindrà la capacitat de garantir i millorar les pensions dels catalans i de generar un flux de tresoreria positiu, fet que serà la millor garantia per establir la seva sostenibilitat en el si de la integració europea.

En aquest sentit:

- La política sobre pensions de la Seguretat Social, sigui a Catalunya o sigui en el context de l'Estat, s'ha de dur a terme en el marc de la concertació social, amb les organitzacions sindicals i empresarials, i en el marc del diàleg i el consens polític.
- Vam contribuir a fer possible l'augment i la revalorització de les pensions com a nou marc normatiu en diferents reformes durant aquesta legislatura per mantenir el seu poder adquisitiu; i continuarem sent propositius perquè aquesta revalorització es pugui continuar donant els anys vinents.
- A més, aquest increment ha de ser compatible amb una millora gradual de les pensions mínimes, de les d'orfenesa i de les de viduïtat, per tal d'intentar reduir els efectes de la bretxa entre pensions contributives i no contributives.
- Continuarem millorant les bases reguladores de les pensions no contributives fins al 75 % per rendes baixes i millorarem la fiscalitat de les pensions que es compatibilitzen amb rendes procedents del treball.
- S'ha d'introduir un mecanisme que incorpori la variable «cost de la vida» a l'hora de calcular els imports de les prestacions i poder individualitzar per territori quan aquest cost de vida sigui indicatiu. Ho hem proposat aquesta passada legislatura i ho continuarem posant sobre la taula.
- Per assegurar el sistema de les pensions, en la legislatura vinent, urgeix eliminar els dèficits anuals que avui registra la Seguretat Social. Continuar avançant en la separació de les fonts de finançament de la Seguretat Social és una de les vies per reduir aquest dèficit.
- Així mateix, propugnem incloure les polítiques de natalitat i immigració com a factors de sostenibilitat del sistema.
- L'estabilitat del sistema també requereix la introducció d'un factor de sostenibilitat que vinculi qualsevol retard en l'edat legal de jubilació a l'augment de l'esperança de vida.
- Cal garantir el dret de tots els treballadors a una pensió complementària de capitalització que hagi estat acordada en el si de la negociació col·lectiva i amb una regulació que la incentivi, que no depengui del sector en què desenvolupi la seva activitat.
- Preservar les competències en matèria de fons i plans de pensions de Catalunya, fent que aquests instruments de plans de pensions complementàries siguin capil·lars als treballadors de tot el teixit productiu i no es quedi en un instrument en l'àmbit de les grans

empreses, per la qual cosa se n'hauria de fomentar la utilització en micro, petites i mitjanes empreses, així com en l'àmbit dels autònoms.

- Cal garantir el dret de tots els treballadors assalariats i autònoms a una pensió complementària de capitalització que hagi estat acordada en el si de la negociació col·lectiva i amb una regulació que la incentivi, independentment del sector de treball en el qual estigui circumscrit.
- El sistema de la Seguretat Social ha de ser més transparent pels treballadors i beneficiaris, ha de donar més i millor informació sobre pensions presents i futures, sobre les cotitzacions empresarials i sobre els productes complementaris de previsió social del sector privat.
- Reforçar l'equitat entre els treballadors autònoms i els treballadors assalariats pel que fa a la rebaixa fiscal a l'IRPF, per tal que s'aproximin a una paritat de drets i beneficis i es generin millores i bonificacions fiscals a les aportacions a les capitalitzacions futures.
- Cal avançar en una convergència entre l'SMI vigent i la pensió mínima contributiva; cal entendre que la pensió és el salari de les persones jubilades.
- El sistema ha de permetre compatibilitzar la percepció de pensió (de jubilació i d'invalidesa per discapacitat) i treball, garantint el foment de la prolongació de la vida laboral de les persones que ho desitgin i la inserció en el mercat de treball de les persones amb discapacitat.
- La compatibilitat de la percepció d'una pensió i treball ha de ser especialment explícita per als rendiments del treball procedents d'activitats creatives relacionades amb l'art i la cultura.
- Fomentar uns salaris dignes als relleus laborals. Impulsar incentius perquè s'adoptin mecanismes de jubilació activa que garanteixin un reemplaçament dels treballadors de més edat i que respectin o millorin les condicions econòmiques dels treballadors més joves que els substituiran.
- Els sectors i àmbits de treball amb pitjors condicions laborals han de poder avançar en l'establiment de nous coeficients reductors especials de l'edat de jubilació.
- Aturar les jubilacions obligatòries establertes per conveni col·lectiu que l'actual legislació impulsa. Entenem que és una pràctica contrària a l'esperit de la norma, a la jurisprudència actual i als drets de les persones.
- Quan la discapacitat d'una persona determini una menor esperança de vida, ha de poder accedir a una jubilació anticipada, tal com ja està previst a la llei, sense que s'hagi desenvolupat reglamentàriament.

- Estendre als funcionaris públics amb discapacitat, inclosos en el règim de classes passives, la jubilació anticipada que està prevista per als treballadors amb discapacitat inclosos en el règim general de la Seguretat Social.
- Elevar la quantia de les pensions no contributives per discapacitat a fi que s'equiparin, almenys, a l'Indicador públic de renda d'efectes múltiples (IPREM) vigent.
- La legislació reguladora de les pensions no contributives per discapacitat s'ha de modificar perquè només es computin com a renda, a l'efecte de determinar els ingressos econòmics, els de la persona beneficiària a títol individual i no els de la unitat econòmica en la qual estigui integrada.
- Avançar en l'ampliació de les pensions no contributives per discapacitat a persones amb discapacitats inferiors al 65 %.

vi. Gent gran i persones en situació de dependència

A Catalunya, la població de persones majors de seixanta anys representa el 25,28 % de la població total del país. És una població que cada vegada té més pes en la societat. Les persones grans són, en l'actualitat, el grup de població més vulnerable i alhora amb més expectatives, que volen exercir amb un envelliment actiu i saludable i participar, activament, a la societat. En aquest sentit, cal garantir els mateixos drets i deures a totes les persones, amb independència de la seva edat i de les seves capacitats, i assegurar l'atenció sanitària i social amb criteris de resiliència i equitat, tant territorialment com socioeconòmicament.

Garantir l'autonomia personal vol dir: pensions suficients per viure dignament, una política de salut amb recursos suficients i uns serveis, també, prou dotats per ser capaços de donar una atenció social integral que inclogui les necessitats de la gent gran en general i, en especial, de les persones en situació de dependència.

Garantir els mateixos drets i deures i assegurar l'atenció social amb criteris de resiliència i equitat a totes les persones només és possible amb més recursos econòmics i financers, que a Catalunya ja generem amb el nostre esforç, però que l'actitud i les accions de l'Estat espanyol impedeixen que en gaudim plenament.

L'Estat ha de complir les seves obligacions financeres i transferir a la Generalitat, com a mínim, el 50 % dels recursos del nivell mínim d'atenció a la dependència per cada persona atesa, nivell que almenys hauria de recuperar la quantia del 2011; addicionalment, ha d'aportar l'anomenat «finançament acordat», tal com estava establert fins al 2012, amb l'objectiu que el finançament global de la dependència entre administracions sigui del 50 % per a la Generalitat i del 50 % per a l'Estat, en comptes del 85 % per a la Generalitat i el 15 % per a l'Estat actual.

La nostra proposta contempla:

- **Pensions. Garantir una pensió digna i recuperar el poder adquisitiu.** El compromís de mantenir el poder adquisitiu de les pensions, sense cap mena de discriminació per raó de sexe, i de garantir la viabilitat del sistema de pensions per poder assegurar el pagament de les futures pensions, constitueix un dels eixos bàsics del nostre estat del benestar i de la nostra força política.
- En el cas de Catalunya, la relació d'ingressos i despeses de la Seguretat Social a Catalunya, tradicionalment, ha mostrat un balanç millor que el de l'Estat espanyol en conjunt; i, per tant, si Catalunya esdevé un estat, tindrà la capacitat de garantir i millorar les pensions dels catalans.
- **Persones en situació de dependència, promoció de l'autonomia personal i gent gran.** L'Estat ha deixat de complir els seus compromisos respecte de l'atenció a la dependència i de la promoció de l'autonomia personal. La llei estatal estableix un model de cofinançament de la dependència entre l'Administració central i la Generalitat, però l'Estat ha reduït unilateralment les seves aportacions. L'Estat ha de complir les seves obligacions financeres i transferir, a la Generalitat, la totalitat dels recursos del nivell mínim d'atenció a la dependència per cada persona atesa.
- **Transferir les competències de la Seguretat Social al Govern de Catalunya.** Alhora que treballem per la independència de Catalunya, cal treballar per millorar el poder polític del Govern. Cal dotar-nos d'estructures d'estat.
- **Garantir els drets de les persones grans, a través de la lluita contra l'edatisme i la discriminació per edat, legislant una nova llei d'atenció i protecció de les persones grans.**

- **Garantir un enfocament de cicle vital a l'àmbit laboral.** Crear mercats laborals inclusius fomentant llocs de treball que potenciïn les transferències de coneixement intergeneracional.
- **Assegurar una vida sana que promogui el benestar per a totes les edats.** Protegir el dret a viure i envellir amb dignitat a través del sistema de salut i serveis socials centrat en la persona i a través d'un model d'atenció de llarga durada amb accés universal. Prioritzar la lluita contra la soledat no volguda i l'aïllament social.
- **Garantir l'accés de les persones grans als béns i serveis de la societat digital.** Erradicar la bretxa digital i garantir el dret de qualsevol persona a participar amb igualtat d'oportunitats en totes les esferes de la vida en societat.
- **Empoderar les persones grans perquè puguin participar plenament en la vida social, cultural, política i democràtica.** Incloure persones grans en tots els processos de diàleg amb la societat civil —especialment, sobre transició ecosocial necessària per fer front a l'emergència climàtica— i en els processos de transmissió intergeneracional de coneixements, experiència, valors i cultura. Finançar, mitjançant els fons socials, les entitats que fomenten la participació de les persones grans com a voluntaris per dur a terme accions i activitats que potencien un envelliment socialment productiu.

vii. Persones amb discapacitat

Malgrat les dificultats dels darrers anys, cal continuar treballant per construir una societat inclusiva en la qual tots els ciutadans se sentin representats. Amb una mirada, en la qual la persona és l'eix, que ens permeti elaborar polítiques que defensin els drets de les persones amb discapacitat perquè puguin rebre el suport necessari per desenvolupar-se a la comunitat en igualtat de condicions que els altres.

Mentre els catalans continuem pagant impostos a l'Estat, necessitem que part d'aquests recursos retornin a Catalunya com a transferències, per a destinar-les a programes i iniciatives per a les persones amb discapacitat.

Per això, volem:

- Treballar per la inclusió laboral de les persones amb discapacitat.
- Incrementar els incentius per als treballadors amb discapacitat que s'estableixin com a treballadors autònoms.
- Impulsar una major contractació de persones amb discapacitat en el mercat de treball ordinari i garantir, com a requisit per accedir i participar en la contractació pública i per rebre qualsevol mena d'ajuda o subvenció pública, l'acreditació del compliment de les normes en favor de la integració dels treballadors amb discapacitat.
- Compatibilitzar el treball amb la percepció de pensions no contributives d'invalidesa.
- Afavorir el manteniment en el treball de les persones amb discapacitat sobrevinguda.
- Actualitzar les subvencions als centres especials de treball per compensar l'alça del salari mínim.
- Complir amb el finançament que s'estableix per a la llengua de signes catalana a la Llei estatal 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues.
  - Impulsar la figura de l'assistent personal com a eina necessària de vida independent.
  - Elaborar polítiques d'habitatge que fomentin la convivència a la comunitat d'aquelles persones que requereixen serveis de suport que facilitin la seva inclusió.

viii. Cooperació amb la iniciativa social del tercer sector i el voluntariat

El tercer sector social, que treballa en col·laboració amb el sector públic en activitats d'interès general, té un paper molt significatiu per incrementar la cohesió social, per lluitar contra la crisi i per apaivagar-ne els efectes més negatius. Cal donar el màxim suport a la seva tasca des de totes les administracions. Per això:

- Cal derogar la Llei 43/2015 del Tercer Sector d'Acció Social atès que vulnera competències de la Generalitat relatives al tercer sector i

discrimina les entitats que actuen només a Catalunya. Així mateix, derogar la Llei 45/2015 del voluntariat pel mateix motiu.

- El Govern de l'Estat ha de complir les sentències del Tribunal Constitucional i del Tribunal Suprem pel que fa a la transferència a la Generalitat de la gestió dels recursos destinats a finalitats d'interès social i mediambiental relatius al 0,7 % de l'IRPF. No té cap sentit que la part de l'impost sobre la renda, que els catalans determinem que es destini, específicament, a activitats d'interès social, no sigui gestionada per les entitats del tercer sector que operen a Catalunya.
- Defensem l'increment del percentatge d'IRPF destinat a finalitats d'interès social i mediambiental perquè passi del 0,7 % a l'1 %.
- Cal incorporar clàusules socials (contractes reservats i criteris de valoració que incorporin el benefici social) en els plecs públics de compres i contractacions. Cal primer fer ús dels fons públics per donar suport a aquelles empreses que, a més d'oferir un bé o un servei a un preu assumible, contribueixen més a la cohesió social i a la sostenibilitat mediambiental.
- Les entitats del tercer sector han de poder renunciar al règim d'exempció de l'IVA quan aquest les perjudica.
- Cal establir un marc jurídic que faciliti les activitats dels emprenedors socials i que reconegui la denominació de societat de responsabilitat limitada d'interès general, i establir ajuts per a finançar projectes d'innovació i emprenedoria social en les seves fases inicials.
- Mantenim el nostre compromís de reforçar els instruments de col·laboració privada en activitats d'interès social (mecenatge i RSE); també ens comprometem a donar-hi més transparència i publicitat i a aconseguir que aquesta col·laboració tingui un valor socialment reconegut.
- És imprescindible que el mecenatge i patrocini cultural i social quedi regulat en el marc dels incentius fiscals, potenciï les entitats beneficiàries i simplifiqui el règim jurídic.
- Les administracions han de donar valor i suport a la vessant de responsabilitat social empresarial a través de la fiscalitat, els ajuts i les subvencions. Aquesta responsabilitat social ha de ser analitzada des d'una perspectiva àmplia (preocupacions socials, mediambientals i ètiques; el respecte pels drets humans; les preocupacions dels consumidors...).

ix. Cooperació al desenvolupament

Catalunya sempre ha destacat per estar predisposada a incrementar la cooperació amb el desenvolupament.

- Reclamarem que la part proporcional de la despesa en cooperació sigui transferida a la Generalitat de Catalunya per tal de dur a terme una política de desenvolupament que es basi en les preferències polítiques dels catalans.
- Treballarem perquè Catalunya pugui participar directament en la cooperació delegada.
- Manifestem la nostra voluntat de recuperar l'objectiu de destinar el 0,7 % del PIB a polítiques de cooperació al desenvolupament.

x. Fluxos migratoris i acollida de refugiats

Europa, en els darrers anys, s'ha vist immersa en una crisi humanitària que ha provocat que algunes persones haguessin de marxar dels seus països perquè hi havia un conflicte armat, perquè les perseguien, perquè patien els efectes del canvi climàtic o, simplement, perquè buscaven un futur millor. El paper de l'Estat, en aquesta situació, ha sigut lamentable, poc efectiu i poc respectuós amb els drets humans. Les traves i la falta de resposta del Govern de l'Estat xoquen amb la voluntat de la Generalitat de Catalunya i d'altres administracions amb una actitud més oberta a acollir persones.

Des de Catalunya, volem tenir un paper actiu envers les persones que es veuen obligades a abandonar els seus països a la recerca d'un futur millor, desenvolupant mesures que facin plenament vigent la nostra solidaritat internacional.

A Catalunya, volem donar resposta a la situació a la qual s'enfronten tant els migrants econòmics com els demandants de protecció internacional. Per això, les prioritats i mesures que promourem són:

- Treballar per articular vies legals i segures de migració regular i mobilitat. Buscar vies de solució a les persones que es troben al territori sense tenir la situació administrativa resolta.
- Que Catalunya pugui decidir amb relació als fluxos migratoris.

- L'eliminació de les devolucions en calent derogant la disposició addicional desena de la Llei orgànica 4/2000 sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.
- Garantir el ple respecte als drets humans de les persones demandants de protecció internacional d'acord amb la Convenció de Ginebra de 1951.
- Reclamar la interlocució directa entre el Govern de Catalunya i la Comissió Europea per tal de poder complir amb els objectius europeus d'acollida de refugiats sense interferència del Govern espanyol.
- Treballar per impulsar polítiques en origen i una estratègia europea per donar resposta al repte dels menors no acompanyats i de les víctimes de les xarxes del tràfic de persones.
- Abordar un canvi d'orientació en les polítiques d'asil i d'atenció als refugiats per articular polítiques d'obertura i acollida.
- Continuar insistint en l'adopció del Reglament de desenvolupament de la Llei 12/2009 de dret d'asil i protecció subsidiària a fi que desplegui els mecanismes per garantir els drets adquirits per la legislació europea.
- El compliment del dret del mar que obliga a auxiliar embarcacions i a desembarcar en el port segur més proper.

xi. Salut

Una Catalunya independent i amb capacitat de decidir i d'avaluar les diferents necessitats dels seus ciutadans ha de contemplar la salut des del concepte clàssic de l'OMS, que no la considera, exclusivament, com l'absència de malaltia, sinó que l'entén des d'una visió holística, global, generosa i solidària del benestar.

A més, a Junts, tenim com a principi bàsic i irrenunciable l'accés universal a la salut, i posem atenció especial als més vulnerables; perquè les desigualtats socials, les de gènere i els factors ambientals condicionen la salut i el benestar. El primer repte, per tant, és reduir aquestes desigualtats tenint en compte els diferents determinants socials.

Partint d'aquesta premissa i del fet que Catalunya té competències en salut, cal no oblidar, però, que depenem, en gran mesura, de moltes decisions que es prenen a Madrid.

La sanitat catalana, que mou un pressupost superior als 12.000 milions d'euros anuals, pateix d'un infrafinançament crònic. Estudis de diferents experts així ho

constaten, i tots coincideixen en una xifra: es necessiten 5.000 milions d'euros més per poder fer front a les necessitats reals.

Hem de tenir en compte que els països amb un sistema nacional de salut similar al nostre hi destinen entre un 8 % i un 9 % del seu PIB, però com Catalunya no disposa dels recursos que genera a causa del dèficit fiscal, no podem arribar a aquest percentatge i hi destinem només un 5,5 % del nostre PIB, que és el màxim que podem destinar-hi. Disposant dels nostres recursos, fins i tot, podríem superar la xifra de 5.000 milions addicionals.

Hem de reclamar el que és just pels ciutadans de Catalunya per tal d'assegurar, entre altres coses, la qualitat i la sostenibilitat del nostre sistema de salut. I això passa per reivindicar un finançament just que ens permeti disposar dels recursos que generem.

La sanitat catalana és un model que cal reforçar i millorar però que, en essència, té èxit i, per tant, s'ha de defensar. I, el més important, compta amb el suport de la societat civil que el va crear. La varietat de proveïdors i la competitivitat milloren els serveis.

Respecte als professionals de la salut, el propi Ministeri de Sanitat estima que, el 2027, Espanya haurà de fer front a un dèficit de 9.000 metges. El col·lectiu s'ha envellit però, sobretot, els diferents governs espanyols no han estat previsors.

A Catalunya, reclamem més places MIR i fer més atractives i prestigioses les especialitats amb més demanda, com la de metge de família; però per això no tenim competències i els qui les exerceixen ens discriminen. Un exemple: els universitaris que volen fer medicina ho tenen pitjor a Catalunya perquè no hi ha prou places universitàries i això fa que la nota de tall sigui més alta. Ampliar les places resoldria la situació.

Per tot el que s'ha dit anteriorment, els objectius de Junts a Madrid són:

- Garantir l'accés universal a un servei sanitari de qualitat i eficaç.
- Reclamar més recursos per a la sanitat catalana davant la situació d'infr finançament crònic que aquesta pateix i tenint en compte el dèficit fiscal que hi ha amb l'Estat.
- Reclamar la transferència, a la Generalitat, d'aquells immobles destinats a hospitals, ambulatoris o serveis socials, com ara els Hospitals de la Vall d'Hebron i de Bellvitge a Barcelona o l'Hospital Josep Trueta a Girona, que des del traspàs de competències en matèria sanitària són gestionats

per la Generalitat, amb inversions i manteniment a càrrec de la Generalitat, però que són patrimoni de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

- Poder ampliar el nombre de places MIR per poder abastir de metges especialitzats el sistema públic de salut a Catalunya.
- Reformar la Llei d'ordenació de les professions sanitàries (LOPS), que després de vint anys ha quedat obsoleta. Cal revisar les competències professionals (quan es va fer hi havia llicenciats i diplomats, i ara tots són graduats) i cal introduir-hi noves professions (bioenginyers, bioinformàtics, etc.).
- Reactivar les iniciatives legislatives destinades a reclamar més prestacions pels malalts d'ELA i altres malalties amb un alt grau de dependència, aportant més recursos des dels ministeris de Sanitat i de Drets Socials i aconseguint que se'ls consideri, en els casos de necessitat de respiradors o aparells de gran consum energètic, consumidors vulnerables d'electricitat.
- Mantenir la lluita per aconseguir que l'Estat retalli els terminis d'incorporació dels medicaments ja aprovats per la UE al sistema públic de salut, especialment en els casos de persones que pateixen un càncer metastàtic que pot reduir dràsticament la seva expectativa de vida.

xii. Igualtat

Igualtat de gènere i lluita contra la violència masclista

El dret fonamental de la igualtat de dones i homes constitueix un valor cabdal per a la democràcia i és una necessitat essencial en una societat democràtica moderna que vol erradicar el sistema patriarcal androcèntric i sexista.

La violència masclista, violència que pateixen les dones pel sol fet de ser-ho, és una xacra de la nostra societat, és l'expressió més extrema de la desigualtat entre dones i homes. És per això que la sensibilització, l'atenció i la prevenció de la violència masclista ha de ser prioritària. El pacte d'estat contra la violència masclista no és suficient per erradicar-la.

El fet que les dones assumeixin més càrregues de cures al llarg de la seva vida; tinguin feines més precàries i menys reconegudes; siguin majoritàries en les

jornades parcials, i cobrin menys que els homes per fer la mateixa feina o per feines d'igual valor són, entre d'altres, alguns dels factors que expliquen la feminització de la pobresa. Bretxa salarial, sostre de vidre, terra enganxós són desigualtats que s'han d'erradicar per aconseguir una societat més justa.

Un indicador de corresponsabilitat són les excedències de la feina per cura de filles i fills i per cura de familiars dependents. A Catalunya, durant el 2021, el 92,14 % de les excedències per cura de filles i fills i el 78,3 % d'excedències per cura de familiars dependents van ser demanades per dones. L'any 2021, segons l'Enquesta de salut de Catalunya, en dies feiners, les dones dediquen de mitjana quasi dues hores diàries a les activitats domèstiques i els homes, una hora. Els estereotips de gènere són encara doncs ben vigents.

Tenint en compte, també, que Catalunya té competència exclusiva en matèria d'igualtat i una normativa pròpia i pionera en aquest àmbit, proposem:

- Impulsar polítiques de sensibilització i prevenció de violència masclista que incloguin un acompanyament a la víctima en tot el procés i una formació específica per als operadors jurídics i la resta de professionals per tal d'evitar la revictimització.
- Incloure en la legislació processal que, en casos de violència masclista, la declaració de les dones i la dels menors sigui prova preconstituïda.
- Impulsar la creació d'un consell assessor en polítiques feministes i d'igualtat de gènere del Govern espanyol, per tal de realitzar una coproducció de polítiques públiques en matèria d'igualtat de gènere amb els moviments feministes de tot Espanya.
- Treballar per tal que el Govern de l'Estat impulsés un pla de formació perquè la igualtat de gènere impregni totes les polítiques públiques de manera transversal.
- Treballar perquè el Govern de l'Estat impulsés polítiques per aconseguir igualtat retributiva per a treballs del mateix valor, així com per la igualtat d'accés a l'ocupació a través d'una llei per fomentar la igualtat salarial i la transparència entre dones i homes.
- Impulsar una llei de corresponsabilitat i conciliació entre dones i homes amb mesures per les empreses per fomentar també la flexibilitat horària.
- Fomentar la regulació dels treballadors i treballadores de la llar perquè tinguin prestacions per atur i una regulació favorable.
- Elaborar un codi d'actuació en matèria de publicitat que tingui com a objectiu erradicar els continguts sexistes i la perpetuació d'estereotips

en el rol de la dona i de l'home, i determinar d'una manera concreta què s'entén per «contingut sexista» o per «estereotips de gènere».

- Implementar el dret i el deure de tenir cura per consanguinitat i que les reduccions de jornada laboral siguin un dret intransferible per a ambdós progenitors, que puguin gaudir cadascun i de manera no simultània.
- Implementar bonificacions del 50 % a les quotes de cotització a la Seguretat Social de les empreses amb treballadors que s'acullin a la guarda legal en benefici de la corresponsabilitat.
- Equiparar les famílies monoparentals a les famílies nombroses en l'àmbit de les bonificacions dintre de la Llei de famílies.
- Proposició de llei per a la protecció dels menors en l'accés a determinats continguts audiovisuals.

En els últims anys, s'ha detectat un augment del consum de continguts de caràcter pornogràfic per part de menors. Aquest fet es produeix per la generalització del consum de plataformes de distribució de continguts audiovisuals que facilita l'accés a determinats continguts.

Així mateix, el desenvolupament i la popularització de la intel·ligència artificial ha fomentat continguts anomenats *deep fake porno*. Aquesta nova modalitat de contingut comporta un doble risc: s'ofereix contingut irreal a l'espectador sense prèvia advertència i és una manera de violència cap a les dones i noies.

Per tot això proposem:

- a. Aprovar una llei que protegeixi els menors i que els limiti l'accés a continguts qualificats de pornogràfics.
- b. Habilitar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya com a autoritat independent en matèria audiovisual i competent per inspeccionar, regular i sancionar en aquest àmbit.

Igualtat amb el col·lectiu LGTBI i altres col·lectius discriminats

Atacs o accions discriminatòries contra el col·lectiu LGTBI o altres col·lectius demostren que encara hi ha molt camí per recórrer per garantir els drets de les persones. Són accions intolerables i les continuarem condemnant. Per aconseguir garantir els drets dels col·lectius LGTBI i altres col·lectius discriminats en tots els seus aspectes de la vida, des de la salut a l'educació, des del treball a l'oci, continuarem treballant:

- Pel reconeixement i defensa dels drets de les persones del col·lectiu LGBTI (lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals) en tots els àmbits.
- Pel compromís en la lluita contra l'homofòbia, la lesbofòbia, la bifòbia i la transfòbia, per avançar en la tolerància, convivència i el reconeixement de la diversitat d'orientació sexual i identitat de gènere. Així mateix, s'ha de valorar el reconeixement dels drets humans universals en el moment de prioritzar acords i convenis internacionals.
- Per la implementació de mesures de reconeixement i de reparació, a banda de les accions punitives que s'escaiguin.

xiii. Ensenyament

Defensem el model educatiu propi de Catalunya

Defensar el model educatiu català és defensar una voluntat col·lectiva de fer i d'entendre l'educació a Catalunya. Aquesta voluntat va quedar reflectida en la Llei d'educació de Catalunya, aprovada pel Parlament amb el consens d'un ampli suport parlamentari l'any 2009. En reiterades ocasions, la Unió Europea ha posat l'exemple de la immersió lingüística catalana com a model d'èxit en territoris amb més d'una llengua oficial i ha negat que el castellà estigui discriminat a les escoles catalanes. De la mateixa manera, cal destacar que els alumnes catalans obtenen resultats iguals o millors que els de la resta de l'Estat en les proves de llengua castellana. Es fa palès que és un model d'èxit que ha aconseguit una cohesionada comunitat educativa amb dues llengües. Els constants atacs dels quals és objecte el model català, tant des del Govern espanyol com des de determinats partits de l'oposició, estan lluny de buscar una millora en el sistema educatiu, busquen la desestabilització educativa i social.

Amb la LOMLOE, s'ha tornat a perdre l'oportunitat de blindar el model d'escola catalana definit a la LEC, amb el seu principal tret definidor que és la immersió lingüística, amb el català com a llengua vehicular i d'ús preferent.

Ens comprometem a defensar la immersió lingüística com a eina de cohesió social. L'escola catalana és plurilingüe i garanteix que els alumnes assoleixin el ple domini de la llengua catalana i castellana, un alt coneixement de la llengua anglesa, així com, en molts casos, d'una segona llengua estrangera. El nostre

model lingüístic fa possible tot això sense dividir la societat en comunitats lingüístiques diferenciades.

La Llei d'educació de Catalunya, una llei de consens, és la que determina el model educatiu català. La falta d'un desplegament total és degut a l'infrafinançament de l'Estat a Catalunya, que impedeix arribar, el pressupost destinat a educació, als nivells europeus, que es fixen en un 6 % del PIB.

El servei d'educació de Catalunya està format per centres de titularitat pública i concertats amb finalitat social. Les dues xarxes necessiten els mateixos recursos humans i materials per poder garantir la qualitat de l'ensenyament que el país necessita. És el Parlament de Catalunya qui regula i acorda la naturalesa dels concerts.

Sorprèn que la xarxa concertada continuï avui dia regulada per una llei del 1980 (la LODE, de la qual han estat derogats tots els preceptes referents als centres públics, però no els referents als concerts educatius), que cap govern de l'Estat s'ha atrevit a derogar-la completament per adaptar el sistema educatiu dels centres concertats a les necessitats del segle XXI.

- L'educació està sotmesa a una austeritat pressupostària que no concorda amb els objectius de millora de la formació que ens proposem com a societat. Cal incrementar els pressupostos públics destinats a educació amb una quàdruple finalitat:
  - Més recursos humans i materials per a l'escola pública.
  - Actualització dels mòduls de l'ensenyament concertat, i adequar-los als costos reals.
  - L'educació dels infants de zero a tres anys ha de tenir finançament públic estatal.
  - Cal universalitzar la gratuïtat de l'ensenyament postobligatori (16-18 anys) a tot el servei d'educació de Catalunya.

- Cal regular la carrera professional docent i el sistema d'ingrés a la professió docent mitjançant un període d'acreditació de pràctica docent (MIR docent) per accedir a la professió en centres públics i concertats.

Els reptes del sistema universitari i de recerca de Catalunya

El sistema universitari i de recerca de Catalunya constitueix la garantia de futur del nostre país, i proporciona la formació als nostres joves des de l'excel·lència acadèmica i a partir de l'atracció i la captació de talent d'arreu dels nostres centres. El sistema universitari català, a través del compromís i la dedicació de la comunitat educativa, ha aconseguit posicionar-se entre els millors de l'Estat espanyol, d'Europa i del món als principals rànquings internacionals. Tanmateix, encara avui, l'educació superior a Catalunya, que s'ha situat en el percentatge més alt de la història (el 31% de la població jove accedeix al sistema universitari), arrossega dèficits estructurals pels reiterats incompliments de l'Estat i la seva legislació recentralitzadora que, juntament amb la manca de recursos, atempta contra el bon funcionament dels nostres centres, dificulta la transmissió de coneixement i posa en risc el marc d'autonomia universitària que ens ha permès disposar, malgrat les dificultats, d'una educació superior de referència. A més, darrerament, la llengua catalana, en tant que llengua pròpia i vehicular del nostre país, es troba cada cop més amenaçada al sistema universitari i als centres de recerca.

Concebem el sistema universitari sobre els pilars de l'excel·lència i la qualitat, la igualtat d'oportunitats amb l'eliminació de barreres socioeconòmiques per no deixar ningú enrere, així com una interrelació constant i fluida amb el teixit econòmic, empresarial i d'innovació per tal d'intercanviar sinergies i preparar als joves del nostre país per construir la Catalunya del futur.

Un nou estat ens ha de permetre disposar de les eines i els recursos per fer-ho possible. Mentre no es materialitzi, ens proposem:

- Consolidar el sistema universitari i de centres de recerca, i assolir paràmetres comparables als dels països de l'Europa occidental (UE15), com a elements nuclears de l'estratègia catalana cap a una societat més basada en el coneixement.
- Protegir l'autonomia universitària i el model català de recerca, pilars que han permès situar el sistema català com a capdavanter a l'Estat.
- Exigir de nou al Govern de l'Estat el traspàs de la competència i els fons de les beques i ajuts a l'estudi per tal de revisar el conjunt del sistema de beques i ajuts de l'educació superior amb l'objectiu de potenciar l'accés

dels estudiants que es troben en una situació de vulnerabilitat mitjançant la implementació progressiva d'un sistema de beques salari. Hem de denunciar que l'Estat no ha complert cap de les sentències (incloent-hi les resolucions del TC) que l'instaven a fer efectiu el traspàs de les beques i els fons associats a Catalunya.

- Incrementar l'eficiència del sistema, optimitzar-ne la regulació i assignar els recursos públics suficients.

- Regulació més flexible:

- Cal reforçar l'autonomia de les universitats i centres de recerca (donant-los tota l'autonomia possible en els àmbits organitzatius, financers, de gestió de personal i acadèmica, etc.) permetent diferents models de governança d'acord amb la voluntat de cada institució.
- Molt especialment, cal permetre a les institucions acadèmiques una total autonomia en les polítiques de personal, que els permeti fomentar polítiques d'atracció i retenció de talent, estabilització, reducció de la precarització, etc. Això requereix, en primer lloc, exigir al Govern de l'Estat l'eliminació de la taxa de reposició, que impedeix el necessari relleu generacional a les universitats catalanes i els redueix l'autonomia.
- Superar, d'una vegada, el marc únic, funcional i rígid del sistema universitari i la discriminació de les figures contractuals que encara dificulten la participació del professorat permanent en el govern de les universitats.

- Més recursos:

- La inversió en universitats, avui, representa el 0,40 % del PIB, s'ha d'incrementar fins al 0,60 % del PIB en cinc anys, tenint en compte que països de dimensió mitjana semblant a Catalunya —Àustria, Dinamarca, Suècia, Finlàndia, Escòcia, Irlanda— hi destinen al voltant de l'1 % del PIB.
- Cal incrementar, també, el conjunt de la inversió en R+D respecte del PIB, arribant com a mínim a la mitjana europea, tal com s'indica a la darrera Reforma de la llei estatal de la ciència. Aquesta inversió ha d'estar basada en criteris competitiu, posant un especial èmfasi en mobilitzar la

inversió privada, àmbit en què Espanya està especialment lluny de la mitjana europea.

- És fonamental adequar la legislació fiscal en matèria d'IVA per evitar que les subvencions que reben els centres per fer recerca es considerin gravades amb IVA. Retornar el 100 % de l'IVA de la recerca com marca la normativa europea.
  - Increment de despesa estructural en grans infraestructures de recerca, principalment: ALBA-CELLS, Barcelona Supercomputing Center i el Centre Nacional d'Anàlisi Genòmica (CNAG), a través de la firma o renovació d'acords plurianuals de llarg abast.
  - Incrementar les aportacions de l'Estat en les següents institucions en les quals participa: Consorci CSIC-IRTA, Institut de Ciències Fotòniques, Parc Científic de Barcelona, Institut d'Investigació Biomèdica de Barcelona, Institut de Física d'Altes Energies (IFAE), Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC) i Fons d'Inversió Barcelona Graduate School of Economics (GSE).
  - Defensar que la declaració de l'IRPF permeti marcar amb una creueta la voluntat d'assignar una part dels impostos que paguem a activitats d'R+D.
-
- Reforçar la interrelació de les universitats i els centres de recerca (consorcis de recerca, parcs científics i tecnològics) amb les empreses per afavorir la transferència de coneixement d'aquestes institucions cap a l'activitat productiva i per atreure més recursos a les activitats de recerca i innovació.
  - Alinear les grans apostes en política científica a les prioritats europees, expressades en els programes marc de recerca actualment en vigor (Horizon Europe, Digital Europe, etc.). El context actual demana, més que mai, una elevada contribució a les principals polítiques europees en l'àmbit de l'R+D i reforçar les institucions catalanes que lideren grans projectes i consorcis europeus.
  - Incrementar la participació de la societat en ciència, seguint els principis de Ciència Oberta i Accés Obert.
  - Garantir l'ús de la llengua catalana al sistema universitari i de recerca de Catalunya.

xiv. Una administració pública al servei del ciutadà

ADMINISTRACIONS LOCALS

El catalanisme polític, històricament, ha defensat les institucions catalanes. Els darrers anys, concretament des de l'aprovació, per la majoria absoluta del PP, de la LRSAL el 2015 i sota el Govern del PSOE i Unidas Podemos que l'han succeït, la Generalitat de Catalunya i els municipis i ens locals catalans han vist amenaçada la seva potencialitat per servir la ciutadania catalana. Ara és el moment de recuperar plenament aquesta potencialitat i que la Generalitat de Catalunya i els ens locals esdevinguin actors principals i aliats i motor de creixement social, econòmic i representatiu del nostre país.

- **Competència plena de la Generalitat de Catalunya en matèria d'administracions locals.** Per aconseguir un marc favorable per desenvolupar les polítiques públiques de forma eficient i eficaç per donar resposta a les necessitats dels ciutadans i, també, per afavorir el bon funcionament de les institucions que constitueixen l'organització del Govern local de Catalunya, la Generalitat de Catalunya ha de recuperar la competència plena en matèria d'administracions locals. En correspondència, cal que l'Estat no interfereixi en el funcionament de les administracions catalanes i que respecti les competències d'autoorganització previstes a l'Estatut d'autonomia de Catalunya i a l'autonomia local.
- Cal oposar-nos, per tant, a aquelles lleis i decisions que impliquin la centralització de l'activitat administrativa, que afectin el ple funcionament i organització de les administracions catalanes o que limitin qualsevol forma de desenvolupament autonòmic, ja que són un fre per poder tenir unes administracions de qualitat.

En aquest sentit, es proposa:

- **Dotar de suficients recursos els ajuntaments**
Els ajuntaments són la peça bàsica en la gestió de l'estat del benestar de la ciutadania per la seva proximitat i agilitat en la resposta a les demandes

i necessitats socials. Per això, és necessari revisar i millorar el finançament local i dotar-lo dels recursos necessaris per poder fer efectiva una autonomia local real. Cal oferir també, als ajuntaments, els instruments i les eines de col·laboració i corresponsabilització amb les altres administracions (locals i Administració de la Generalitat) per tal de dimensionar correctament l'organització que presta els serveis i adaptar-se a les realitats territorials i a les demandes ciutadanes.

- **Derogar la Llei de reforma i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL)**

Cal derogar la Llei de reforma i sostenibilitat de l'Administració local (LRSAL), perquè ha estat dictada des del desconeixement de la realitat local, limita l'autonomia local i lamina les competències de la Generalitat en aquest àmbit. Es va fer d'esquena al món local i, per això, va ser recorreguda al Tribunal Constitucional per més de 850 municipis de Catalunya.

- **Recuperar, per a la Generalitat, els secretaris i interventors municipals.**

La Generalitat ha de recuperar la gestió dels funcionaris locals amb habilitació estatal. L'aprovació de la LRSAL va comportar la recentralització de la gestió del règim administratiu dels funcionaris locals amb habilitació estatal; els secretaris i interventors que, fins aquell moment, Catalunya havia realitzat amb èxit. Durant els anys en què la competència estigué en mans de la Generalitat, s'impulsà la creació de nous llocs, la seva classificació, l'oferta pública de treball, la selecció dels aspirants, la provisió dels llocs i les situacions administratives. Aquesta tasca es feu des de l'EAPC amb un resultat excel·lent per als ajuntaments de Catalunya, que per primera vegada pogueren accedir a secretaris i interventors gestionats eficientment des de l'Administració catalana. En la passada legislatura, Junts per Catalunya ha promogut diverses iniciatives per reformar la Llei de bases de règim local i tornar al règim anterior a la recentralització de la LRSAL. Caldrà reincidir en aquestes iniciatives. Es tracta d'una demanda perfectament assumible per l'Estat, que ja ha retornat aquestes competències al País Basc.

- **Personal funcionari.** Cal retornar, a la Generalitat de Catalunya, les eines necessàries per fer front a les necessitats dels ens locals amb relació al dèficit del personal funcionari de l'Administració local.
- **Llei d'estabilitat pressupostària.** S'ha de modificar la Llei d'estabilitat pressupostària per tal que els ajuntaments puguin tenir plena capacitat en l'exercici de les seves competències i, en especial, en el disseny i execució dels seus pressupostos i inversions.
- **Recuperació de la Cooperació Econòmica Local.** Plantejarem la recuperació de la Cooperació Econòmica Local de l'Estat, que va anar davallant progressivament des de l'any 2002 per passar a zero a partir de l'any 2012.
- **Compensació de les pèrdues fiscals.** En la revisió del finançament local, l'Estat ha de compensar als ajuntaments per les pèrdues fiscals que els ha suposat la modificació de l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana quan la transmissió no comporta plusvàlua.

GOVERN OBERT

La reforma de l'Administració ha de basar-se en la fórmula del govern obert (la unificació en una sola estratègia transversal de les polítiques de transparència, participació ciutadana i dades obertes), per a ser eficient i efectiva i donar resposta a les demandes de la ciutadania. El govern obert inclou la incorporació de la participació ciutadana i de la governança de dades, des de tots els seus punts de vista (big data, dades obertes, predicció, etc.), en els models de gestió de l'administració pública.

xv. Una Administració de justícia al servei del ciutadà.

L'Administració de justícia, que és una peça clau en tot estat de dret, necessita, a l'Estat espanyol, un canvi profund. Avui, la ciutadania percep la justícia com una administració partidista i allunyada de la imprescindible independència judicial. En aquest sentit, en els últims anys, diverses organitzacions i institucions internacionals, com el Consell d'Europa o la Comissió Europea,

també ho han posat de manifest, i han alertat l'Estat espanyol de la necessitat d'abordar reformes per garantir la independència judicial i la lluita contra la corrupció.

L'Administració de justícia també és percebuda com una organització burocràtica i extraordinàriament lenta i ineficient que, en definitiva, no compleix amb la finalitat que se li suposa, que no és altra que la resolució de conflictes. És un àmbit en el qual els últims anys hi ha hagut una enorme conflictivitat, amb vagues dels diferents cossos funcionaris del personal judicial que han estat motivades per la falta d'inversió de l'Estat. Finalment, cal recordar que la convocatòria anticipada d'eleccions ha impedit l'aprovació de les lleis d'eficiència en l'àmbit de la justícia que s'estaven tramitant a les Corts Generals. Aquestes lleis, en alguns aspectes, introduïen novetats apreciables, però, en d'altres, eren regressives, centralistes, corporativistes i, en definitiva, contràries a l'objectiu pretès d'assolir l'eficiència en el funcionament de l'Administració de justícia. En alguns casos, per exemple, en la pretensió de suprimir els jutjats de pau, laminaven les competències estatutàries de la Generalitat de Catalunya.

És evident que, en un futur estat català, la independència, la imparcialitat i la despolitització de la justícia i de les seves institucions serà una prioritat, així com assolir una justícia justa i eficient que estigui al servei de les persones i que tingui l'objectiu de resoldre els conflictes que es generen a la societat. Fins llavors, cal vetllar per les següents qüestions:

1. EL FINANÇAMENT DE LA JUSTÍCIA

- **Import de les taxes judicials de l'Estat recaptades a Catalunya i vinculades a la justícia gratuïta.** En compliment del que estableix la Llei 10/2012, relativa a les taxes a l'àmbit de l'Administració de justícia, la recaptació íntegra de l'Estat a Catalunya en concepte de taxes judicials s'ha de transferir a la Generalitat per tal que aquesta pugui destinar-la a l'assistència jurídica gratuïta. També cal que s'executi el retorn de les taxes percebudes indegudament.

Resoldre la qüestió de les taxes judicials és peremptori per garantir el dret dels ciutadans a una justícia gratuïta digna i de qualitat i, en concret, permetria augmentar les retribucions del torn d'ofici, incloure-hi més

actuacions (entre d'altres, implementar un torn d'ofici a l'àmbit penitenciari per a assessorar els interns) i atendre les necessitats de gestió dels col·legis de l'advocacia catalana.

- **Revisió dels mòduls de pagament de la creació de nous jutjats.** Els mòduls d'acord amb els quals es calcula la transferència que el fons de l'Estat ha de fer per a la despesa dels nous jutjats no s'actualitzen des de l'any 1996, que va ser quan es van traspasar les competències en matèria de justícia a la Generalitat. Cal actualitzar els mòduls i incloure nous mòduls per a les TIC i per a les despeses en recursos humans. Cal també ampliar els mitjans per adequar-los al cost efectiu dels òrgans judicials d'ençà de l'acord de traspàs de 1996. Amb aquestes mesures, la Generalitat no haurà d'assumir unes despeses que no li pertocuen i que corresponen a l'Estat.
- **Participació en la gestió dels comptes de dipòsits i consignacions judicials i en els seus rendiments.** L'actual sistema de gestió dels comptes, en mans exclusives de l'Estat, va en detriment de les competències de la Generalitat en matèria d'Administració de justícia, ja que la gestió dels mitjans materials d'aquest servei hauria també de comportar, a més de l'exercici de la despesa, la percepció dels ingressos corresponents a la gestió.

2. EL CATALÀ A LA JUSTÍCIA

- **Obligació dels jutges i fiscals de conèixer el català.** Els drets lingüístics dels catalanoparlants han d'estar garantits en les seves relacions amb l'Administració de justícia. En aquest sentit, cal donar compliment a les repetides resolucions del Comitè de Ministres del Consell d'Europa sobre l'aplicació per part del Regne d'Espanya de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries i, d'acord amb el que literalment estableixen aquestes resolucions, modificar l'article 231 de la Llei orgànica del Poder Judicial de forma que se substitueixi la regulació actual per una altra que prevegi expressament que els procediments judicials hauran de passar a realitzar-se en la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma quan així una de les parts ho sol·liciti. Aquesta modificació inclourà el deure de jutges i personal de l'Administració de justícia d'acreditar una competència lingüística suficient en les llengües

oficials dels territoris on desenvolupin la seva activitat. D'aquesta manera, es donarà compliment a allò que estableix l'article 102 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

- **BOE en català.** La publicació del Butlletí Oficial de l'Estat en les llengües oficials es decidí deixar de fer, unilateralment, el maig de l'any 2021. Cal que el Govern espanyol torni a publicar, amb cost íntegre a càrrec de l'Estat, el BOE en català, eusquera i gallec.

3. LA DEFENSA DE LES COMPETÈNCIES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA EN MATÈRIA DE JUSTÍCIA, COMPLIMENT DE L'ESTATUT

L'Estatut d'autonomia de Catalunya vigent és una norma que no ha estat aprovada pel Parlament de Catalunya, ni pel Congrés, ni pel Senat, ni tampoc ha estat avalat en referèndum pels ciutadans de Catalunya. La seva redacció actual és el resultat de la indeguda intromissió (Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional) d'un Tribunal Constitucional polititzat i, per tant, mancat de tota legitimitat. No obstant això, és una norma que, malgrat el seu origen i les seves enormes mancances, ve a reconèixer una sèrie de competències que s'han de defensar.

- **Jutjats de pau.** Els jutjats de pau no es toquen. Junts per Catalunya s'ha quedat sola en la defensa dels jutjats de pau davant la voluntat de l'Estat de suprimir-los, tal com estava previst a les lleis d'eficiència a l'àmbit de la justícia i a la connivència de l'actual Govern de la Generalitat de Catalunya. A Catalunya, els jutges de pau són un instrument de justícia de proximitat molt arrelat al país i han demostrat, al llarg de la història, la seva funció de servei públic i la seva utilitat i eficàcia en la resolució dels conflictes. Però no només això, els jutjats de pau són, per sobre de tot, òrgans que pertanyen al Poder Judicial i als quals els correspon exercir funcions judicials (l'anomenada justícia de proximitat). L'existència i funcions dels jutjats de pau està recollida a l'article 108 de l'Estatut de Catalunya. Junts per Catalunya vetllarà per preservar aquesta competència i estendre la justícia de proximitat arreu del territori català.
- **Creació del Consell de Justícia de Catalunya.** D'acord amb els articles que van del 97 al 100 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i malgrat la

limitació establerta a la Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional, cal desenvolupar les previsions estatutàries i donar lloc a la creació del Consell de Justícia de Catalunya.

- **Ampliació de competències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.** D'acord amb les previsions de l'article 95 de l'EAC, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'ha d'establir com la darrera instància jurisdiccional a Catalunya en tots els ordres jurisdiccionals.
- **Traspàs integral del personal i mitjans de l'Administració de justícia.** D'acord amb els articles 103 i 104 de l'Estatut, correspon el traspàs complet de tot el personal i mitjans vinculats a l'Administració de justícia, incloses les funcions, els serveis i els mitjans del departament de Barcelona de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses, del cos de metges forenses de Catalunya i del cos de lletrats de l'Administració de justícia; amb la corresponent supressió del caràcter estatal del cos.
- **Oficines d'Atenció a la Víctima.** Cal adoptar les mesures necessàries per posar fi a la invasió de competències en les Oficines d'Atenció a la Víctima atribuïdes al Departament de Justícia, especialment, en matèria de terrorisme i violència sexual.

4. JUSTÍCIA EFICIENT I ÀGIL AL SERVEI DE LA CIUTADANIA I RESPECTUOSA AMB ELS DRETS DELS PROFESSIONALS

- **Model de codecisió en la política de demarcació i planta judicial.** La codecisió és el model més adequat al repartiment real de càrregues i responsabilitats entre l'Estat i la Generalitat amb relació a la constitució de jutjats i tribunals i a la delimitació del seu àmbit territorial de competències. Introduir la codecisió en aquest àmbit requerirà la modificació de la LOPJ i de la Llei de demarcació i planta judicial.
- **Facilitar la tasca dels procuradors com a col·laboradors i cooperadors de l'Administració de justícia.** Cal facilitar els actes de comunicació i execució i l'accés al Punt Neutre Judicial als professionals de la procura,

ja que la seva col·laboració i cooperació amb la justícia suposa una major eficiència en el servei.

- **Registre Civil.** Executar el traspàs de les funcions i mitjans personals del Registre Civil i el traspàs de l'edifici del Registre Civil de Barcelona (Palau de Medinaceli).
- **Tribunal de Comptes.** Requerir que el Govern incorpori a l'informe del Ministeri de Justícia sobre l'activitat judicial a l'Estat espanyol que, anualment, tramet al grup GRECO, les dades sobre l'activitat judicial del Tribunal de Comptes. D'aquesta manera, les institucions europees podran tenir coneixement de l'existència d'un òrgan que exerceix una activitat plenament judicial sense formar part del Poder Judicial, sense ni tan sols estar format per juristes i, el que és més greu, sense possibilitat de recurs substantiu davant un veritable òrgan judicial, en clara vulneració de l'article 6 del Conveni Europeu de Drets Humans en la seva vessant d'accés a una jurisdicció independent.
- **Mútues d'advocats i procuradors.** Instar modificacions legislatives que permetin equiparar, als mutualistes alternatius al RETA, un import mínim equiparable a les del règim públic. Permetre que les pensions de jubilació, a les quals no es garanteixi un import mínim equiparable als que estan reconeguts pel règim públic de Seguretat Social, es pugui sol·licitar el seu complement.
- **Respecte pel model col·legial català.** Amb relació als col·legis professionals, cal promoure les funcions que ja realitzen i que són garantia de la qualitat del servei, de formació i d'actualització dels seus col·legiats, i que vetllen per la deontologia del col·lectiu. La seva tasca reverteix en més i millors garanties en el ciutadà. Ens oposem a qualsevol intent d'harmonització de la legislació de serveis i col·legis professionals que no garanteixi les actuals funcions col·legials a Catalunya i defensarem les competències de Catalunya en aquest àmbit.
- **Funcionaris de presons i personal laboral de presons.** Cal promoure les modificacions legislatives necessàries per reconèixer al col·lectiu dels funcionaris de presons catalans la condició d'agents de l'autoritat. Cal també millorar les seves condicions laborals, així com les del personal laboral que treballa a l'àmbit de les presons catalanes.

5. PROPOSTES DE MILLORA EN ELS ÀMBITS PROCESSAL I PENAL

- **La multireincidència.** Cal modificar el Codi Penal per combatre la reincidència en els furts per fer front al clima d'inseguretat ciutadana que genera l'activitat delictiva d'unes poques persones que, malgrat la seva reincidència, són detingudes i alliberades reiteradament pels cossos de seguretat.
- **Ocupacions il·legals d'habitatges.** Cal agilitzar la resposta dels poders públics davant del fenomen de l'ocupació il·legal mitjançant la introducció. En primer lloc, es proposen mesures de tipus processal com el desallotjament cautelar en 48 hores en els supòsits d'ocupacions que pertorbin la convivència o que tinguin caràcter delinqüencial i en les quals els ocupants no acreditin el títol de possessió corresponent. En tot cas, s'atendran les situacions de vulnerabilitat. En segon lloc, es proposa modificar la legislació de règim local per permetre que els municipis puguin actuar quan no ho facin els propietaris.
Aquestes reformes, que són complementàries de les aprovades pel Parlament de Catalunya, estan consensuades amb actors socials com col·legis d'advocats i responen a una demanda de la societat i dels municipis (molt especialment, els de l'Arc Metropolità). La seva aprovació, durant la passada legislatura, es va veure impossibilitada per la dissolució de les cambres.
- **Presos amb problemes psiquiàtrics.** Cal reformar el tractament legislatiu i reglamentari penitenciari dels presos amb problemes psiquiàtrics, de forma que la normativa penitenciària tingui en compte el seu estat de salut psiquiàtric.
- **Presó permanent revisable.** La presó permanent revisable és un substitut de la cadena perpètua i vulnera els principis de reinserció que ha de tenir qualsevol mesura penitenciària.
- **Secret de les actuacions judicials.** Cal impulsar les reformes per preservar el secret de les actuacions judicials per tal d'afavorir el dret de tot encausat a un judici amb totes les garanties. Preservar el dret a la

informació dels mitjans de comunicació mitjançant un sistema de comunicació emès per la mateixa Administració de justícia, evitant processos paral·lels mediàtics i filtracions que perjudiquen el correcte funcionament dels processos.

6. ÀMBIT DEL DRET, LES ENTITATS JURÍDIQUES I LA MEDIACIÓ

- **Registre d'entitats religioses.** Transferència de les competències relatives al registre d'entitats religioses que acompleixen llur activitat a Catalunya i establiment d'un mecanisme de mutu reconeixement.
- **Mediació i sistemes alternatius de resolució de conflictes (ADR).** Promoure els canvis legislatius per al reconeixement de la mediació i els ADR en la solució judicial dels conflictes, així com que els acords de mediació i els ADR puguin ser homologats judicialment si les parts ho demanen. En aquest sentit, cal també establir per llei el reconeixement d'honoraris equivalents pels advocats i procuradors (especialment, en torn d'ofici) quan intervenen en aquests tipus de procediments, i que els casos resolts per mediació i ADR rebin la mateixa retribució que els casos judicialitzats. El reconeixement d'aquests honoraris és una solució justa i necessària per a incentivar l'opció de la mediació i els ADR entre els professionals del dret.

7. MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

- **Cessió de Via Laietana.** La memòria democràtica de Catalunya passa per la cessió, a la Generalitat de Catalunya, de l'edifici de la comissaria de la Policia Nacional de Via Laietana (Barcelona) per ubicar-hi la seu del Memorial Democràtic amb les funcions de museu-centre memorial, documental i arxivístic de la repressió franquista a Catalunya.

8. ALTRES

SECRETARIS I INTERVENTORS

- Junts per Catalunya ha presentat diverses iniciatives per retornar la gestió dels funcionaris locals amb habilitació estatal, dels secretaris i dels interventors a Catalunya. Catalunya ho va gestionar amb èxit fins al 2013, que va ser quan la LRSAL ho va recentralitzar. La nostra iniciativa suposa canviar la Llei de bases de règim local perquè la creació dels llocs, la seva classificació, la seva supressió, l'oferta pública d'ocupació, la selecció, la provisió i les situacions administratives siguin competència de la Generalitat. És el mateix que el PNB va aconseguir en els pressupostos de l'any passat amb l'argument peregrí dels furs. Hem treballat estretament amb els secretaris i interventors catalans la proposta.

xvi. Seguretat i defensa

Una de les essències de l'estat del benestar és la seguretat. Sense seguretat no hi ha llibertat. La seguretat ha de ser efectiva, preventiva, no invasiva i eficaç. Les polítiques de seguretat i defensa s'han de basar en principis i valors democràtics com la transparència i la col·laboració amb les altres institucions que tenen competència en seguretat.

És necessari, en aquest sentit, que el nostre país conformi les estructures d'estat necessàries, basteixi el Sistema de Seguretat Nacional de Catalunya, que està compost per la Policia de Catalunya, la Seguretat Civil i la Defensa.

Davant els reptes globals i locals, necessitem una resposta coordinada de la policia catalana amb les altres forces de seguretat de l'Estat i internacionals, especialment en la gestió de riscos, emergències i crisis a tots els nivells, si bé prioritant el respecte, en tot moment, als drets fonamentals.

S'han de tenir presents les greus problemàtiques a les quals ens enfrontem com a país en l'àmbit de la seguretat, incloent-hi els riscos emergents, com per exemple, els ciberriscos o els reptes derivats del canvi climàtic, amb incidents que cada cop són més imprevisibles i més greus, i la desigual distribució del nostre país, en el qual el 20 % del territori concentra el 80 % de la població.

És necessària la cooperació i la col·laboració per afrontar, amb plenes garanties, els reptes de seguretat, els reptes que plantegen les noves formes de criminalitat o l'amenaça de caràcter terrorista, i per implantar estratègies de

prevenció, investigació i reacció. L'actualització de les lleis de policia i d'emergències s'haurà de fer per permetre un treball integral de les emergències i coordinat amb altres actors de la seguretat, també de les empreses i col·lectius professionals i ciutadans.

Entenem la seguretat com un servei que garanteix el benestar de les persones, els drets dels ciutadans i la democràcia de les seves institucions; i considerem important el reconeixement del cos dels Mossos d'Esquadra i dels Bombers, l'impuls dels cossos operatius i la coordinació amb els cossos estatals i internacionals.

Àrea de Policia i Seguretat Ciutadana

Amb els governs del PP, sota la bandera d'una pretesa seguretat, a l'Estat espanyol s'ha aprovat vulnerar els drets fonamentals i s'han limitat les capacitats de Catalunya en matèria de seguretat. I els governs del PSOE ho han mantingut i continuat.

- Hi ha una llei de seguretat ciutadana, l'anomenada Llei mordassa, que permet que en territori català es disparin bales de goma, que dona cobertura a l'ús fraudulent d'aplicatius com Pegasus o que vulnera drets fonamentals, com en els casos de les devolucions d'immigrants en calent o la prohibició de determinats drets de reunió i manifestació. El PSOE es va comprometre a derogar-la, però no ho ha fet. En el futur immediat, cal fer-ho.
- Hi ha l'Estratègia de Seguretat Nacional espanyola que no respecta les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de seguretat pública. No és admissible. Hi ha unes competències que l'Estat hauria d'haver traspassat a la Generalitat i que no ho ha fet. Per exemple, sobre l'ordenació i regulació de la seguretat privada, les quals s'haurien d'orientar cap a una integració en el sistema de seguretat pública de Catalunya sobre la base d'una major complementarietat.
- Cal obligar el Govern espanyol a complir els compromisos econòmics en matèria de seguretat. És necessari disposar de més efectius amb més recursos i millor formació per garantir la seguretat de Catalunya. És per això que, entre altres coses, continuarem reclamant, a l'Estat, els 800 milions d'euros per al finançament dels Mossos d'Esquadra, acordats per la Junta de Seguretat, però no pagats.

- És per això que cal treballar per tal que el cos de Mossos d'Esquadra esdevingui de forma efectiva la policia integral de Catalunya. Vetllarem perquè la Guàrdia Civil i la Policia Nacional deixin d'exercir a Catalunya les competències que ara exerceixen, que seran assumides pels cossos de seguretat catalans.

Actuacions

- Derogar la prohibició estatal de mancomunar el servei de Policia Local.
- Que l'Estat traspassi la titularitat de l'edifici de la Prefectura Superior de Policia de Catalunya de Via Laietana a la Generalitat de Catalunya.
- Assumir, per part del cos de Mossos d'Esquadra, les competències en control d'armes i explosius.
- Aconseguir els acords necessaris perquè els Mossos puguin realitzar les seves competències en l'àmbit internacional.
- Malgrat estar en una alerta de 4 sobre 5 amb relació a la possibilitat de patir un atac terrorista, des de l'Estat, durant molt de temps, s'ha limitat l'accés dels Mossos d'Esquadra a les bases de dades internacionals.
- Els Mossos són la policia integral de Catalunya i, per tant, han de poder tenir ple accés a les bases de dades policials internacionals; per això, s'han d'incloure dins les Bases Policials Internacionals, fent-los partícips com a membres de ple dret en tots els organismes internacionals, per tal de poder fer front a totes les amenaces com a policia integral de Catalunya.
- En relació amb el bioterrorisme, cal articular una estratègia ambiciosa que incorpori la revisió i l'actualització de l'inventari de medicaments, equips i vacunes disponibles en el marc de la política antiterrorista.
- El cos de **Mossos D'esquadra** i els **Agents Rurals** han d'exercir de forma exclusiva les competències en l'entorn natural. És per això que cal que, també, s'assumeixin les competències sobre salvament marítim que, actualment, exerceixen el SEPRONA i el Servei Marítim.

Trànsit i seguretat viària

- La Generalitat fa molts anys que és responsable de la gestió del trànsit i la seguretat viària, tanmateix, l'Estat s'ha reservat funcions que sens dubte també ha de gestionar la Generalitat, és el cas del control de la matriculació; de l'expedició de permisos o llicències de circulació; de la capacitat per autoritzar transferències, duplicats i baixes de vehicles; de la competència per poder fixar la velocitat a totes les carreteres, i de la gestió sobre la pèrdua i l'administració i la devolució de punts del carnet

de conduir o sobre el traspàs del registre de vehicles de la inspecció tècnica de vehicles.

- Els continuats problemes que s'han produït en els darrers anys amb relació a l'ajornament d'exàmens per a l'obtenció del carnet de conduir és un exemple ben evident del mal funcionament de l'Administració territorial de l'Estat a Catalunya.
- En seguretat viària, ens cal una normativa específica relativa a l'ús dels nous vehicles de mobilitat personal (VMP) a la via pública, que sigui la base jurídica de referència per les noves modalitats de mobilitat personal i que estableixi quins d'aquests vehicles han de disposar d'una assegurança obligatòria enfront de tercers.

Emergències, protecció civil i resiliència

Cal tenir un país organitzat davant la incertesa. Catalunya ha d'estar preparada per gestionar les emergències i hi ha de disposar les estructures perquè estiguin preparades per respondre davant de qualsevol problemàtica. A més, cal potenciar el paper del voluntariat d'emergència.

- Creació d'una nova llei, o modificació de l'actual, que blindi les competències en protecció civil i que permeti desenvolupar un sistema de protecció civil propi.
- Desenvolupar les organitzacions locals de defensa civil, en les quals s'integraran els ADF i les associacions locals de protecció civil en l'àmbit nacional.
- Blindar el model dual de bombers que disposa Catalunya davant d'ingerències i intents centralitzadors per part del Govern espanyol.
- Incorporar i desenvolupar la resiliència en el model de protecció civil i emergències del país.
- Tornar a situar el Servei Meteorològic de Catalunya com a institut de referència pel que fa a la presa de decisions davant de situacions de risc meteorològic o d'activació de plans d'emergència, i fer que aquest depengui de la Generalitat de Catalunya i no de l'AEMET.

Ciberseguretat

- És necessari que, en l'àmbit de la ciberseguretat, l'Administració estigui al dia en la gestió de la seva ciberseguretat, i compleixi amb els requisits

d'aplicació. Per això és necessari que Catalunya disposi de les competències necessàries per desenvolupar la ciberseguretat.

- Les competències són concurrents entre diferents administracions en funció de si hi ha delicte (Policia Nacional, Guàrdia Civil i Mossos d'Esquadra) o no (INCIBE, CCN-CERT, Agència de Ciberseguretat de Catalunya).
- Cal reforçar el marc de Ciberseguretat català, tant en l'àmbit de competències com de recursos.

Defensa

- Cal una triple actuació que ha d'incloure, necessàriament, l'impuls d'una més alta interrelació amb els exèrcits dels països membres de la UE, amb l'objectiu d'enfortir la política comuna de seguretat i defensa i d'avançar cap a la consolidació d'un exèrcit europeu.
- Revisar, en profunditat, el model de defensa i els seus programes especials d'armament. El Ministeri de Defensa, com tots els ministeris, ha de complir la Llei general pressupostària i les lleis que regulen a Europa l'estabilitat pressupostària.
- No és admissible que, a Espanya, el Ministeri de defensa acordi i decideixi els seus programes armamentistes amb opacitat, a banda de la legislació vigent i assumint compromisos de gran magnitud pressupostària a molt llarg termini, i a banda de la normalitat pressupostària.
- El compromís de no exportació de material de defensa, d'altres materials o productes i tecnologies de doble ús a països on es violen els drets humans i es comet o facilita una violació greu del dret internacional, tal com hem denunciat en la darrera legislatura amb el cas de les exportacions a Aràbia Saudita.

Adicionalment promourem:

- El traspàs urgent dels equipaments de la caserna del Bruc a l'Ajuntament de Barcelona i a la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu de destinar-los a la universitat, a habitatge social o a altres equipaments cívics, socials i de recerca que la ciutat necessita. No té cap sentit que, en ple segle XXI, hi hagi un gran equipament de defensa enmig de la ciutat de Barcelona que allotgi unitats d'infanteria i un arxiu de la Regió Militar Pirinenca, que podrien situar-se en molts altres indrets, i aquests

equipaments podrien tenir usos molt més prioritaris per a la ciutat i el país.

xvii. Esport

Catalunya és una potència esportiva que, si fos un estat independent, podria excel·lir en alguns esports i competir a un bon nivell en altres. Dins de l'Estat espanyol ha estat, històricament, la comunitat amb més llicències en l'esport federat i amb més practicants en l'esport recreatiu (més orientat a l'activitat física i al lleure). L'esport representa més del 2 % del PIB català. Per tant, és una activitat d'èxit en l'àmbit social i econòmic, que afavoreix la integració i la solidaritat, que manté en forma als ciutadans i que genera riquesa.

Des de l'esport de base fins al de competició i al d'elit, hi ha milers de practicants, sovint agrupats en clubs i associacions que, conjuntament, constitueixen un gran teixit d'entitats que aporta una gran cohesió social al país.

L'esport de base ha de tenir un tracte preferencial, ja que, sovint, l'utilitzem com eina integradora, de tolerància, educativa i saludable.

Al mateix temps, hem de continuar defensant la participació de l'esport català internacional en l'àmbit individual o de les seleccions.

Malauradament, la Llei espanyola de l'esport, aprovada durant la passada legislatura, ha mantingut el veto a la participació oficial internacional de les nostres seleccions. Només s'ha obert la porta perquè ho puguin fer els esports «amb arrelament històric en el territori» o de federacions catalanes que haguessin format part de la federació internacional abans que la federació espanyola; però, i aquí hi ha el joc brut, sempre serà necessària l'autorització expressa del Consell Superior d'Esports, al marge del de la federació internacional que, evidentment, no voldrà tensar les seves relacions amb el màxim organisme de l'esport estatal.

A més, tampoc queden clars els paràmetres per determinar què és un esport amb «arrelament històric». Per tant, continuarem tenint l'àrbitre en contra i ens continuaran limitant el concurs dels equips que representen la nostra nació.

De fet, i es bo recordar-ho, la llei espanyola de l'esport va estar a punt d'impedir, fins i tot, que les federacions autonòmiques poguessin decidir i organitzar lliurement competicions internacionals dins de Catalunya, malgrat que l'Estatut ens confereix competències plenes en l'esport. Junts ho va poder aturar, però res no ens garanteix que no intentin laminar, de nou, les nostres competències tan bon punt en tinguin ocasió. I això ens pot passar sigui quin sigui el color de qui governi a Madrid.

Més enllà del nostre dret a existir esportivament com a nació, des de Junts, hem treballat en la defensa de la igualtat entre homes i dones a l'esport, modificant la llei espanyola en aquest sentit, defensant a les esportistes catalanes quan estan sota el paraigua d'una federació espanyola o d'una lliga professional.

En la mateixa línia de defensa dels drets, hem aconseguit fer canvis per reconèixer el dret dels nens i joves nouvinguts a poder federar-se en un club, prioritzant la seva integració social i amb l'únic requisit de tenir concedida la residència. Defensem la Catalunya dels valors de l'esport i això es tradueix en iniciatives que ho fan palès.

Però també volem incidir en altres aspectes i, per això, aquestes són les nostres propostes principals:

- Continuarem impulsant la participació oficial internacional de les seleccions i dels esportistes catalans sense haver de comptar amb l'autorització del CSD. I promourem, alhora, el reconeixement i la integració de les federacions catalanes en les respectives federacions internacionals.
- Impulsar el reconeixement i la integració del Comitè Olímpic de Catalunya com a membre de ple dret en el Comitè Olímpic Internacional
- Modificar el marc normatiu fiscal i laboral que afecta l'esport base per garantir la continuïtat de clubs i entitats esportives. Afavorir que puguin obtenir finançament a partir de la realització de petites activitats econòmiques (rifes de Nadal, sortejos, tómboles) amb transparència i sense haver de quedar sotmesos a les complexes declaracions de l'impost de societats i del pagament de la Seguretat Social com si fossin empreses amb finalitats lucratives.
- Reconèixer la competència de les federacions esportives catalanes per signar convenis amb altres federacions autonòmiques per competir dins

de l'Estat, ja que la Llei espanyola obliga que la llicència sigui de la federació espanyola en les competicions d'àmbit estatal.

- Modificar la representació de l'esport català dins de les federacions espanyoles tenint en compte el pes de les llicències aportades des de Catalunya.
- Modificar les normatives que regulen la prohibició de la violència en l'esport de manera que, en cap cas, es pugui admetre l'equiparació del lluïment d'una senyera, d'una estelada o d'una samarreta groga amb el lluïment d'un símbol de violència.
- Reconèixer legalment el voluntariat esportiu com a essencial per a la supervivència de l'esport base.
- Respectar la legislació catalana sobre professions de l'esport i entendre que forma part, també, de les nostres competències; en línia del que ja va sentenciar el TC al respecte.
- Aplicar un IVA reduït a la prestació de serveis esportius per part de les entitats i activitats esportives.
- Millorar la legislació sobre patrocini i mecenatge per facilitar les aportacions i inversions privades en l'esport amb bonificacions fiscals; pel que fa, especialment, a l'esport base o a l'esport d'integració.
- Fer complir les obligacions econòmiques adquirides amb el Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat del Vallès i millorar el seu finançament per poder continuar acollint esportistes d'elit.
- Modificar la Llei de costes actual per evitar que molts clubs de vela catalans hagin de deixar de desenvolupar les seves activitats a causa de la limitació a 300 metres quadrats de les dimensions d'aquests clubs a les platges.

B. DRETS I POLÍTIQUES CULTURALS I LINGÜÍSTIQUES

i. Cultura i llengua.

El llistat de greuges del Govern espanyol cap als catalans en matèria de cultura i llengua és llarg. L'Estat és plurilingüe i, en conseqüència, el seu Govern hauria de vetllar pel reconeixement, promoció i defensa institucionals de la llengua i cultura catalanes. Però, lluny de defensar-les, les menysté i les ataca sistemàticament, conscient que són dos dels pilars de la nostra nació.

El Govern espanyol també hauria de territorialitzar els fons estatals destinats a llengua i a cultura, aportant-los directament al Govern de Catalunya per a la seva gestió. Fa temps que ho reclamem. Encara amb més força quan veiem que cada any es rebaixen les partides destinades a la salvaguarda del nostre patrimoni cultural o a les entitats culturals catalanes, fins i tot, les dels museus i centres en què l'Estat forma part del consorci que en té la titularitat. Mentre els grans museus de Madrid, com el Prado o el Reina Sofia, s'emporten més de cent milions anuals; a Catalunya, als museus consorciats, només els arriben cinc milions d'euros, en una situació de clara discriminació i maltractament pressupostari.

Altres exemples del menysteniment de l'Estat contra la nostra cultura i la nostra llengua són l'embat que ha patit la immersió lingüística a l'escola catalana o l'injustificat alentiment del retorn de la totalitat dels Papers de Salamanca.

Des de la perspectiva de la llengua, cal posar fi a la discriminació del català, tant en l'àmbit de l'administració com en el de la justícia o l'educació, i reclamem l'oficialitat del català a la Unió Europea.

En l'àmbit legislatiu, per Junts, és urgent que es tramiti la llei d'ensenyaments artístics per racionalitzar-los i professionalitzar-los dins del sistema educatiu; també són prioritàries: la represa de la Llei del cinema i de la Llei del mecenatge, que van decaure per la convocatòria avançada d'eleccions generals; així com la modificació de la Llei de la propietat intel·lectual respecte dels drets digitals i tots els que es derivin de les aplicacions tecnològiques a les diferents plataformes.

Des de Catalunya, considerem la cultura i la llengua com els fonaments de la nació, però també com a motor de transformació per construir una ciutadania més lliure, dotada d'esperit crític, oberta, creativa i solidària. És també un pilar fonamental del nostre estat del benestar, tal com queda palès en la declaració de la cultura com a bé essencial i en la Llei de drets culturals que vam impulsar des de la Conselleria de Cultura.

Llengua.

- El català a Europa:
  - Exigir al Govern espanyol que reclami l'oficialitat del català a la Unió Europea, especialment ara que Espanya ocupa la Presidència del seu Consell.
  - Garantir el compliment de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (CELRoM), que té com a objectiu protegir les llengües històriques que no tenen caràcter oficial a Europa.

- La disponibilitat lingüística dels serveis i empleats públics estatals:
  - Garantir la capacitació lingüística dels empleats públics estatals destinats a comunitats autònomes amb llengües pròpies. Especialment, modificant la Llei orgànica del poder judicial (LOPJ) per establir el català com a requisit per treballar en la justícia a Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, i garantir que la ciutadania pugui triar la llengua dels procediments judicials.
  - Assegurar la disponibilitat lingüística dels webs, dels butlletins i de les publicacions de l'Estat (com el BOE) en català, sense establir diferències entre català i valencià, i eliminar qualsevol obstacle jurídic que pugui posar en dubte la unitat de la llengua.

- La llengua als mitjans audiovisuals
  - Fer efectiva la reciprocitat total dels mitjans de comunicació en llengua catalana a tot el domini lingüístic, i facilitar l'accés a la ràdio i a la televisió en llengua catalana des de tots els territoris.
  - Condicionar els suports al Govern espanyol perquè es compleixi el que preveu la Llei general de comunicació audiovisual en matèria lingüística, que estableix quotes d'emissió a les plataformes i a RTVE i inversió en producció en llengües oficials diferents del castellà.

- La defensa de la llengua també en les normes i estructures estatals
  - Revisar, des del punt de vista lingüístic, totes les normatives aprovades per l'Estat.
  - Modificar el reglament intern del Congrés per permetre l'ús de les llengües oficials diferents del castellà en les sessions plenàries i a les comissions.
  - Protegir, jurídicament, el model d'escola en català per evitar la ingerència dels tribunals i garantir l'ensenyament en català, com també el seu aprenentatge, a tots els territoris on és llengua pròpia.

Patrimoni

- Recuperació del patrimoni espoliat per l'Estat: ateneus, fons de la Generalitat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, Papers de Salamanca, Arxiu d'Àvila.

Equipaments

- Més recursos per als museus catalans, especialment aquells que estan consorciats amb l'Estat com ara: Consorci del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), Consorci del MACBA, Fundació Joan Miró i Fundació Mies Van der Rohe.
- Reclamar inversions i dotacions econòmiques per a l'ecosistema cultural i la seva consolidació per sufragar els dèficits existents pel deute que l'Estat té amb Catalunya a causa del desequilibri de les balances fiscals, en infraestructures, equipaments, adquisicions d'obres d'art, entre d'altres.
- Reclamar que les aportacions a Barcelona en concepte de cocapitalitat no siguin discrecionals, sinó consolidades.
- Reclamar que les inversions que han de fer als equipaments i centres culturals nacionals siguin en concepte de reparació pels dèficits existents després d'anys d'incompliment.

Legislació

- Recuperació del Projecte de Llei d'ensenyaments artístics, que urgeix per racionalitzar i professionalitzar-los en el sistema educatiu, i donar una oportunitat essencial i imprescindible a artistes i creadors.

- Modificació de la Llei de la propietat intel·lectual respecte als drets digitals i tots els que es derivin de les aplicacions tecnològiques a les diferents plataformes.
- Reprendre la Llei del mecenatge en la línia proposada per la Fundació Catalunya Cultura i la Coordinadora de Fundacions, entre d'altres, que busca reconèixer el mecenatge, fer-lo més àgil i incrementar els percentatges de bonificació fiscal establint mecanismes de recompensa per les donacions fetes i permetent la publicitat d'aquestes.
- Reprendre la Llei del cinema per defensar la presència del català i garantir mecanismes fiscals i subvencions perquè els productors independents puguin continuar apostant per fer obres en llengües cooficials.

Creadors

- Estatut de l'artista: el Govern de l'Estat ha d'exercir les plenes competències per a una completa i total resolució dels aspectes que afecten el treball dels artistes, els seus drets laborals i la seva professionalització. Això afecta aspectes que encara estan pendents de solucionar, com el fiscal, les condicions objectives per a la lliure circulació i contractació dels professionals de la cultura en el marc europeu i la regulació dels nous drets que es deriven de l'avenç tecnològic, en especial els drets digitals en tots els seus aspectes.
- Drets de propietat intel·lectual. Fer explícit l'IVA del 4 % i millorar el tractament dels rendiments dels drets de propietat intel·lectual en l'IRPF a fi de retenir i atraure el talent creatiu i/o evitar que marxïn a altres països.

ii. Mitjans de comunicació

Fins al 2014, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) tenia dos múltiples amb capacitat per emetre quatre canals de definició estàndard. Un dels múltiples emetia TV3, el Super3 i el 33, el 3/24 i Esport3, mentre que l'altre emetia TV3 en alta definició i s'hi deixava espai per a la reciprocitat amb la televisió de les Illes Balears i amb la televisió valenciana. Amb la retirada del segon múltiple, el Govern d'Espanya va anar en contra de la televisió pública catalana i de la llengua catalana, i va obligar la CCMA a haver de llogar, en primera instància, espai radioelèctric per poder emetre TV3 HD i,

posteriorment, ha hagut de comprimir l'espai en el seu múltiple per poder continuar emetent el seu canal en alta definició (HD), que en un futur pròxim serà ultra alta definició (UHD).

Per tot això, reclamem:

- Recuperar, per a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), el múltiple que li va ser retirat.
- Promoure la iniciativa «Televisió sense fronteres» per garantir la recepció directa de les emissions de ràdio i televisió en català en els territoris amb els quals compartim llengua; amb l'objectiu de promocionar i protegir els espais de comunicació del català.
- A més, com s'ha expressat en l'apartat de llengua, cal potenciar la presència del català als mitjans de comunicació d'abast estatal.

C. DRETS I POLÍTIQUES MEDIAMBIENTALS I ANIMALS

i. Natura, medi ambient i canvi climàtic

Des d'una perspectiva territorial, el patrimoni natural d'un territori, i la manera com aquest és gestionat, és part indissociable de la identitat d'un país. Catalunya és un país amb un patrimoni natural excepcional i una elevada biodiversitat. Aquest entorn natural, ric i divers en espècies i paisatges, mereix ser protegit, ordenat, conservat i gestionat correctament perquè sigui sostenible i per al gaudi dels catalans i les catalanes, de les persones que ens visiten i de les generacions futures.

La preservació dels sistemes naturals i de les espècies forma part de la qualitat territorial i de biodiversitat a la qual aspirem, fins i tot és un actiu econòmic, social i cultural que cal preservar. Treballem per un territori de qualitat, amb una planificació harmònica entre la preservació i la protecció de diversa intensitat del medi, i els usos ciutadans, econòmics i de lleure.

El canvi climàtic és un repte global, urgent i ineludible, que ha de ser afrontat pel conjunt de la societat des de totes les seves vessants. La comunitat científica, els principals organismes internacionals i les personalitats d'abast mundial alerten de les seves conseqüències i dels seus efectes, els quals, si no s'adopten mesures de manera urgent, superaran la capacitat d'adaptació dels sistemes naturals, però també dels gestionats i dels sistemes humans.

Un dels principals serveis ambientals que ens proporciona la natura és l'aigua. Catalunya ha de gestionar les seves dues conques fluvials i assumir la conca de l'Ebre. Cal garantir-ne l'accés al conjunt de la població amb un mínim de garantia de subministrament, tot seguint la Directiva Marc de l'Aigua de la UE. La gestió del cicle integrat de l'aigua ha de garantir tots els processos: captació, distribució, consum, sanejament i reutilització, i les inversions necessàries que garanteixin la viabilitat econòmica de la gestió de tot el cicle i que preservin, al màxim, la qualitat de les aigües continentals i marines així com els cabals ecològics.

És imprescindible una gestió de l'aigua i una planificació hidrològica sostenibles i adaptades al nou context del canvi climàtic, en el qual, com ja

hem experimentat amb el recent episodi d'estrès hídric, es preveu a Catalunya un cert descens pluviomètric i un augment de la temperatura.

Malgrat els avenços, la xarxa hidràulica del país presenta encara fragilitats i necessita millores que requereixen inversions. I hi ha aspectes de país, com ara la gestió de la conca hidrogràfica de l'Ebre, la innovació jurídica i financera en els models de gestió i concessió de serveis, la demanda de cabals al Ter o la viabilitat del canal Segarra-Garrigues, que assenyalen la necessitat que la Catalunya estat ha d'abordar amb visió de llarg termini la qüestió dels recursos hídrics.

Entre les mesures a endegar mentre continuem formant part de l'Estat espanyol, destaquem:

- Impulsar el compliment i establiment de compromisos europeus i internacionals de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH). Impulsar actuacions per a l'establiment internacional i europeu de compromisos de reducció d'emissions vinculants i promourem mesures per assolir-los a tots els nivells. Garantir l'adopció de les mesures que resultin necessàries per assegurar, en el que en correspongui, el manteniment de la temperatura i de l'escalfament global per sota d'1,5 °C a finals d'aquest segle respecte dels nivells preindustrials, tal com indiquen els Acords de París.
- Impulsar la promoció de l'ecoinnovació, entesa com l'evolució dels processos productius, de l'organització, dels dissenys i dels materials cap a una millora ambiental del cicle de vida dels productes finals, contribuint a canviar el model productiu.
- Reclamar la facilitació dels processos d'adaptació tecnològica de les petites i mitjanes empreses, dels emprenedors i dels autònoms, orientats a la millora de l'eficiència energètica i de l'estalvi, a l'ús de tecnologies baixes en CO2 i a la identificació de noves oportunitats en el mercat.
- Promoure la transparència de les grans empreses i empreses cotitzades per informar dels riscos relatius al canvi climàtic de les activitats que desenvolupen.
- Impulsar la implementació de les millors pràctiques internacionals d'informació sobre riscos vinculats al canvi climàtic.

- Fomentar la recerca i la inversió en sectors estratègics com ara les energies renovables, la qualitat de l'aire, l'eficiència energètica, les tecnologies de l'aigua i la gestió dels residus.
- Introduir criteris de fiscalitat i economia ambiental que permetin internalitzar els costos ambientals dels processos productius i invertir per millorar-los.
- Revisar el sistema tributari i fiscal per tal d'incorporar-hi més criteris ambientals. Promoure i incentivar fiscalment les bones pràctiques ambientals, de protecció del patrimoni natural i de lluita contra el canvi climàtic. Restituir la deducció per inversions amb objectius de millora ambiental en l'impost de societats.
- Impulsar mesures de suport als sectors ambientals i a la creació d'ocupació en l'economia verda (rehabilitació i gestió energètica, renovables, residus, agricultura ecològica, transport sostenible, ecoturisme, etc.). L'obsolescència programada és una mala praxi que cal combatre.
- Reclamar la distribució territorial entre les comunitats autònomes dels recursos destinats a materialitzar polítiques de recerca, mitigació i adaptació al canvi climàtic.
- Exigir respecte pels mecanismes i registres de petjada de carboni que les comunitats autònomes hagin implementat amb l'objectiu de sensibilitzar, de reduir les emissions, d'augmentar els projectes d'absorció i, en definitiva, de lluitar contra el canvi climàtic.
- Reclamar finançament per al transport públic, de manera que es garanteixi la previsibilitat i suficiència de recursos a les administracions territorials competents.
- Impulsar mesures per incrementar decididament el percentatge de producció energètica renovable.
- Promoure l'eficiència energètica en tots els àmbits, especialment en la indústria, el transport i la llar.
- Millorar la qualitat de l'aire. Disminuir les emissions de NOx i de partícules amb mesures relatives a la mobilitat i a la millora productiva dels sectors industrials.
- Exigir la modificació del cabal ambiental establert en el Pla hidrològic de la conca de l'Ebre i la revisió del Reglament de la planificació hidrològica perquè garanteixin els nivells de conservació dels hàbitats d'interès comunitari, les espècies típiques d'aquests hàbitats, les aportacions de sediments i el compliment de les directives comunitàries sobre la matèria, en concret els objectius ambientals de la Directiva Marc de

l'Aigua i de la guia per fixar els cabals ecològics que han de circular pels rius europeus.

- Impulsar mesures que fomentin models de producció i consum que ens permetin frenar el volum creixent d'envasos, fer una gestió eficient i optimitzada dels recursos i aconseguir la minimització en la producció de residus i impactes ambientals associats a la seva gestió.
- Impulsar sistemes de devolució, dipòsit i retorn (SDDR) d'envasos després d'avaluar i testar la seva viabilitat d'implantació.
- Exigir la derogació de les modificacions normatives que han reduït les competències de la Generalitat en matèria de medi ambient i han materialitzat un model d'estat més centralitzat (Projecte de llei de parcs nacionals, Ley de Montes, patrimoni natural i biodiversitat, costes, avaluació ambiental, etc.).
- Reclamar la distribució territorial entre les comunitats autònomes i l'increment de les partides destinades a conservació i protecció del medi natural.
- Impulsar mesures que tendeixin a preservar i a recuperar els ecosistemes marins del Mediterrani i a millorar-ne la situació general, a avaluar els impactes i a analitzar la vulnerabilitat i les mesures d'adaptació dels citats ecosistemes al canvi climàtic.
- Reclamar que es portin a terme les inversions en infraestructures ambientals i s'executin els projectes d'obres de millora (platges, litoral, passeigs marítims, camins de ronda i passeigs fluvials) que Catalunya necessita i que encara depenen de l'Estat.

II. Benestar animal

La singularitat de la convocatòria electoral estatal ens obliga a tenir en compte que Catalunya, com a país, té assumides competències exclusives àmplies en matèria de protecció dels animals, i ens cal, per tant, posar especial èmfasi en l'assoliment d'aquells objectius que, essent competència de l'Estat espanyol, repercuteixin directament en el progrés a Catalunya en aquest àmbit, des d'una perspectiva transversal.

Un dels eixos fonamentals on ens comprometem a treballar és en la millora normativa: en l'àmbit del Codi Penal, la darrera reforma s'ha dut a terme amb

importants mancances que s'han de resoldre, com la correcta tipificació de l'abús sexual d'animals i el rang de penes pel seu maltractament. D'altra banda, se'ns presenta com a molt necessària una reforma tributària que permeti una deducció de quota estatal de les factures d'atenció veterinària, que alleugeri la càrrega econòmica que suposa hospitalitzar un animal o proporcionar-li un tractament clínic. Encara més, veient com els diferents governs espanyols frenen, sistemàticament, la reducció de l'IVA en les despeses veterinàries. Tindrem molt present també la cada vegada més intensa reivindicació de transició cap a la pirotècnia insonora, i proposarem modificacions legislatives en aquest sentit, pacificant el gaudi de les festes populars amb la salut dels animals domèstics, la fauna silvestre i la salut de persones amb determinades malalties que resulten extremadament pertorbables amb el soroll. I, també, hi ha més normes que cal revisar, com l'Estatut dels treballadors, per tal que les persones amb animals a càrrec puguin tenir dret a dies de permís retribuït per l'hospitalització o mort d'un animal.

Continuant amb els estàndards de benestar animal desitjables a la nostra societat, treballarem també per acabar amb el transport marítim internacional d'animals vius destinats a la cadena de producció, per tal d'evitar situacions com les viscudes quan no se'ls deixa descarregar en destí i es deixa morir els animals a l'interior dels vaixells o es desvia la seva ruta per tal de sacrificar-los després de setmanes d'angoixa a alta mar.

Sovint, els animals que habitualment són destinats a la cadena de producció en surten i passen a viure en instal·lacions on poden gaudir d'una vida digna, però continuen vinculats a una normativa, relacionada amb la producció o el consum, que pot provocar que siguin sacrificats, ja que malalties que no es tracten en el sector productiu si poden tractar-se en un animal que no acabarà sent consumit. En aquest sentit, cal preveure una excepció que contempli la relaxació de les mesures sanitàries aplicables a la ramaderia.

Amb aquestes i altres previsions, presentem un programa específicament pensat per exigir la implicació de l'Estat en el benestar i la protecció dels animals, explotant els marges de competències no cedides a Catalunya, però sense renunciar a una línia de treball en aquest àmbit que doni suport a iniciatives de millora de la situació dels animals amb caràcter general.

- Reforma del Codi Penal per tal d'ampliar els tipus delictius sobre els animals i adaptar-los a la realitat, i suplir les mancances de la darrera reforma, com per exemple amb relació a l'abús sexual dels animals i els rangs de les penes per als tipus bàsics.

- Establiment de la possibilitat de deducció estatal a l'IRPF de les despeses veterinàries, per tal d'afavorir els tractaments clínics dels animals.
- Inclusió a l'Estatut dels treballadors del reconeixement del dret a permís retribuït per malaltia o mort d'un animal de la família.
- Pacificació de l'ús de la pirotècnica mitjançant un canvi normatiu que prioritzi l'ús de pirotècnica insonora, evitant els perjudicis que s'ocasionen a animals de companyia, fauna silvestre i persones amb determinades malalties.
- Desenvolupament normatiu en la gestió del rescat d'animals que es trobin en llocs on s'escau la competència estatal:
  - En ubicacions d'obres públiques declarades d'interès general de l'Estat o que afectin a més d'una comunitat autònoma.
  - A la xarxa de carreteres estatals.
- Garantir la dotació de fons estatals establerts per la legislació espanyola per a l'execució del cobriment de les línies elèctriques d'alta i mitja tensió, per tal de donar compliment a les normes autonòmiques de protecció de l'avifauna al cablejat elèctric.
- Prohibició del transport marítim internacional d'animals vius destinats al consum o a la ramaderia, seguint les recomanacions de l'Informe de 17/04/2023 del Tribunal de Comptes Europeu.
- Establiment de requisits en la formació dels mitjans de comunicació social des d'una perspectiva realista en matèria de coneixement de les problemàtiques que afecten els animals i la seva realitat, per a un enfocament objectiu que eviti campanyes de criminalització.
- Relaxació de les normes de vigilància epidemiològica per als centres de manteniment d'animals habitualment dins de la cadena de producció, però que queden fora d'aquesta.
- Garantir la formació conscient en matèria de benestar animal del personal docent i investigador en l'àmbit científic.
- Proposarem la derogació de la declaració de la tauromàquia com a patrimoni cultural.
- Vetllarem per l'impuls dels plans de la UE per tal de fomentar i normalitzar un sistema alimentari més sostenible, que progressivament consolidi la substitució de la dieta per productes *plant based*.

En línia de la consciència social imperant i el tarannà de respecte a la protecció dels animals que ens mou, treballarem donant suport a aquelles polítiques de

defensa i protecció que, tot i no ser directament aplicables a Catalunya, suposin una millora de l'estatus jurídic dels animals, tals com:

- La modificació de la Llei 7/2023 de protecció dels drets i el benestar dels animals, per suplir les mancances que han quedat fora de regulació en la seva aprovació, com la protecció dels gossos de caça.
- Millorar el sistema d'etiquetatge en matèria de consum per tal d'identificar clarament i distingir els productes vegans dels vegetarians.
- Reforma de les normes reguladores del benestar dels animals a la seva explotació, al transport i en el sacrifici.
- Donarem suport a la millora de les condicions de vida dels animals inclosos en la cadena de producció: el trànsit a un sistema lliure de gàbies, la prohibició de sacrifici d'aus en un dia, limitar les macrogranges i producció intensiva de cria d'animals.
- Donarem suport al tancament de les granges pelleteres i de producció de foie-gras, per tractar-se de dues activitats no imprescindibles i d'una extrema crueltat en la seva producció, seguint la tendència de prohibició d'alguns Estats de la Unió Europea.
- Reforma de la Llei de la ciència per establir que un petit percentatge dels diners que es destinen a investigació siguin per trobar mètodes alternatius a l'experimentació amb animals. La legislació de la UE estableix que els mètodes in vivo han d'anar-se substituint per altres mètodes més ètics i econòmicament més sostenibles com l'in vitro, l'ex vivo, els estudis computacionals, entre d'altres.

JA N'HI HA **PROU**

Janhiaprou.cat